

รายงานการศึกษากลุ่ม (Group Project)

เรื่อง การยกระดับความสามารถในการแข่งขัน
ด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยใต้แนวคิด 4-S Thailand

จัดทำโดย กลุ่มที่ 5 รุ่นที่ 98

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 98
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.

ประจำปี 2566

ลิขสิทธิ์ของสำนักงาน ก.พ.

รายงานการศึกษากลุ่ม (Group Project)

เรื่อง การยกระดับความสามารถในการแข่งขัน
ด้านการท่องเที่ยวของประเทศภายใต้แนวคิด 4-S Thailand

จัดทำโดย กลุ่มที่ 5 รุ่นที่ 98

1. นายรัชภูมิ เวียงสีมา
2. นางทิพรรัตน์ ถิ่นสิริพัฒน์กิจ
3. นายอริก ประเสนมูล
4. นายสุชล แก้วเกาะสะบ้า
5. นายสมศักดิ์ วัฒนปฤดา
6. นายวัชรินทร์ บุญฤทธิ์
7. นางสาวแสงนภา ศรสิทธิ์
8. นายณัฐวุฒิ ภัทรประยูร
9. นางสาวมนต์ลีนี เห็นพร้อม

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม

หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 98
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
ประจำปี 2566

สำนักงาน ก.พ.

เอกสารรายงานการศึกษากลุ่มนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มี
วิสัยทัศน์และคุณธรรม ของสำนักงาน ก.พ.

วัชรวิชญ์ กิรติดุสิตโรจน์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ไพจิตร วิบูลย์ธนสาร

อาจารย์ที่ปรึกษา

สุรพันธ์ ปุสสเด็จ

อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การท่องเที่ยวถือเป็นหนึ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย ซึ่งรายได้จากการท่องเที่ยวมีการเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะรายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของไทยเป็นอย่างมาก และก่อนที่จะเกิดการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยวของไทย (Tourism Gross Domestic Product : TGDP) มีสัดส่วนร้อยละ 7.37 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) เนื่องจากประเทศไทยมีศักยภาพและทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่โดดเด่นและหลากหลาย อีกทั้งประเทศไทยยังมีเมืองต่างๆ ภายในประเทศที่ได้รับการจัดอันดับเมืองที่ควรค่าแก่การเดินทางท่องเที่ยวเป็นอันดับต้นๆ ของโลกอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยยังพบปัญหาอุปสรรคหลายอย่างที่ทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวไม่สามารถก้าวไปสู่ความสำเร็จในระดับที่สูงขึ้นกว่าในปัจจุบัน ทั้งที่ประเทศไทยมีศักยภาพและทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่ถือว่าอยู่ในอันดับต้นๆ ของโลก จึงทำให้เสียโอกาสที่จะสร้างรายได้ที่มากขึ้นจากการท่องเที่ยว รวมถึงโอกาสในการนำเครื่องมือด้านการท่องเที่ยวซึ่งเป็นภาคบริการมาขับเคลื่อนเศรษฐกิจเคียงคู่กับภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม

จากการประเมินดัชนีการพัฒนการท่องเที่ยว (TTDI) ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 36 ซึ่งมีประเด็นปัญหาที่ต้องพัฒนาเพิ่มประเด็นการมีนโยบายด้านความมั่นคงและความปลอดภัย การบริหารจัดการท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และนโยบายด้านสุขภาพและสุขอนามัย ซึ่งเป็นประเด็นความท้าทายของประเทศไทยในการยกระดับความสามารถในการแข่งขันให้ทัดเทียมกับประเทศอื่น ๆ อาทิ สิงคโปร์ ญี่ปุ่น สเปน ทั้งนี้ทางกลุ่มจึงได้ร่วมกันอภิปรายเพื่อหาแนวทางในการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพต่อการดำเนินการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมากที่สุดโดยได้มีการกำหนดปัจจัยที่มีความสำคัญในการบรรลุเป้าหมาย ดังนี้

1. เป้าหมายหลัก

1.1 การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยด้านการท่องเที่ยวให้อยู่ในอันดับที่ 1 – 20 ของโลก (จากการประเมินดัชนีการพัฒนการท่องเที่ยว : TTDI)

1.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยว (TGDP) ของไทยเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 75 จากค่าคาดการณ์ปกติภายในปี 2575

2. เป้าหมายรอง

2.1 การยกระดับความมั่นคงปลอดภัยในการท่องเที่ยว (Security and Safety)

- มีการจัดทำมาตรฐานและแนวปฏิบัติเชิงป้องกันด้านความปลอดภัยสำหรับแหล่งท่องเที่ยวครบทั้ง 100% ภายในปี 2570

- ผลสำรวจความพึงพอใจนักท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ที่มีความเชื่อมั่นความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2.2 การบริหารจัดการท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (Prioritization of Travel&Tourism)

- อัตราการท่องเที่ยวในจังหวัดเมืองรองเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 100
- ผลสำรวจความพึงพอใจนักท่องเที่ยวด้านความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

2.3 สิ่งแวดล้อมเหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Environmental Sustainability)

- ประเทศไทยมี TTDI ด้าน Environmental Sustainability เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 เทียบกับปี 2564 ภายในปี 2570

2.4 การท่องเที่ยวมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น (Diversity in Tourism Industry)

- ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

3. แนวทางการบรรลุเป้าหมายโดย 4-S Thailand และนำไปปฏิบัติ (หน่วยงานหลัก และหน่วยงานรอง)

1) Sustainability การจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย

- การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ : มีหน่วยงานหลักที่นำไปปฏิบัติ ได้แก่ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- การรักษา และเผยแพร่ทรัพยากรวัฒนธรรม : มีหน่วยงานหลักที่นำไปปฏิบัติ ได้แก่ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม และหน่วยงานรอง คือ สภาวัฒนธรรมจังหวัด
- ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม : มีหน่วยงานหลักที่นำไปปฏิบัติ ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ความสามารถในการรับมือกับการผันผวนของเศรษฐกิจและสังคม : มีหน่วยงานหลักที่นำไปปฏิบัติ ได้แก่ กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และหน่วยงานรอง คือ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

2) Service Mind การยกระดับบริการและบุคลากรทางการท่องเที่ยว

- การยกระดับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ : มีหน่วยงานหลักที่นำไปปฏิบัติ ได้แก่ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กรมเจรจาการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ และหน่วยงานรอง คือ กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่งทางอากาศ ทางน้ำและทางบก : มีหน่วยงานหลักที่นำไปปฏิบัติ ได้แก่ กรมท่าอากาศยาน กรมการขนส่งทางบก กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม
- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านบริการท่องเที่ยว : มีหน่วยงานหลักที่นำไปปฏิบัติ ได้แก่ กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และ

หน่วยงานรอง คือ กรมท่าอากาศยาน กรมการขนส่งทางบก กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

- การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และตลาดแรงงานด้านการท่องเที่ยว : มีหน่วยงานหลักที่นำเป้าหมายไปปฏิบัติ ได้แก่ กรมการท่องเที่ยว กรมการจัดหางาน กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน หน่วยงานรอง คือ หน่วยงานด้านการศึกษา และสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

3) Security and Safety การอำนวยความสะดวกในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว

- การมีนโยบายด้านความมั่นคงและความปลอดภัย : มีหน่วยงานหลักที่นำเป้าหมายไปปฏิบัติ ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา หน่วยงานรอง คือ หน่วยงานความมั่นคงอื่น ๆ

- การมีนโยบายด้านสุขภาพและสุขอนามัย : มีหน่วยงานหลักที่นำเป้าหมายไปปฏิบัติ ได้แก่ กรมอนามัย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานรอง คือ กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

4) Smart Tourism การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มประสบการณ์การท่องเที่ยว

- ความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) : มีหน่วยงานหลักที่นำเป้าหมายไปปฏิบัติ ได้แก่ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม MDES

- การสร้างเมืองอัจฉริยะ (Smart City) : มีหน่วยงานหลักที่นำเป้าหมายไปปฏิบัติ ได้แก่ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม MDES

ทั้งนี้เมื่อได้มีการนำแนวทางการยกระดับการท่องเที่ยวตามแนวทาง 4-S Thailand ไปใช้จะช่วยให้มีแนวทางการดำเนินงานที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นในการบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายรอง และเป้าหมายหลักคือ การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยด้านการท่องเที่ยวให้อยู่ในอันดับที่ 1 – 20 ของโลก (จากการประเมินดัชนีการพัฒนากการท่องเที่ยว : TTDI) และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยว (TGDP) ของไทยเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 75 จากค่าคาดการณ์ปกติภายในปี 2575

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษากลุ่ม เรื่อง การยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศ ภายใต้แนวคิด 4-S Thailand ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก ดร.วัชรวิทย์ กิรติดุสิตโรจน์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำการมองภาพรวมของสภาพปัญหา การคาดการณ์ปัญหาและโอกาสการพัฒนาในอนาคต การกำหนดเป้าหมายหลัก เป้าหมายรอง และการเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ (Value Chain) รวมทั้งการใช้ Blueprint for Change จนออกมาเป็นแนวคิด 4-S Thailand และขอขอบพระคุณอาจารย์ไพจิตร วิบูลย์ธนสาร และอาจารย์สุรพันธ์ ปุสสเด็จ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำและให้ข้อเสนอแนะ ทั้งยังให้ความรู้ มุมมองอันเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายจนทำให้รายงานการศึกษากลุ่มที่ 5 สำเร็จลุล่วงด้วยดี นอกจากนี้คณะผู้ศึกษาขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงเพื่อนๆ นบส.1 รุ่นที่ 98 ที่ได้ให้กำลังใจในการจัดทำรายงานการศึกษากลุ่มฉบับนี้ ท้ายที่สุด ขอขอบพระคุณผู้บริหารของสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกตลอดหลักสูตรการฝึกอบรม

คณะผู้ศึกษากลุ่มที่ 5

21 สิงหาคม 2566

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

กิตติกรรมประกาศ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

1. สภาพทั่วไปของปัญหา	1
1.1 สถานการณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทย	1
1.1.1 สภาพปัญหา	1
1.1.2 ปัญหาและความท้าทายในช่วงที่ผ่านมา	3
1.1.3 ความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาต่อยอด	6
1.2 การวิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวไทย	7
1.3 ความพยายามในการแก้ไขปัญหาด้านการท่องเที่ยวที่ผ่านมา	9
1.4 การวิเคราะห์ Key Success Factors : KSF และ Key Fail Factors : KFF	11
1.5 สรุปปัญหาและความพยายามในอดีตที่ผ่านมา (Chapter Summary)	12
2. การคาดการณ์ปัญหาและโอกาสการพัฒนาของประเทศไทยในอนาคต	12
2.1 ทิศทางในอนาคตของปัญหาและแนวโน้มสิ่งที่ต้องการพัฒนา	12
2.2 อุปสงค์การท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ (Potential Demand)	22
ในอนาคต ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอนาคต	
2.3 สรุปการคาดการณ์ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทยในอนาคต (Chapter Summary)	27
3. แนวทางแก้ปัญหา และการพัฒนา	28
3.1 สรุปการเชื่อมโยงผลวิเคราะห์อดีตถึงปัจจุบัน และทิศทางของปัญหา	28
3.2 ข้อเสนอการพัฒนาและการกำหนดเป้าหมายหลัก	28
3.3 เป้าหมายรองเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายหลัก	34
3.4 แนวทางบรรลุเป้าหมายรอง (Blueprint for change)	37
3.5 สรุปภาพรวมของเป้าหมายหลัก เป้าหมายรอง	41
และแนวทางบรรลุเป้าหมาย (Chapter Summary)	
4. การนำแนวทางบรรลุเป้าหมายสู่การปฏิบัติ	43
4.1 การนำแนวทางบรรลุเป้าหมายไปปฏิบัติ	43
(หน่วยงานรับผิดชอบ : เจ้าภาพหลักและรองในการขับเคลื่อน)	

สารบัญ (ต่อ)

4.2 ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการนำแนวทางบรรลุเป้าหมาย	59
4.3 ความท้าทายในการนำแนวทางบรรลุเป้าหมายไปปฏิบัติ /มีความเสี่ยงในมิติใด/แนวทางในการบริหารความเสี่ยงเป็นอย่างไร	59
4.4 สรุป (Chapter Summary)	63
5. สรุปในภาพรวม	63
5.1 สรุปในภาพรวม (จาก 1 – 4)	63
5.2 บทเรียนที่ได้เรียนรู้จากการจัดทำรายงาน	65
5.2.1 ความท้าทายในการบูรณาการความคิดจากสมาชิกในกลุ่ม	65
5.2.2 การเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการพัฒนาตนเอง (IS)	65
ให้เข้ากับการนำข้อเสนอในรายงานกลุ่มไปปฏิบัติ (GP)	
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	
ภาคผนวก 1 Travel & Tourism Development Index 2021 overall rankings	75
คณะผู้จัดทำ	76

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 อันดับดัชนีการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยว(TTDI) ของภูมิภาคอาเซียน ปี พ.ศ. 2564	2
ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ SWOT Analysis	15
ตารางที่ 3 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้าประเทศไทยมากที่สุด (ข้อมูลตั้งแต่ ม.ค. - ต.ค. 65)	26
ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix	28
ตารางที่ 5 แสดงการนำแนวทางบรรลุเป้าหมายไปปฏิบัติ (หน่วยงานหลัก และหน่วยงานรอง)	50
ตารางที่ 6 การขับเคลื่อนนโยบาย (Policy advocacy) เพื่อการยกระดับความสามารถในการแข่งขัน ด้านการท่องเที่ยวของประเทศภายใต้แนวคิด 4-S Thailand (Flagship Project)	52

สารบัญภาพ

แผนภาพที่ 1	จำนวนผู้เดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั่วโลก	2
แผนภาพที่ 2	ผลการประเมินดัชนีการพัฒนากิจการการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยว (Travel & Tourism Development Index 2021 : TTDI) ของประเทศไทย	3
แผนภาพที่ 3	มูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและนักท่องเที่ยวชาวไทย ปี พ.ศ. 2555 – 2564	4
แผนภาพที่ 4	สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศทั้งหมด ปี พ.ศ. 2555 – 2564	5
แผนภาพที่ 5	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้าประเทศไทย ปี พ.ศ. 2555 – 2564	6
แผนภาพที่ 6	สัดส่วนการจ้างงานภาคการท่องเที่ยวต่อการจ้างงานทั้งหมดของประเทศ ปี พ.ศ. 2555 – 2564	6
แผนภาพที่ 7	ปริมาณฝุ่นละออง PM 2.5 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2554 – 2561	8
แผนภาพที่ 8	สถิติจำนวนนักท่องเที่ยวเยี่ยมชมเยือนในแต่ละจังหวัดของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2565	9
แผนภาพที่ 9	สัดส่วนมูลค่าการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่อการใช้จ่ายทั้งหมดของหน่วยงานภาครัฐ ปี พ.ศ. 2555 – 2564	11
แผนภาพที่ 10	การคาดการณ์การเดินทางของนักท่องเที่ยวต่างประเทศในปี พ.ศ. 2555 – 2567	15
แผนภาพที่ 11	การคาดการณ์การกลับมาของรายได้จากผู้โดยสารสายการบิน (IATA / Tourism Economist)	15
แผนภาพที่ 12	ประเทศที่สร้างรายได้ให้ประเทศไทยสูงสุด ปี พ.ศ. 2562	16
แผนภาพที่ 13	ประเทศที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาประเทศไทยซ้ำสูงสุด ปี พ.ศ. 2562	16
แผนภาพที่ 14	การคาดการณ์นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าประเทศไทยในช่วง ปี พ.ศ. 2558 – 2575	16
แผนภาพที่ 15	แผนที่เดินทาง Customer Journey และภาพรวม Technological Tools	18
แผนภาพที่ 16	ประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางเข้าประเทศไทย ปี พ.ศ. 2555 – 2575	19
แผนภาพที่ 17	ประมาณการผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2555 – 2575	20
แผนภาพที่ 18	การคาดการณ์รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ของไทย ในปี พ.ศ. 2562 – 2575	21
แผนภาพที่ 19	การประเมินดัชนีการพัฒนากิจการการท่องเที่ยว (TTDI) 17 ตัวชี้วัด	29
แผนภาพที่ 20	ความเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายหลัก และแผนยุทธศาสตร์ชาติระดับต่าง ๆ	34

แผนภาพที่ 21 ความเชื่อมโยง Blueprint for change กับการยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยภายใต้แนวคิด 4-S Thailand	39
แผนภาพที่ 22 รูปแบบการยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยภายใต้แนวคิด 4S Thailand	40
แผนภาพที่ 23 ภาพรวมของเป้าหมายหลัก เป้าหมายรอง และแนวทางบรรลุเป้าหมาย	42

การยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้แนวคิด 4-S Thailand

1. สภาพทั่วไปของปัญหา

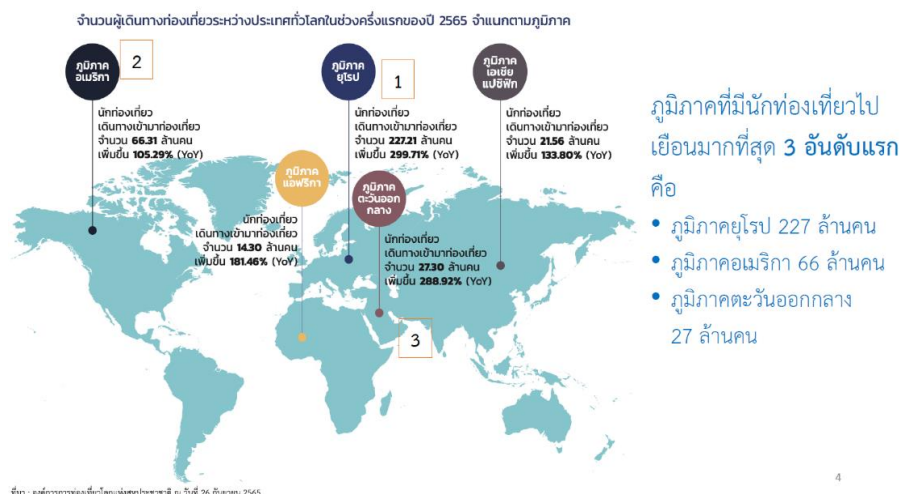
1.1 สถานการณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทย

1.1.1 สภาพปัญหา

การท่องเที่ยวถือเป็นหนึ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย ที่ผ่านมารายได้จากการท่องเที่ยวมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และประเทศไทยมักจะได้รับการกล่าวถึงเสมอในฐานะประเทศที่มีศักยภาพและทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่โดดเด่นและหลากหลาย อีกทั้งเมืองท่องเที่ยวในประเทศไทยยังได้รับการจัดอันดับเมืองที่น่าท่องเที่ยวเป็นอันดับต้นๆ ของโลกอย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ดี อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยยังพบปัญหาอุปสรรคหลายอย่างที่ทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวไม่สามารถก้าวไปสู่ความสำเร็จในระดับที่สูงขึ้นกว่าในปัจจุบัน ทั้งที่ประเทศไทยมีศักยภาพและทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่ถือว่าอยู่ในอันดับต้นๆ ของโลก จึงทำให้เสียโอกาสที่จะสร้างรายได้ที่มากขึ้นจากการท่องเที่ยว รวมถึงโอกาสในการนำเครื่องมือด้านการท่องเที่ยวซึ่งเป็นภาคบริการมาขับเคลื่อนเศรษฐกิจเคียงคู่กับภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ที่ผ่านมาการท่องเที่ยวของประเทศไทยมักได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งที่เห็นได้ชัดเจนล่าสุดนั้นคือ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของทุกประเทศทั่วโลก นอกจากนี้ ยังมีปัญหาด้านสภาพแวดล้อม เสื่อมโทรม ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ปัญหาความไม่สงบทางการเมือง และบริบทต่างๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

จากการสำรวจข้อมูลผู้เดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั่วโลกในช่วงครึ่งแรกของปี 2565 พบว่า ภูมิภาคที่มีนักท่องเที่ยวไปเยือนมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ ภูมิภาคยุโรป 227 ล้านคน ภูมิภาคอเมริกา 66 ล้านคน ภูมิภาคตะวันออกกลาง 27 ล้านคน ซึ่งเมื่อเทียบกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยในปี 2565 มีจำนวน 2,241,195 คน พบว่ายังมีสัดส่วนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด ดังแผนภาพที่ 1

จากข้อมูลของ World Economic Forum (WEF) ได้จัดทำการศึกษา Travel and Tourism Development Index (TTDI) ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยว (ภาคผนวก 1) จากผลการจัดอันดับ ประเทศที่มี TTDI สูงที่สุดในโลก 5 อันดับแรก ได้แก่ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สเปน ฝรั่งเศส เยอรมัน ตามลำดับ สำหรับภูมิภาคอาเซียน มีการศึกษาจำนวน 8 ประเทศจาก 10 ประเทศ โดยสิงคโปร์ได้รับการจัดอันดับดีที่สุดในอาเซียนและเป็นอันดับ 9 ของโลก ตามด้วย ประเทศอินโดนีเซีย ไทย มาเลเซีย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ กัมพูชา และ สปป.ลาว ตามลำดับ รายละเอียดตามตารางที่ 1

แผนภาพที่ 1 จำนวนผู้เดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั่วโลก

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางที่ 1 อันดับดัชนีการพัฒนากิจการเดินทางการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยว (TTDI) ของภูมิภาคอาเซียน ปี พ.ศ. 2564

ลำดับที่	ประเทศ	ปี 2558	ปี 2560	ปี 2562*	ปี 2564**	เปลี่ยนแปลง
1	สิงคโปร์	11	13	17 (9)	9	0
2	อินโดนีเซีย	50	42	40 (44)	32	+12
3	ไทย	35	34	31 (35)	36	-1
4	มาเลเซีย	25	26	29 (29)	38	-9
5	เวียดนาม	75	67	63 (60)	52	+8
6	บรูไน	-	-	72	-	-
7	ฟิลิปปินส์	74	79	75 (73)	75	-2
8	กัมพูชา	105	101	98 (81)	79	+3
9	ลาว	96	94	97 (94)	93	+1
10	เมียนมา	134	-	-	-	-

หมายเหตุ * มีการปรับอันดับใหม่สำหรับปี 2562 ตามวิธีการของ TTDI โดยระบุใน (-)

** เปลี่ยนเป็นดัชนีการพัฒนากิจการเดินทางการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยว (TTDI) จากเดิมเป็นดัชนีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว (TTCI)

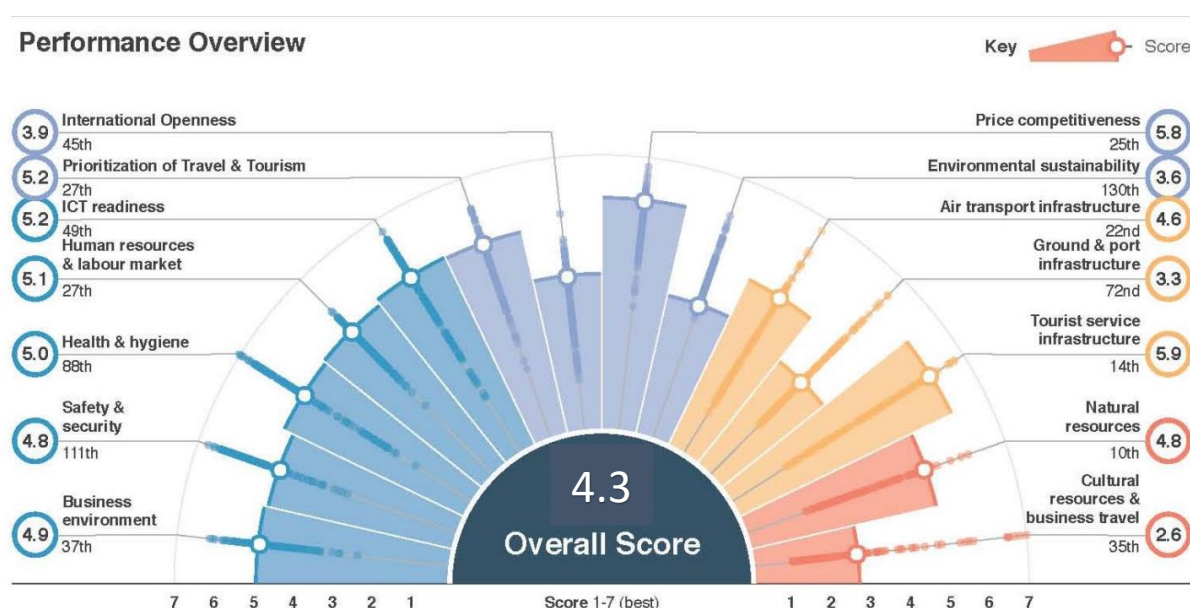
ที่มา: Travel and Tourism Development Index (TTDI)

จากการจัดอันดับ TTDI จะเห็นว่าประเทศไทยอยู่ในอันดับ 36 ของโลก ลดจากอันดับ 35 ในปี 2562 และอยู่ในอันดับที่ 3 ของภูมิภาคอาเซียน โดยที่ อินโดนีเซีย มีอันดับที่ดีขึ้นกว่าในปี 2562 ถึง 12 อันดับ และแข่งขันไทยในการจัดอันดับล่าสุดในปี 2564 เมื่อเทียบกับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ไทยยังมีอันดับเป็นรองประเทศ ออสเตรเลีย จีน เกาหลีใต้ ฮองกง นิวซีแลนด์

เมื่อพิจารณาค่า TTDI ของประเทศไทย ปี 2564 ดังแสดงใน **แผนภาพที่ 2** พบว่า ประเทศไทยมีคะแนนโดยรวม 4.3 (จากคะแนนเต็ม 7) โดยคะแนนด้านความมั่นคงและความปลอดภัย (Safety and Security) ของไทยอยู่ที่ 4.8 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มประเทศอาเซียนที่อยู่ในระดับ 5.4 สำหรับคะแนนด้านนโยบายที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยวเดินทาง (Enabling Policy and Condition) ไทยได้คะแนนเพียง 3.7

ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของภูมิภาคอยู่ที่ 4.4 คะแนนหมวดที่ประเทศไทยมีคะแนนสูงขึ้นจากเดิมคือหมวดโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) และหมวดความยั่งยืนทางการเดินทางท่องเที่ยว (Travel and Tourism Sustainability) แต่ทั้งนี้คะแนนความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของไทยอยู่ในระดับต่ำสุดในภูมิภาคอาเซียนที่ 3.6 คะแนน ซึ่งจากการประเมินดังกล่าว ทำให้เห็นถึงความสำคัญของปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขและพัฒนาต่อยอดในอนาคตเพื่อให้มีระดับคะแนนที่ดีขึ้น เช่น การมุ่งเน้นให้ความสำคัญในประเด็นความมั่นคงและความปลอดภัย (Safety and Security) การออกนโยบายมาตรการที่เป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยว หรือการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เป็นต้น

แผนภาพที่ 2 ผลการประเมินดัชนีการพัฒนากิจการการเดินทางและการท่องเที่ยว (Travel & Tourism Development Index 2021 : TTDI) ของประเทศไทย

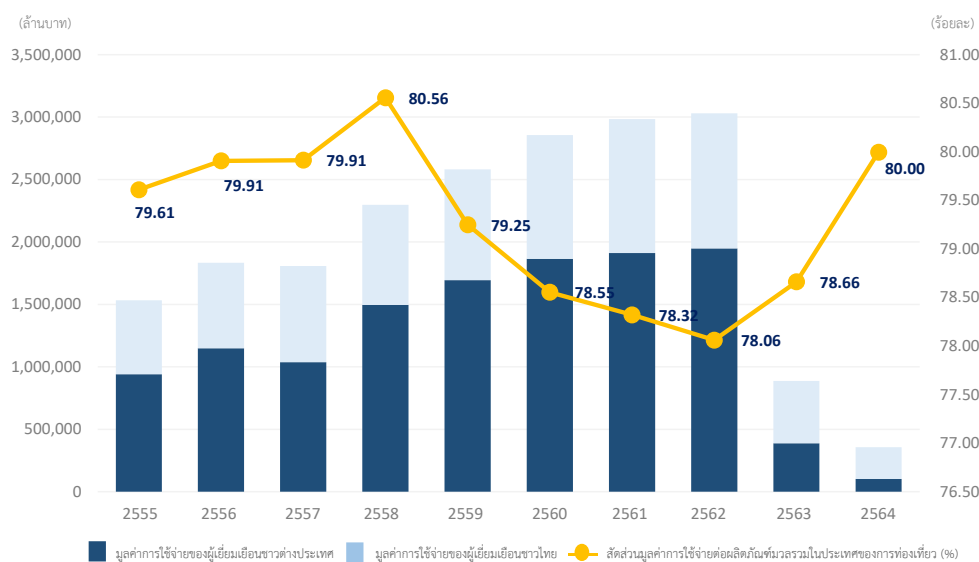
1.1.2 ปัญหาและความท้าทายในช่วงที่ผ่านมา

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้มองเห็นปัญหาของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยได้เด่นชัดยิ่งขึ้น อาทิ การพึ่งพานักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นหลัก จนธุรกิจท่องเที่ยวได้รับผลกระทบรุนแรงเมื่อเกิดปัญหานักท่องเที่ยวไม่สามารถเดินทางระหว่างประเทศได้ และจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้ยังคงกระจุกตัวอยู่ในเมืองท่องเที่ยวหลัก และในด้านภาพลักษณ์การท่องเที่ยวในแง่ลบของประเทศไทย เช่น การเป็นจุดหมายปลายทางราคาถูก ปัญหาด้านอาชญากรรม ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น หมอกควัน อากาศพิษจากปัญหาการจราจร PM 2.5 เป็นต้น ทำให้ไม่สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน รวมถึงความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม สังคม และสิ่งแวดล้อม การขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ การทำการตลาดด้านการท่องเที่ยวที่ไม่คำนึงถึงความยั่งยืน ความสามารถในการรองรับปริมาณนักท่องเที่ยว ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคที่สนับสนุน

การท่องเที่ยว เช่น ระบบการเดินทาง และขนส่งมวลชนที่เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวอย่างไม่ครอบคลุม เป็นต้น

จากแผนภาพที่ 2 พบว่ามูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและนักท่องเที่ยวชาวไทยปี พ.ศ. 2555 – 2562 สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2563 ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวและมูลค่าการใช้จ่ายลดลงอย่างมาก

แผนภาพที่ 3 มูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและนักท่องเที่ยวชาวไทย ปี พ.ศ. 2555 – 2564

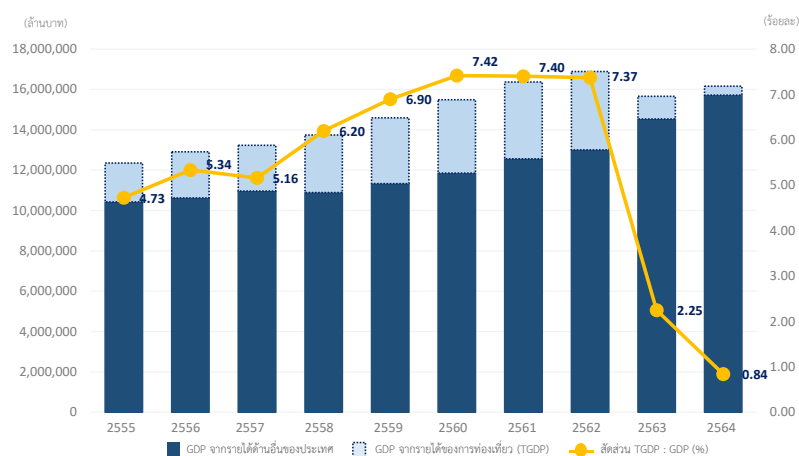
ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ก่อนที่จะเกิดการระบาดของ COVID-19 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยวของไทย (Tourism Gross Domestic Product : TGDP) มีสัดส่วนร้อยละ 7.37 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงมีความสำคัญในการดึงดูดเงินทุนจากต่างประเทศ และช่วยสร้างการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อาทิ การลงทุนทั้งการผลิตและบริการนักท่องเที่ยว การจ้างแรงงาน การกระจายรายได้ ซึ่งช่วยกระตุ้นการเจริญเติบโตทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมด้วย ดังแสดงในแผนภาพที่ 4

ในขณะที่สถิตินักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้าประเทศไทย (International Tourist Arrivals to Thailand 2021) ลดลงอย่างมากในช่วงการระบาดของ COVID-19 ซึ่งสอดคล้องกับสัดส่วนการจ้างงานภาคการท่องเที่ยวที่ลดลงอย่างมากด้วย ดังแสดงในแผนภาพที่ 5 และแผนภาพที่ 6 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม นอกจากการแพร่ระบาด COVID-19 ที่กระทบการท่องเที่ยวแล้ว ก็ได้มีสถานการณ์อื่นๆ ที่ส่งผลกระทบการท่องเที่ยวเช่นกัน อาทิ สถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองมีการเดินขบวนของประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครเพื่อต่อต้านร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรม ในช่วงพฤศจิกายน 2556 ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางเข้าประเทศไทยในปี พ.ศ. 2557 มีจำนวนลดลง

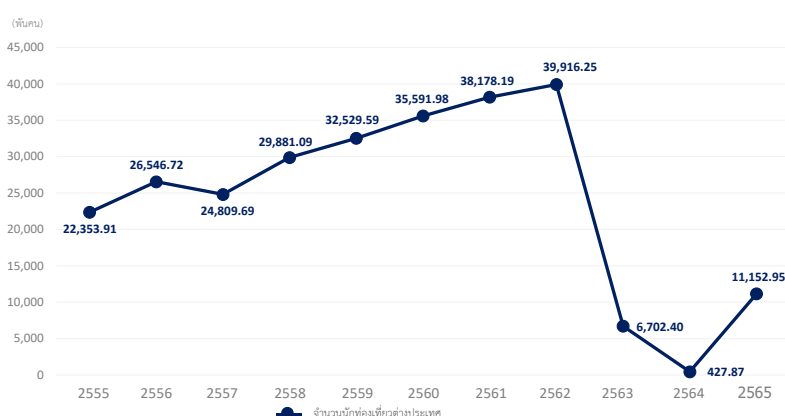

แผนภาพที่ 4 สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
ทั้งหมด ปี พ.ศ. 2555 - 2564

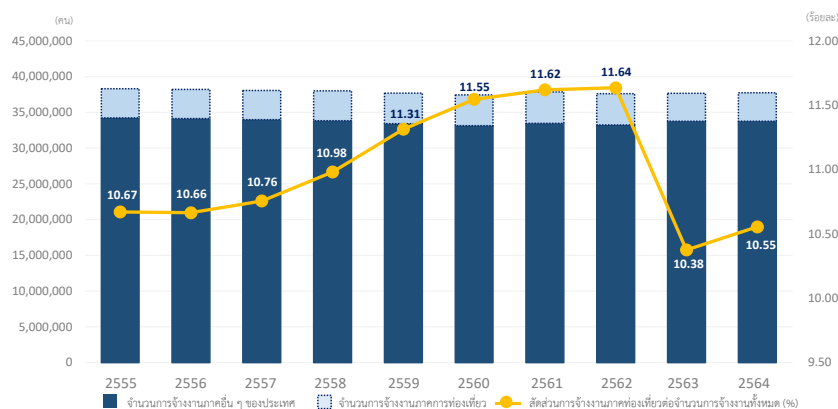
ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

แผนภาพที่ 5 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้าประเทศไทย ปี พ.ศ. 2555 - 2564

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

แผนภาพที่ 6 สัดส่วนการจ้างงานภาคการท่องเที่ยวต่อการจ้างงานทั้งหมดของประเทศ ปี พ.ศ. 2555 - 2564

ที่มา : ข้อมูลสถิติจากธนาคารแห่งประเทศไทย

1.1.3 ความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาต่อยอด

จากข้อมูลอัตราการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้าประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2555 – 2562 ที่มีอัตราเพิ่มขึ้น แต่ลดลงอย่างมากจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ในปี พ.ศ. 2563 – 2564 และจากผลการประเมินดัชนีการพัฒนากิจการการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยว (TTDI) ในปี พ.ศ. 2564 ที่พบว่าประเทศไทยมีคะแนนด้านความมั่นคงและความปลอดภัย (Safety and Security) ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มประเทศอาเซียน คะแนนด้านนโยบายที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยว (Enabling Policy and Condition) ไทยได้คะแนนเพียง 3.7 ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของภูมิภาคอยู่ที่ 4.4 และคะแนนความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับต่ำสุดในภูมิภาคอาเซียน ทำให้เห็นถึงประเด็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขและพัฒนาต่อยอดเพื่อให้มีระดับคะแนนที่ดีขึ้น เช่น การมุ่งเน้นให้ความสำคัญในประเด็นความมั่นคงและความปลอดภัย (Safety and Security) การออกนโยบายมาตรการที่เป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยว หรือการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เป็นต้น

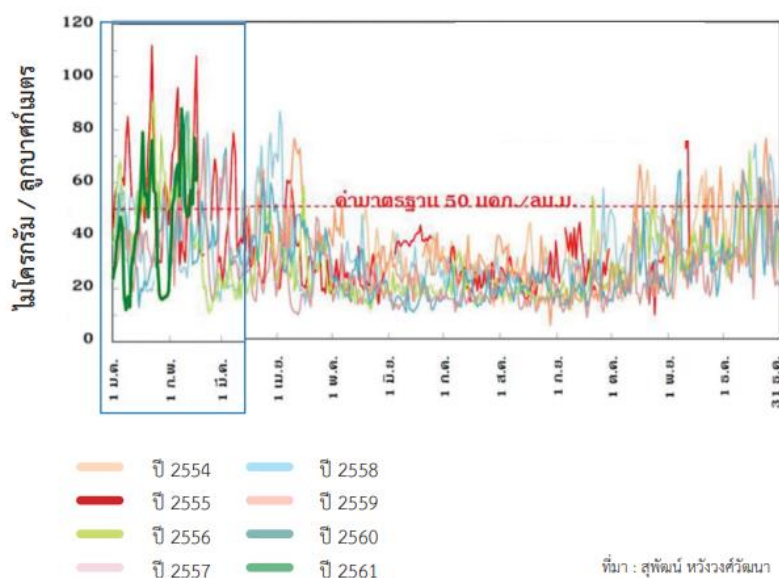
1.2 การวิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวไทย

ทีมผู้จัดทำได้วิเคราะห์ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวที่ผ่านมา สรุปได้ดังนี้

1.2.1 ปัญหาด้านความมั่นคงและความปลอดภัย (Safety and Security) จากผลการประเมิน TTDI ของประเทศไทย ที่คะแนนด้านความมั่นคงและความปลอดภัยอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ เนื่องจากประเทศไทยปรากฏเป็นข่าวสาธารณะอยู่เป็นระยะว่ามีนักท่องเที่ยวตกเป็นเหยื่อของการก่ออาชญากรรมในประเทศไทย เช่น เหตุการณ์การลอบวางระเบิดที่แยกราชประสงค์ เหตุการณ์เรือเฟอร์รี่ล่มจังหวัดภูเก็ต การถูกลักทรัพย์ ซึ่งปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวแบ่งได้เป็น 2 ประเภทหลักๆ คือ (1) การกระทำความผิดตามกฎหมายอาญา เช่น การประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน ของนักท่องเที่ยว (2) การดำเนินการที่ไม่เป็นธรรมต่อนักท่องเที่ยว เช่น การหลอกลวง การเอารัดเอาเปรียบ การไม่ใส่ใจกับมาตรฐานของสินค้าและบริการ ซึ่งเป็นปัญหาที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อและส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและความเชื่อมั่นในการเดินทางมาท่องเที่ยว

1.2.2 ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาฝุ่น PM2.5 อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ซึ่งมีผลกระทบต่อร่างกายทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ภาคเหนือ ซึ่งมีปริมาณฝุ่น PM2.5 ถึงขั้นร้ายแรง นอกจากที่ฝุ่นละอองดังกล่าวจะเป็นอันตรายต่อร่างกายแล้ว ฝุ่นละออง PM2.5 ยังบดบังวิวทิวทัศน์ที่สวยงามของสถานท่องเที่ยวต่าง ๆ อีกด้วย นอกจากนี้ ยังมีปัญหาขยะที่เกิดจากการจัดการที่ไม่มีประสิทธิภาพในแหล่งชุมชนหนาแน่น และแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อมในระยะยาว ปัญหาด้านพลังงานไฟฟ้าในพื้นที่ เช่น เกาะสมุย หรือเกาะต่างๆ ที่ต้องใช้ไฟฟ้าจากเครื่องปั่นไฟน้ำมันดีเซลที่มีต้นทุนสูงและปล่อยมลพิษ

แผนภาพที่ 7 ปริมาณฝุ่นละออง PM 2.5 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2554 - 2561

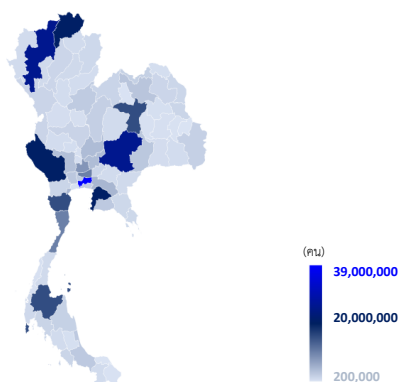
ที่มา : สุวัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา

จากแผนภาพที่ 7 แสดงข้อมูลสถิติคุณภาพอากาศปริมาณ PM 2.5 นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 – 2561 ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า ประเทศไทยประสบปัญหาเกี่ยวกับสภาวะอากาศที่อยู่ในระดับที่สูงกว่าค่ามาตรฐานในช่วงประมาณเดือน ตุลาคม - เมษายน ของทุกปี ซึ่งเป็นช่วงฤดูกาลการท่องเที่ยวที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าสู่ประเทศไทย นอกจากนี้ จากผลการรวบรวมสถิติข้อมูลสภาพอากาศโดย +IQ Air ประเทศไทยมีสถิติดัชนีคุณภาพอากาศย้อนหลัง 5 ปี (ปี พ.ศ. 2561 – 2565) อยู่ในระดับที่สูงเกินกว่าค่ามาตรฐานในระดับ 3 – 5 เท่า โดยเฉลี่ยต่อปี ซึ่งปัญหาดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อสุขภาพของนักท่องเที่ยว และจะส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยได้

1.2.3 ผลกระทบจากปัญหาต่อพื้นที่การท่องเที่ยวในประเทศไทย

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า จะเกิดผลกระทบต่อพื้นที่การท่องเที่ยวที่อยู่ในเมืองหลักเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแต่ละภูมิภาคก็จะมีจังหวัดยอดนิยมที่นักท่องเที่ยวกระจุกตัวอยู่ อาทิ ภาคกลาง : กรุงเทพมหานคร ภาคเหนือ : เชียงใหม่ และเชียงราย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : นครราชสีมา และขอนแก่น ภาคตะวันออก : ชลบุรี ภาคตะวันตก : กาญจนบุรี และภาคใต้ : ภูเก็ต และสุราษฎร์ธานี ซึ่งทำให้เกิดความหนาแน่นของนักท่องเที่ยวตามสถานท่องเที่ยวต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อผู้อาศัยในบริเวณนั้น ๆ ทั้งทางด้านการจราจร และการเข้าถึงการรับบริการ โดยในปี พ.ศ. 2565 มีสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่ไปเยี่ยมเยือนในจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศไทย ปรากฏตามแผนภาพที่ 8

แผนภาพที่ 8 สถิติจำนวนนักท่องเที่ยวเยี่ยมชมเยือนในแต่ละจังหวัดของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2565

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

1.2.4 ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่

จากภาพข้อมูลสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวเยี่ยมชมเยือนในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2565 ข้างต้น จะพบว่าได้สะท้อนการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเยี่ยมชมเยือนที่เลือกจุดหมายปลายทางไปยังเมืองหลักในเขตภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน ซึ่งสะท้อนปัญหาการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวและรายได้ได้เป็นอย่างดี ซึ่งหากพิจารณารายภูมิภาคจะเห็นได้ว่า พื้นที่ภาคกลาง กระจุกตัวในกรุงเทพมหานคร กว่า 38 ล้านคน ภาคเหนือ กระจุกตัวในจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดเชียงราย กว่า 13 ล้านคน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กระจุกตัวในจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดขอนแก่น กว่า 10 ล้านคน ภาคใต้ กระจุกตัวในจังหวัดภูเก็ต และจังหวัดสุราษฎร์ธานี กว่า 9 ล้านคน ภาคตะวันออก กระจุกตัวในจังหวัดชลบุรี กว่า 14 ล้านคน และภาคตะวันตก กระจุกตัวในจังหวัดกาญจนบุรี กว่า 11 ล้านคน ซึ่งสัดส่วนดังกล่าวเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดที่ไม่ได้มีสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญหรือไม่ใช่เมืองหลักของแต่ละภูมิภาค ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวน้อยที่สุดพบว่า มีสัดส่วนการกระจุกตัวที่สูงกว่าร้อยละ 94 ของเมืองหลักดังกล่าว

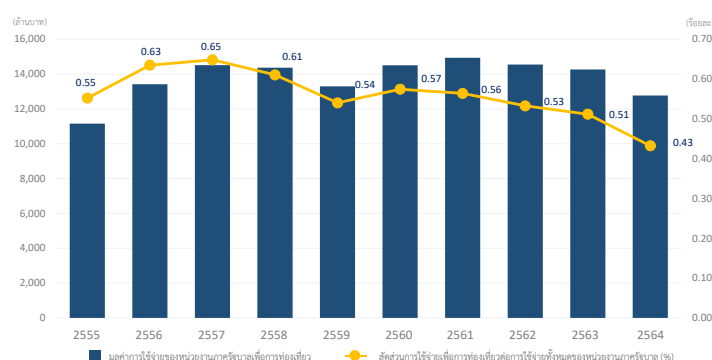
อย่างไรก็ดี หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องออกมาตรการหรือแนวทางการป้องกัน และสร้างความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวที่เหมาะสม ทั้งการเตรียมการรับมือสถานการณ์ การวางแผน การจัดการในภาวะวิกฤตเพื่อลดผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อนักท่องเที่ยว ภาคเอกชนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ต้องมีความรับผิดชอบหลักในการป้องกันและลดการเกิดเหตุการณ์ที่ไม่ปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว ส่วนภาครัฐ มีความรับผิดชอบหลักในการสร้างความมั่นใจและความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว การร่วมมือที่เข้มแข็งระหว่างนักท่องเที่ยว ชุมชน อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและรัฐบาล นักท่องเที่ยวต้องได้รับการแจ้งข้อมูลอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงวิธีการ หลีกเลี่ยงและการป้องกันภัยต่าง ๆ ในระหว่างท่องเที่ยวและอีกบทบาทสำคัญของรัฐบาลคือการสร้างภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวโดยจะต้องทำงานใกล้ชิดร่วมกับสื่อมวลชน เพื่อให้ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ทางด้านความปลอดภัยที่ดีและเป็นการนำมาสู่การท่องเที่ยวไทยอย่างยั่งยืน

1.3 ความพยายามในการแก้ไขปัญหาด้านการท่องเที่ยวที่ผ่านมา

ประเทศไทยได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเป็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ “ท่องเที่ยวไทย สู่ความยั่งยืน” โดยให้ความสำคัญกับการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวระดับโลก สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพและพัฒนาการท่องเที่ยวในสาขาที่มีศักยภาพ พร้อมทั้งรักษาจุดเด่นของประเทศด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม อัตลักษณ์ความเป็นไทย การรักษาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีการขยายพื้นที่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในเมืองรอง โดยมีเป้าหมาย คือ (1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น (2) รายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองรองเพิ่มขึ้น และ (3) ความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยดีขึ้น ซึ่งช่วยสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้

จากแผนภาพที่ 9 แสดงให้เห็นถึงมูลค่าการใช้จ่ายของหน่วยงานภาครัฐบาลทั้งหมดเปรียบเทียบกับมูลค่าการใช้จ่ายของหน่วยงานภาครัฐบาลเพื่อการท่องเที่ยว แสดงให้เห็นถึงการกระตุ้นการท่องเที่ยวด้วยงบประมาณจากภาครัฐ

แผนภาพที่ 9 สัดส่วนมูลค่าการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวต่อการใช้จ่ายทั้งหมดของหน่วยงานภาครัฐ ปี พ.ศ. 2555 - 2564

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

แม้ว่าหลังการระบาดของ COVID-19 จะเริ่มมีการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ และเริ่มมีนักท่องเที่ยวกลับเข้ามาในประเทศไทย แต่ก็ยังไม่รวดเร็วและเทียบเท่าก่อนการระบาดของ COVID-19 และผลกระทบดังกล่าวทำให้ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและแรงงานในภาคท่องเที่ยวได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงและการฟื้นฟูกลับมาเหมือนเดิมต้องใช้ระยะเวลาและการปรับตัวจากประสบการณ์ในครั้งนี้อย่างมาก โดยในระยะแรกหลังการคลี่คลายการระบาด COVID-19 รัฐบาลได้ออกมาตรการเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในประเทศเป็นหลัก อาทิ “โครงการเราเที่ยวด้วยกันเฟส 1-5” และการเพิ่มวันหยุดยาวเพื่อกระตุ้นการเดินทางท่องเที่ยว โดยข้อมูลจากกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ระบุว่า อัตราการเข้าพักในปี 2566 เมื่อเทียบกับปี 2565 มีจำนวนเพิ่มขึ้นในทุกภาคของประเทศ ได้แก่ ภาคกลาง เพิ่มขึ้น 18.5% ภาคตะวันออก เพิ่มขึ้น 33.51% ภาคใต้ เพิ่มขึ้น 47.71% ภาคเหนือ เพิ่มขึ้น 21.53% และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพิ่มขึ้น 18.75% สร้างรายได้กว่า 70,328.93 ล้านบาท

ทั้งนี้ หากย้อนไปในช่วงเวลาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2554 – 2562 รัฐบาลได้มีการออกนโยบายการท่องเที่ยวต่างๆ เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว อาทิ ในปี พ.ศ. 2554 - 2556 ได้ดำเนินงานภายใต้สโลแกน “Amazing Thailand...Always Amazes You” ต่อมาเป็น “Amazing Thailand...Always Amazes You” ในปี 2554 - 2556, “Amazing Thailand It Begins with the People” (2557) , “Amazing ไทยแท้ : เมืองไทยสวยทุกที่ เเท่ทุกเวลา”(2561 - 2563) จนกระทั่งหลังการแพร่ระบาด COVID-19 ได้มีการรณรงค์ “Visit Thailand Year 2022 – 2023 : Amazing New Chapters” เพื่อดึงดูดการท่องเที่ยวภายใต้ชีวิตวิถีใหม่หลัง COVID-19 รวมทั้งการสร้างฐานตลาดกระแสหลักคือตลาดยุโรปและตะวันออกกลาง และขยายตลาดนักท่องเที่ยวระดับ Premium และตลาดกลุ่มที่มีความสนใจพิเศษ ได้แก่ กลุ่มกอล์ฟ กลุ่มแต่งงานและฮันนีมูน กลุ่มสุขภาพและความงาม กลุ่ม Ecotourism พร้อมทั้งเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อประชาสัมพันธ์

ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวนั้น ที่ผ่านมากระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและกระทรวงคมนาคม ได้มีการกำหนดแนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว รวมถึงการพัฒนาเชื่อมโยงเมืองหลัก-เมืองรอง ทั้งทางด้านการคมนาคมขนส่งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ รวมถึงการท่องเที่ยวทางรางซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์ เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นการท่องเที่ยวสะดวก สะอาด ปลอดภัย ได้เอกลักษณ์ และยั่งยืน เช่น ส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยว (ถนนบูรพาชลทิศ-ถนนเลียบทะเลเมืองจันทบุรี) การพัฒนาถนนสู่แหล่งท่องเที่ยวและกีฬา (MOTO GP จ.บุรีรัมย์) การแก้ไขปัญหาสิ่งอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยว อาทิ ห้องน้ำ, การอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ, ระบบการเชื่อมโยงรถสาธารณะ Hop on Hop off, ปริมาณการเข้าออกนักท่องเที่ยวที่ด่านตรวจคนเข้าเมือง เป็นต้น

ในด้านมาตรการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่นักท่องเที่ยว ในส่วนของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้ดำเนินการ อาทิ ศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว (Tourist Assistance Center : TAC), กองทุนช่วยเหลือเยียวยานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ, การจัดตั้งศาลแผนกคดีนักท่องเที่ยวในศาลสถิตยุติธรรม, การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวทางทะเล (Life Guard), การจัดกิจกรรมรณรงค์นักท่องเที่ยวซึ่ปลอดภัยในช่วงเทศกาลท่องเที่ยว เป็นต้น

ในด้านการรักษาสีเขียวและลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว รัฐบาลได้ออกมาตรการ อาทิ การปิดการท่องเที่ยวและพักผ่อนในอุทยานแห่งชาติบางช่วงเวลาเพื่อฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ การรณรงค์การท่องเที่ยวยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์พลังงานและส่งเสริมพลังงานทดแทนในธุรกิจท่องเที่ยว เช่น โครงการโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Hotel) โดยมีการประเมินและเผยแพร่รายชื่อโรงแรมที่ผ่านเกณฑ์ สามารถลดการใช้ทรัพยากรและพลังงาน มีมาตรฐานการบริการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ร่วมอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี เป็นต้น

แม้ว่า จะได้มีมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวหลายประการ แต่เมื่อได้เกิดสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมืองภายในประเทศไทย มีการชุมนุมทางการเมืองในกรุงเทพฯ ในปี 2557 และปี 2558 เกิด

เหตุการณ์ลอบวางระเบิดที่บริเวณศาลพระพรหมเอราวัณ แขวงราชประสงค์ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2558 มีผู้เสียชีวิตทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงอย่างชัดเจน ทั้งนี้ภาครัฐได้มีพยายามลดผลกระทบเหตุการณ์ดังกล่าว ได้แก่ การเปิดศูนย์ติดตามสถานการณ์ท่องเที่ยว (ศตท.) มีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ ออกแคมเปญกอดเมืองไทย...ให้หายเหนื่อย เพื่อฟื้นฟูตลาดท่องเที่ยวตลอดเดือนกันยายน 2558 เชิญดาราดังของฮ่องกง เช่น หมิเชียะและเยิ่นต๊ะหัวเดินทางมากรุงเทพฯ เพื่อสักการะพระพรหม และสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวฮ่องกง มาเก๊า เข้าร่วมงาน Road Show และงาน Travel Mart ต่าง ๆ เพื่อนำเสนอการท่องเที่ยวไทย รวมทั้งจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นตลาดการท่องเที่ยว จากการกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทำให้ในภาพรวมของปี พ.ศ.2558 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติยังคงมีอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่อง จึงถือเป็นปัจจัยความสำเร็จที่สามารถแก้ไขปัญหาสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้

จากความพยายามที่ผ่านมาในการส่งเสริมการท่องเที่ยวดังกล่าว จะเห็นว่าเป็นการดำเนินการที่กระจายไปในแต่ละหน่วยงาน ขาดการเชื่อมโยงและผลักดันร่วมกัน และขาดตัวชี้วัดที่เป็นเป้าหมายที่ชัดเจน และแม้ว่าจะใช้กลไกการใช้งบประมาณภาครัฐเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวก็ยังมีช่วยได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น ทำให้การส่งเสริมในภาพรวมยังไม่เกิดพลังขับเคลื่อนเพียงพอ และจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างทาง ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมือง ปัญญาเศรษฐกิจ ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น PM2.5 ตลอดจนปัญหาโรคระบาด COVID-19 จึงส่งผลให้ผลผลิตด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยที่ไม่เติบโตในอัตราที่สูงมากเท่าที่ควร และลดลงอย่างรุนแรงในช่วง COVID-19 ดังที่ได้แสดงในข้อมูลผลผลิตด้านการท่องเที่ยวตั้งแต่ปี 2555 ที่ผ่านมาข้างต้น

1.4 การวิเคราะห์ Key Success Factors : KSF และ Key Fail Factors : KFF

การวิเคราะห์ Key Success Factors เพื่อนำปัจจัยความสำเร็จไปจัดทำแนวทางการพัฒนาของประเทศไทยในอนาคต ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่า เพื่อให้การบรรลุเป้าหมายหลักของการเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยวของไทย (Tourism Gross Domestic Product : TGDP) และยกระดับความมั่นคงและความปลอดภัย (นโยบายด้านความปลอดภัย เป็นหนึ่งในนโยบายเร่งด่วนของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) รวมทั้ง มุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมแล้ว ต้องอาศัยปัจจัยความสำเร็จจำนวน 3 ปัจจัย ได้แก่ (1) ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติ : ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีแหล่งท่องเที่ยวด้านทะเล ชายหาด ภูเขา แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นต้น (2) โครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว : ปัจจุบันประเทศไทยมีทางเลือกการเดินทางให้นักท่องเที่ยวมากขึ้น (3) การแข่งขันด้านราคา : เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นที่มีลักษณะสภาพแวดล้อมคล้ายคลึงกันประเทศไทยเป็นประเทศที่สามารถแข่งขันด้านราคาได้

สำหรับการวิเคราะห์ Key Fail Factors เพื่อจะได้นำปัจจัยความไม่สำเร็จไปจัดทำแนวทางการคาดการณ์ปัญหา ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่ามีปัจจัยแห่งความไม่สำเร็จจำนวน 3 ปัจจัย ได้แก่ (1) ปัจจัยด้านความพร้อมด้านเทคโนโลยี (2) ปัจจัยด้านความปลอดภัย (3) ปัจจัยด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม

1.5 สรุปปัญหาและความพยายามในอดีตที่ผ่านมา (Chapter Summary)

จากสถานการณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทยที่ผ่านมาที่มีแนวโน้มเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ จากความพยายามในการสร้างแบรนด์การท่องเที่ยวไทยให้อยู่ในกระแสของตลาดโลก แม้บางช่วงจะพบเจอสถานการณ์ที่ความเสี่ยงที่กระทบต่อภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยว อาทิ การชุมนุมทางการเมือง การก่อการร้าย สถานการณ์ความไม่สงบชายแดนภาคใต้ สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ก็ตามแต่ด้วยความพยายามหลาย ๆ ปัจจัยของภาครัฐก็สามารถช่วยลดผลกระทบที่เกิดขึ้นได้สำเร็จเป็นส่วนใหญ่ โดยในปัจจุบันจากการประเมินในเวทีโลกจากเดิมปี พ.ศ. 2562 ดัชนีการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยว (TTDI) อยู่ที่อันดับ 35 และปี พ.ศ. 2564 อยู่ที่อันดับ 36 ซึ่งอันดับของจุดหมายปลายทางในการท่องเที่ยวของประเทศไทยในเวทีโลกลดลง จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ทำให้จะต้องหาแนวทางในการพัฒนา และแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านการท่องเที่ยวของไทย เพราะประเทศไทยยังมีศักยภาพที่สามารถพัฒนาให้เป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืนได้ พร้อมทั้งสามารถยกระดับความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศ และสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการท่องเที่ยว

2. การคาดการณ์ปัญหาและโอกาสการพัฒนาของประเทศในอนาคต

2.1 ทิศทางในอนาคตของปัญหาและแนวโน้มสิ่งที่ต้องการพัฒนา

จากการศึกษา รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศ ซึ่งบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลายมิติ ดังนั้นเพื่อให้การแก้ปัญหาต่างๆ เป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ จึงได้มีการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก (external environment) ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานด้วยเครื่องมือการวิเคราะห์ด้วย PESTEL Analysis มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

ปัจจัยทางการเมือง (P : Political) การกำหนดนโยบายของรัฐบาลในการแทรกแซงกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การเชื่อมโยงเส้นทางการเดินทาง การท่องเที่ยวในพื้นที่เป้าหมาย นโยบายการค้าต่างประเทศ นโยบายภาษี กฎหมายแรงงาน กฎหมายสิ่งแวดล้อม ข้อจำกัดทางการค้า โดยปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อการวางแผนการทำธุรกิจการท่องเที่ยว

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (E : Economics) ปัจจัยตัวแปรทางเศรษฐกิจที่ส่งผลการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว หรือการทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อาทิ การเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน อัตราเงินเฟ้อ ภาษีธุรกิจและภาษีการบริโภค เป็นต้น โดยรัฐบาลมีเครื่องมือในการควบคุมปัจจัยเหล่านี้ คือ การควบคุมอัตราดอกเบี้ย นโยบายทางภาษี และการใช้จ่ายของรัฐ

ปัจจัยทางสังคม (S : Social) หรือปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรม (S : Socio-Cultural) ประกอบด้วย การเติบโตของจำนวนประชากร โครงสร้างอายุ จิตสำนึกด้านสุขภาพ ทศนคติต่ออาชีพ เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้ เป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจลูกค้าสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวตามเส้นทางประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ล้วนเป็นปัจจัยสังคมวัฒนธรรมที่มีส่วนสำคัญต่อการส่งเสริมเส้นทางการท่องเที่ยว

ปัจจัยทางเทคโนโลยี (T : Technology) การพัฒนาเทคโนโลยีในส่วนของโครงสร้างพื้นฐาน การสร้าง สิ่งอำนวยความสะดวก ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง การใช้เทคโนโลยีทางการเงิน และการใช้เทคโนโลยีช่วยอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทยเป็นอย่างมาก

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (E : Environment) ปัจจุบันได้มีการให้ความสำคัญกับการรักษา สภาพแวดล้อม การอนุรักษ์ธรรมชาติสำหรับการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ถือเป็นหัวใจสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ทั้งนี้ต้องมีการให้ความสำคัญกับการบูรณะความเสื่อมโทรมของธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างไร้ทิศทาง การสร้างจิตสำนึกให้เกิดความท่องเที่ยวอย่าง ยั่งยืนควบคู่กับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยทางกฎหมาย (L : Legal) กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตรวจคนเข้าเมือง และพิธีการทางศุลกากร การตรวจลงตราในหนังสือเดินทาง ตลอดจนกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความมั่นคง

นอกจากการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกจากสถานการณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทยในปัจจุบันแล้ว และได้วิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน ด้วยเครื่องมือ SWOT Analysis และนำผลการ วิเคราะห์มาจัดทำกลยุทธ์ในการจัดการด้วย TOWS Matrix สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จาก Euromonitor (2017) และ Business Monitor (2017) สถานการณ์การท่องเที่ยวของไทยในปัจจุบันสามารถนำมาวิเคราะห์ถึงปัจจัย สภาพแวดล้อมภายในด้วยจุดแข็งและจุดอ่อน และปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกด้วยโอกาสและอุปสรรค (SWOT) ที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวของไทย สามารถสรุปผลได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ SWOT Analysis

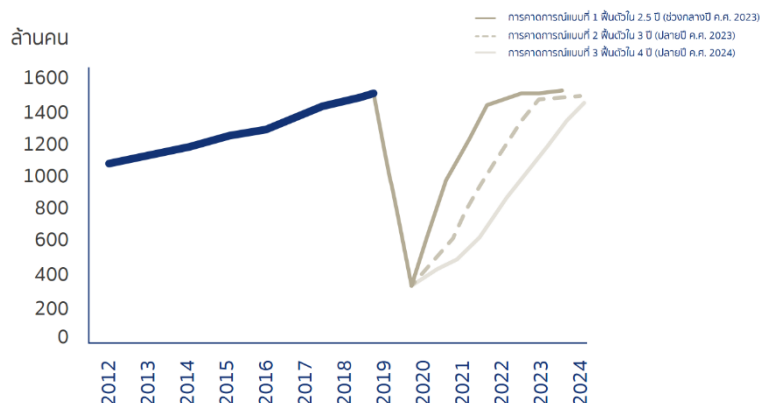
สภาพแวดล้อมภายใน	
จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> - ความหลากหลายของทรัพยากรการท่องเที่ยว แหล่ง วัฒนธรรม ภูมิปัญญา ธรรมชาติและภูมิประเทศที่ สวยงาม อาหาร กีฬา การแพทย์ - ภูมิอากาศแบบร้อนชื้นที่สามารถเที่ยวได้ตลอดทั้งปี และกิจกรรมกลางแจ้ง - ความคุ้มค่าทางการท่องเที่ยว ค่าครองชีพต่ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - ความหนาแน่นของประชากรในเมือง ความเหลื่อม ล้าระหว่างเมืองและชนบท - ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย ทำให้มีการกระทำผิด เช่น โรงแรมที่ไม่ได้จดทะเบียน การปล่อยน้ำเสีย การไม่เคารพกฎจราจร - ปัญหาระบบการขนส่งที่ไม่เชื่อมโยง ปัญหา การจราจร อุบัติเหตุบนท้องถนน

<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาและสร้างชื่อเสียงเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีมาอย่างยาวนาน และความเชี่ยวชาญทางด้านการตลาด การให้บริการ ความเป็นมิตร และต้อนรับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี - มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ไม่มีการเหยียดเชื้อชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> - ความไม่มั่นคงทางการเมืองและเศรษฐกิจ - การทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ ระเบียบที่ยุ่งยาก ซับซ้อนของหน่วยงานราชการ - ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ
สภาพแวดล้อมภายนอก	
โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threat)
<ul style="list-style-type: none"> - นโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น สนามบิน และเส้นทางรถไฟจะนำมาซึ่งความเชื่อมโยงทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก - การเติบโตของตลาดนักท่องเที่ยวจากประเทศจีน ซาอุดีอาระเบีย อินเดีย และประเทศใหม่ๆ - การเพิ่มขึ้นของห้องพักที่มีการเติบโตอย่างรวดเร็ว และมีมูลค่าสูงของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ - การเติบโตของชนชั้นกลาง - การเติบโตของเทคโนโลยี นวัตกรรมที่สนับสนุนการท่องเที่ยว - ความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์และโอกาสในการเป็นศูนย์กลางเส้นทางการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาความไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง - ปัญหาความไม่สงบในกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ - วิกฤตทางเศรษฐกิจที่เกิดในประเทศต้นทาง - ภัยธรรมชาติที่ และโรคระบาด - ข้อกีดขวางด้านสิ่งแวดล้อมและการทำลายทรัพยากรธรรมชาติของนักท่องเที่ยว

จากข้อมูลการคาดการณ์ขององค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization : โดยองค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (UNWTO) การท่องเที่ยวโลกจะกลับสู่ภาวะปกติได้ระหว่างต้นปี พ.ศ.2566 ไปจนถึงกลางปี พ.ศ. 2568 ขึ้นอยู่กับมาตรการจำกัดการเดินทาง ความมั่นใจของนักท่องเที่ยว และการเติบโตทางเศรษฐกิจ เช่นเดียวกับการท่องเที่ยวในแถบเอเชียแปซิฟิกที่จะฟื้นตัวภายในระยะเวลาเดียวกัน ในขณะที่ บริษัทเงินทุนระหว่างประเทศ (International Finance Corporation : IFC) สถาบันการเงินในเครือธนาคารโลก (World Bank) คาดการณ์ว่า ถึงแม้ว่าจะมีการฉีดยุติอย่างทั่วถึง และการท่องเที่ยวสามารถกลับมาดำเนินกิจการได้ดังเดิม แต่การท่องเที่ยวโลก จะฟื้นตัวกลับมาได้ภายในปี พ.ศ. 2568 เนื่องจากภาคการผลิตในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จะต้องเผชิญกับต้นทุนที่สูงขึ้น ตามมาตรฐานด้านความสะอาดและสุขอนามัย ซึ่งในปีพ.ศ. 2567 จะมีจำนวนนักท่องเที่ยวเท่ากับก่อนที่จะเกิดสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ดังแผนภาพที่ 10

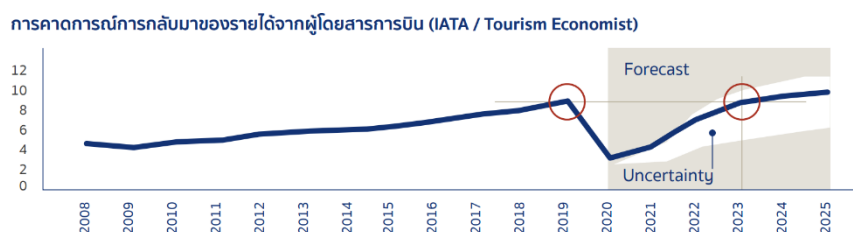
แผนภาพที่ 10 การคาดการณ์การเดินทางของนักท่องเที่ยวต่างประเทศในปี พ.ศ. 2555 – 2567

การคาดการณ์การท่องเที่ยวโลกของ UNWTO (2021-2024)

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

แผนภาพที่ 11 การคาดการณ์การกลับมาของรายได้จากผู้โดยสารสายการบิน (IATA / Tourism Economist)

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

จากแผนภาพที่ 11 การคาดการณ์การกลับมาของรายได้จากผู้โดยสารสายการบิน (IATA/Tourism Economist) ในปี พ.ศ. 2567 มีการคาดการณ์รายได้เพิ่มขึ้นในทิศทางที่แปรผันตรงกันนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น โดยประเทศเป้าหมายที่สำคัญหลังการฟื้นตัวจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 คือกลุ่มประเทศที่ประเทศไทยควรให้ความสำคัญ ในด้านการท่องเที่ยว เป็นอันดับแรกภายหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่พิจารณาจากค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักท่องเที่ยว การเดินทางมาซ้ำของนักท่องเที่ยว การคาดการณ์การฟื้นตัวจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ของประเทศดังกล่าว พบว่าประเทศมีค่าใช้จ่ายต่อการเดินทางสูง มีอัตราการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยซ้ำ และควรให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย สหพันธรัฐรัสเซีย และประเทศญี่ปุ่น รวมถึงการให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้านข้ามชายแดนด้วย

แผนภาพที่ 12 ประเทศที่สร้างรายได้ให้ประเทศไทยสูงสุด ปี พ.ศ. 2562

ลำดับ	ประเทศ	ค่าใช้จ่ายต่อหัว (บาท/วัน/คน)
1)	สหราชอาณาจักร	8,249
2)	ประเทศออสเตรเลีย	7,752
3)	สหพันธรัฐรัสเซีย	7,499
4)	สหรัฐอเมริกา	7,301
5)	ประเทศญี่ปุ่น	5,665
6)	สาธารณรัฐประชาชนจีน	5,154
7)	ประเทศอินเดีย	4,408
8)	สาธารณรัฐเกาหลี	4,332
9)	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	3,375
10)	ประเทศมาเลเซีย	2,715

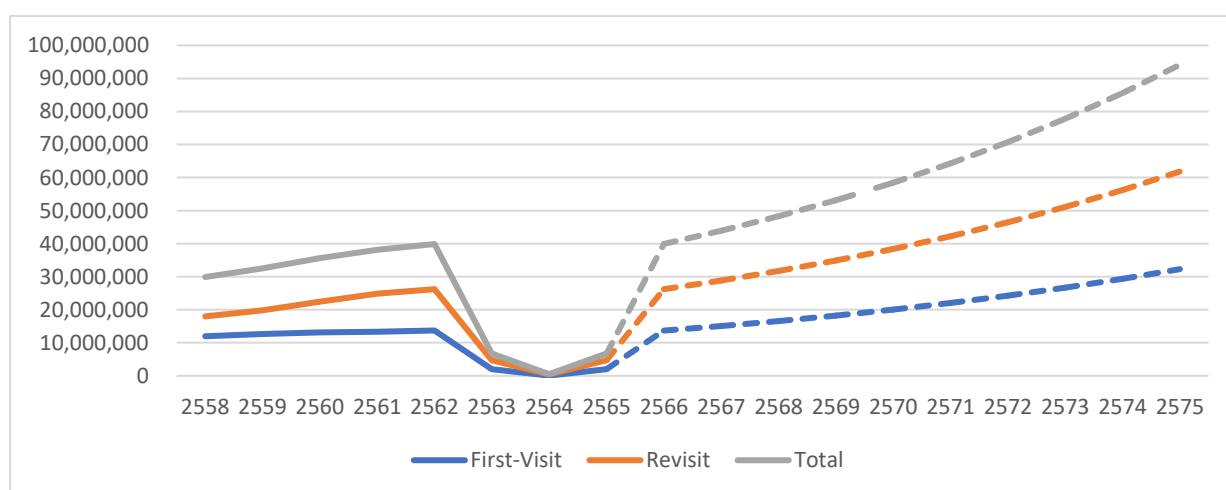
ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

แผนภาพที่ 13 ประเทศที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาประเทศไทยสูงสุด ปี พ.ศ. 2562

ลำดับ	ประเทศ	จำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้า (ร้อยละ)
1)	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	96.16
2)	ประเทศญี่ปุ่น	77.19
3)	ประเทศออสเตรเลีย	73.62
4)	ประเทศมาเลเซีย	72.26
5)	สหราชอาณาจักร	70.90
6)	ประเทศเยอรมนี	68.12
7)	สหพันธรัฐรัสเซีย	65.89
8)	สหรัฐอเมริกา	63.98
9)	ประเทศอินเดีย	59.70
10)	สาธารณรัฐประชาชนจีน	49.10

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

แผนภาพที่ 14 การคาดการณ์นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าประเทศไทยในช่วง ปี พ.ศ. 2558 – 2575

ที่มา : จากการคำนวณของกลุ่ม GP05

อย่างไรก็ดีแนวโน้มในอนาคตที่สำคัญที่ต้องการพัฒนาคือการยกระดับให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถทางการท่องเที่ยวอยู่ในลำดับที่ 1 – 20 ของโลก (เทียบจากดัชนีการพัฒนาด้านการเดินทางและการท่องเที่ยว : TTDI) ซึ่งปัจจัยสำคัญที่จะช่วยยกระดับการท่องเที่ยวของไทยให้อยู่ในลำดับดังกล่าวได้ คือต้องยกระดับด้านความมั่นคงและความปลอดภัย (Safety and Security) ด้านนโยบายที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยว (Enabling Policy and Condition) และความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

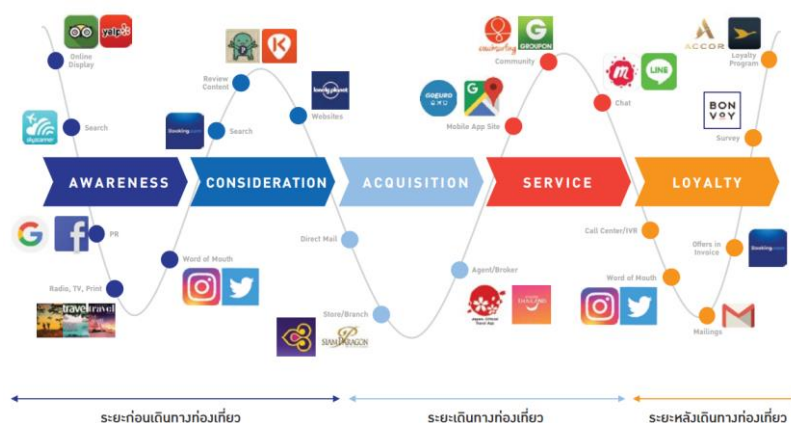
ทั้งนี้มิติด้านความมั่นคงและปลอดภัยเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจและความคาดหวังของนักท่องเที่ยว เพราะจุดเริ่มต้นของการตัดสินใจและความคาดหวังของนักท่องเที่ยวจึงต้องเปรียบเทียบระหว่างคุณค่า ประสิทธิภาพที่จะได้รับ ราคา และความเสี่ยงจากความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่คุ้นเคย นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจึงต้องการความมั่นคงในชีวิตและความปลอดภัยในทรัพย์สิน หากแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยไม่สามารถตอบสนองความต้องการด้านนี้ให้กับนักท่องเที่ยวได้ ความมั่นคงปลอดภัยจึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างมาก สำหรับการจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัยแบ่งเป็นระดับต่าง ๆ อาทิ ความมั่นคงของรัฐ (ระดับชาติ) ความปลอดภัยในชุมชน และความปลอดภัยของบุคคล ทั้งนี้ในปัจจุบันกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬาได้มีการจัดตั้งกองมาตรฐานและกำกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยว ได้มีการดำเนินการป้องกัน และจัดการความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ประสบภัยอย่างรวดเร็ว รวมทั้งส่งเสริมพฤติกรรมการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยในกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติด้วย

นอกจากนี้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Natural Resources and Environment) มีความสำคัญต่อนักท่องเที่ยวอย่างมากเช่นกันเพราะทรัพยากรธรรมชาติที่ดี ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจ โดยทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยว ได้แก่ อากาศ ภูมิอากาศ โครงสร้างทางกายภาพของพื้นที่ ลักษณะของดิน ภูมิประเทศ พืช สัตว์ น้ำ หาดทราย ความสวยงามของธรรมชาติ ระบบน้ำดื่ม/น้ำใช้ ซึ่งหากสิ่งแวดล้อมดีก็จะมีผลกระทบในทางบวกต่อนักท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจ

สำหรับมิติด้านเทคโนโลยีในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตเทคโนโลยีได้เข้ามาเปลี่ยนแปลงในทุกวงการ โดยที่ผ่านมามีเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวค่อนข้างกว้างกว่าอุตสาหกรรมประเภทอื่น แต่เนื่องจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้เกิดการผลักดันระบบดิจิทัลในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้เดินหน้าไปอย่างรวดเร็วมากขึ้น เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันที่ตอบโจทย์ประสบการณ์รูปแบบใหม่ โดยมีเทคโนโลยีที่สนับสนุนการท่องเที่ยวในอนาคต อาทิ การค้นหาด้วยเสียงและการควบคุมด้วยเสียง (Voice Search & Voice Control) , การใช้หุ่นยนต์เป็นเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในธุรกิจบริการ , การชำระเงินแบบไร้สัมผัส (Contactless Payment) , Virtual Reality (VR) , AI Chatbots , Internet of Things (IoT) , Recognition Technology และ Augmented Reality (AR)

นอกจากมิติต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นที่เป็นปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวต่างชาติตัดสินใจมาท่องเที่ยวไทยแล้ว ยังมีกระแสโซเชียลมีเดียการนำเสนอของ Idol หรือ Influencer โดยระยะก่อนเดินทางท่องเที่ยวจะตัดสินใจผ่านโซเชียลมีเดีย การรีวิวการท่องเที่ยวในแง่มุมต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวก่อนหน้าจนกระทั่งเกิดความต้องการในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งในระยะการเดินทางเที่ยวนอกจากการบริการ

ที่ได้รับจากการท่องเที่ยวสถานที่ต่าง ๆ แล้วสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็มีอิทธิพลเช่นกันทั้งการติดต่อสื่อสาร การนำทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวจนนำไปสู่การรีวิวลงโซเชียลมีเดียในแง่บวกที่ได้รับจากการท่องเที่ยวในประเทศไทย หากประทับใจจากการท่องเที่ยวไทยก็จะเกิดการท่องเที่ยวซ้ำ หรือแนะนำให้คนรู้จักได้มาท่องเที่ยวที่ประเทศไทย ซึ่งถือเป็นการประชาสัมพันธ์ต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดด้วย ระยะการตัดสินใจดังกล่าวปรากฏดังแผนภาพที่ 15 แผนการเดินทาง Customer Journey และภาพรวม Technological Tools

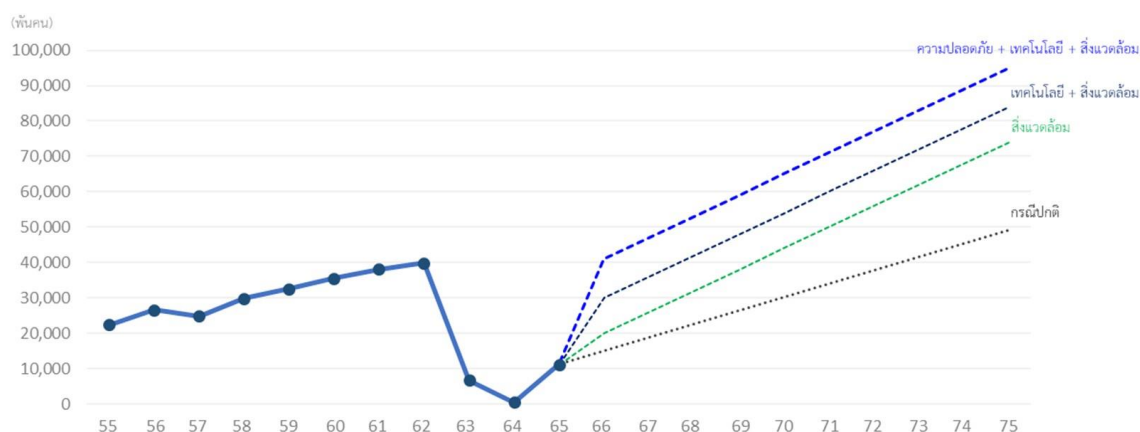

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

นอกจากนี้รายงานของบริษัทเทคโนโลยีชั้นนำสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั่วโลก (Amadeus) และ นอร์ธสตาร์ รีเสิร์ช พาร์ทเนอร์ส (Northstar Research Partners) คาดการณ์ว่าการท่องเที่ยวทั่วโลกใน 10 ปีข้างหน้า ร้อยละ 25 เป็นกลุ่มผู้ชอบประสบการณ์ความตื่นเต้น ร้อยละ 15 เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลด้านเทคโนโลยี ร้อยละ 43 กลุ่มผู้บุกเบิกเส้นทางการท่องเที่ยว และร้อยละ 17 กลุ่มผู้เก็บเกี่ยวประสบการณ์การท่องเที่ยว โดยเทคโนโลยีที่น่าสนใจที่สุดสำหรับนักท่องเที่ยวในปี 2575 คือการใช้ Cryptocurrency ในการจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ การใช้ฐานข้อมูลในการวางแผนการเดินทาง การใช้ฐานข้อมูล Biometric ในขั้นตอนการตรวจสอบหนังสือเดินทาง การใช้ Application ที่รวมทุกสิ่งที่จำเป็นในการวางแผนการท่องเที่ยว รวมถึงความสามารถในการท่องเที่ยวล่วงหน้าได้ในโลกเสมือน

จากการคาดการณ์ทิศทางในอีก 10 ปีข้างหน้าจากมิติต่าง ๆ ที่มีแนวโน้มการพัฒนามากยิ่งขึ้น ประกอบกับการเติบโตทางเทคโนโลยีการรับรู้ของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่รู้จักประเทศไทยมากยิ่งขึ้นส่งผลให้การท่องเที่ยวของไทยเติบโตมากยิ่งขึ้นมีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้นจากแผนภาพที่ 16 โดยมีการคาดการณ์ว่าหากมีการพัฒนา 3 ด้าน คือ มิติด้านความปลอดภัย เทคโนโลยี และความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

แผนภาพที่ 16 ประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางเข้าประเทศไทย ปี พ.ศ. 2555 - 2575

ที่มา : จากการคำนวณของกลุ่ม GP05

เนื่องจากการคาดการณ์นักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคตแล้ว ยังอาจจะส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยเมื่อพิจารณาจากข้อมูล GDP ของการท่องเที่ยว (TGDP) ซึ่งประกอบด้วย Tourism direct GDP Tourism indirect GDP และ Tourism induced GDP มีเป้าหมายที่สำคัญคือ การนำไปเป็นตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการท่องเที่ยว ซึ่งในแผนดังกล่าวผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามรายได้จากการท่องเที่ยวมาจากสาขาการผลิตอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ

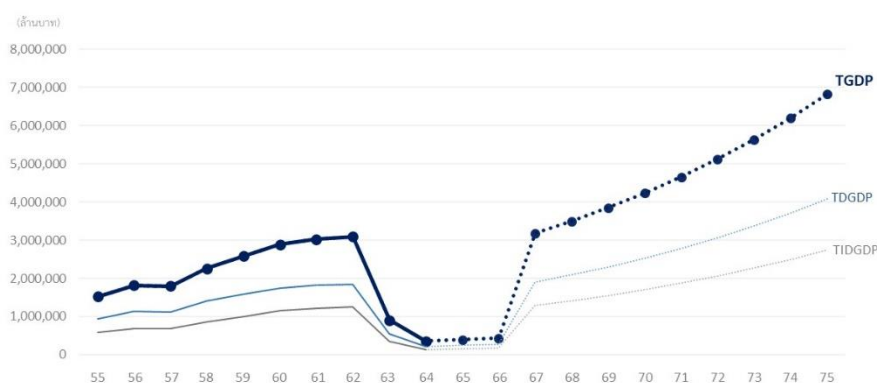
- 1) อุตสาหกรรมการบริการอาหารและเครื่องดื่ม
- 2) ที่พักแรมสำหรับผู้เยี่ยมเยือน
- 3) การขนส่งผู้โดยสารทางบก
- 4) การขนส่งผู้โดยสารทางน้ำ
- 5) บริการเพื่อการท่องเที่ยวของประเทศ (Country-specific tourism industries)

ซึ่งกลุ่ม GP 5 ได้จัดทำแบบจำลองประมาณการรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากอุตสาหกรรมต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น เติบโตขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี โดยคิดปี พ.ศ. 2562 เป็นปีฐานในการคำนวณ

$$TGDP = (\text{Tourism direct GDP} + \text{Tourism indirect GDP}) \times 3\%$$

ผลจากการคำนวณพบว่าหากมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเข้ามาเป็นจำนวนมากจากแผนภาพที่ 16 จะทำให้รายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเติบโตขึ้น

แผนภาพที่ 17 ประมาณการผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2555 – 2575

ที่มา : จากการคำนวณของกลุ่ม GP05

จากแผนภาพที่ 17 แสดงประมาณการผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2555 – 2575 โดยภายหลังการคลี่คลายของการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้มากขึ้นทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2566 – 2575 มีแนวโน้มเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 3

วิเคราะห์แนวโน้มของการพัฒนาการท่องเที่ยวในประเทศไทย

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 รวมทั้งแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลก ความพร้อมของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย ทั้งในด้านของแหล่งท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยว ความยั่งยืนของทรัพยากรและวัฒนธรรม และโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ พบว่า มีประเภทการท่องเที่ยวที่ประเทศไทยมีศักยภาพ ได้แก่

1) การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (Creative Tourism)

- การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และวัฒนธรรมเป็นรูปแบบของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการใช้องค์ความรู้ และนวัตกรรมในการสร้างสรรค์คุณค่าของสินค้าและบริการการท่องเที่ยว เพื่อสร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับนักท่องเที่ยว จากแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเกี่ยวข้องกับวัตถุสิ่งของภูมิปัญญาจิตวิญญาณและประวัติศาสตร์ หรือผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม ทั้งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้

2) การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (MICE)

- การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (MICE) หมายถึง การท่องเที่ยวขนาดใหญ่ 4 ธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจการจัดการประชุมขององค์กร (Meeting) การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (Incentive) การจัดการประชุมนานาชาติ (Conventions) และการจัดการแสดงสินค้าและนิทรรศการ (Exhibitions) ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจจัดเป็นประเภทการท่องเที่ยวที่ประเทศไทยมีศักยภาพสืบเนื่องมาจากความต้องการเดินทางของนักท่องเที่ยวเชิงธุรกิจที่เดินทางมายังประเทศไทยมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2562 ประเทศไทยมีโอกาสด้อนรับนักเดินทางกลุ่มไมซ์ทั้งจากต่างประเทศและนักเดินทางกลุ่มไมซ์ที่เดินทางในประเทศ รวมทั้งสิ้น 30,885,994 คน สร้างรายได้ให้ประเทศไทยรวมกว่า 201,017 ล้านบาท ทำให้ส่งผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ 550,160 ล้านบาท มีสัดส่วน GDP หรือมูลค่าผลกระทบในด้านมูลค่าเพิ่มของประเทศอยู่ที่ร้อยละ 3.27 โดยมีนักเดินทางกลุ่มไมซ์จากต่างประเทศทั้งสิ้น 1,273,981 คน ก่อให้เกิดรายได้ 93,971 ล้านบาท

3) การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sport Tourism)

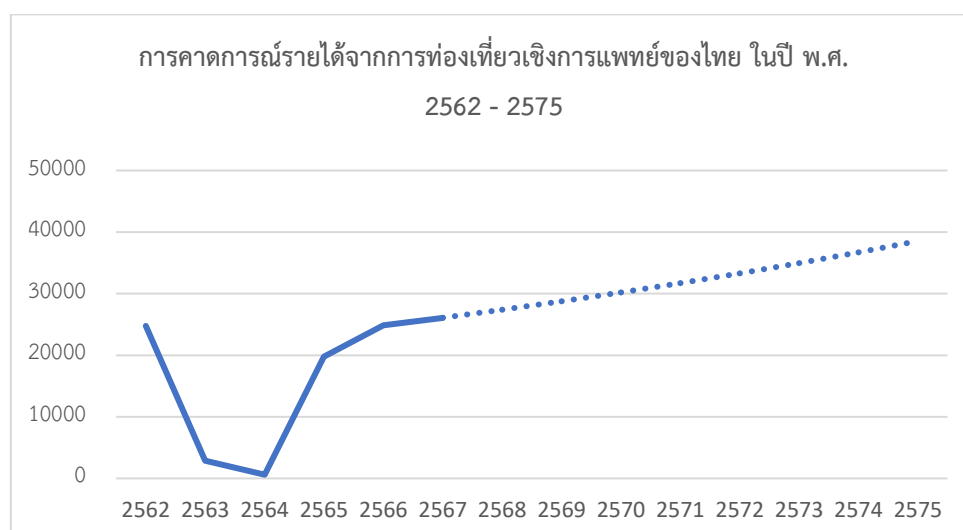
- การท่องเที่ยวเชิงกีฬา ประกอบไปด้วย 3 ประเภท ได้แก่ 1) การท่องเที่ยวงานหรือมหกรรมกีฬา (Sport Event Tourism) ซึ่งเป็นงานที่มีลักษณะเฉพาะ 2) การท่องเที่ยวเพื่อเล่นกีฬา (Active Sport Tourism) การเข้าร่วมกิจกรรมที่มีการเล่นกีฬาหรือเพื่อเข้าร่วมแข่งขันกีฬา เป็นต้น การท่องเที่ยวเชิงกีฬาของประเทศไทย เป็นการท่องเที่ยวที่น่าสนใจและมีศักยภาพ เนื่องจากสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวจำนวนมากและช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการท่องเที่ยว การบริโภคเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของไทยในปี พ.ศ.2560 มีมูลค่า 157,606 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2561 มีมูลค่าเป็น 177,550 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.65 อีกทั้งประเทศไทยมีกีฬามวยไทยที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ และกีฬาอื่นๆ ที่เป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เช่น กีฬาอล์ฟ กีฬาดำน้ำ เป็นต้น

4) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพความงามและแพทย์แผนไทย (Medical and Wellness Tourism)

- การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยสามารถแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบคือ 1) การท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ (Medical Tourism) โดยกิจกรรมในการท่องเที่ยวลักษณะนี้ประกอบไปด้วย การตรวจร่างกาย การทำทันตกรรม เสริมความงาม การแปลงเพศ เป็นต้น และ 2) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Tourism) ประกอบไปด้วยการทำกิจกรรมสุขภาพทางวัฒนธรรม การปรับสมดุลของอาหาร ปรับสภาพจิตใจ เช่น กิจกรรมการนวดการทำสปา อาบน้ำแร่หรือน้ำพุร้อน ฝึกปฏิบัติสมาธิ และการใช้สมุนไพรเพื่อสุขภาพ เป็นต้น

อย่างไรก็ดีแนวโน้มในปี พ.ศ. 2575 ในประเภทการท่องเที่ยวต่าง ๆ ส่งเสริมขับเคลื่อนอย่างเหมาะสม จะทำให้แนวโน้มการท่องเที่ยวในแต่ละประเภทเติบโตมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างการเติบโตของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพความงามและแพทย์แผนไทย (Medical and Wellness Tourism) ดังแผนภาพที่ 18

แผนภาพที่ 18 การคาดการณ์รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ของไทย ในปี พ.ศ. 2562 - 2575

ที่มา : จากการคำนวณของกลุ่ม GP05

2.2 อุปสงค์การท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ (Potential Demand) ในอนาคต ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอนาคต

2.2.1 อุปสงค์การท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ (Potential Demand) ในอนาคต

การเพิ่มระดับ TTDI ของประเทศไทย คณะผู้จัดทำได้ศึกษาเปรียบเทียบกับประเทศที่ได้รับผลอันดับการประเมินที่สูงกว่า ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์และญี่ปุ่น ซึ่งเป็นประเทศที่อยู่ภูมิภาคและมีบริบทด้านการท่องเที่ยวที่ใกล้เคียงกับประเทศไทย

ประเทศไทยมีคะแนน TTDI โดยรวมอยู่ที่ 4.3 จาก 7.0 คะแนน โดยจุดเด่น 3 อันดับแรก ได้แก่ Air Transport Infrastructure, Natural Resources และ Non-Leisure Resources ในทางกลับกัน 3 อันดับที่ประเทศไทยได้ผลการประเมินต่ำที่สุด ได้แก่ Safety and Security, Prioritization of Travel&Tourism และ Environmental Sustainability

ประเทศสิงคโปร์ได้รับผลการประเมินสูงสุดอันดับ 1 ใน 3 หัวข้อการประเมิน ดังนี้ Business Environment, Safety and Security และ Prioritization of Travel&Tourism เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยแล้ว ประเทศไทยได้รับการประเมินในด้าน Safety and Security และ Prioritization of Travel&Tourism อยู่ในระดับต่ำ ดังนั้น ประเทศไทยควรมีการยกระดับมาตรฐานในด้านดังกล่าว เพื่อจะเพิ่มขีดความสามารถในการท่องเที่ยว ดังนี้

- Safety and Security: ประเทศสิงคโปร์มีการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด บทลงโทษผู้กระทำความผิดที่รุนแรง และมีการตรวจสอบของผู้บังคับใช้กฎหมายที่ครอบคลุมทั่วถึง ซึ่งในบริบทของประเทศไทยยังมีการบังคับใช้กฎหมายที่ยังไม่เข้มงวดในบางส่วน ปัญหาการเกิดอุบัติเหตุทางถนน และปัญหาการทุจริตของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

- Prioritization of Travel&Tourism: ประเทศสิงคโปร์เป็นมีภูมิประเทศเป็นเกาะขนาดเล็ก และมีประชากรที่ค่อนข้างหนาแน่น จึงมีความจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการวางผังเมือง เส้นทางเดินทางต่าง ๆ จึงทำให้ Prioritization of Travel&Tourism เป็นอันดับ 1 ของโลก ในขณะที่ประเทศไทยยังประสบปัญหาการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวตามเมืองใหญ่ และมีการจราจรที่หนาแน่น

ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่ได้รับการประเมินในอันดับที่ 1 ของ TTDI ฉบับ 2021 มีหัวข้อที่ได้รับการประเมินในระดับสูง ดังนี้ Health and Hygiene, Air Transport Infrastructure, Ground and Port Infrastructure, Cultural Resources และ Non-Leisure Resources ซึ่งประเทศญี่ปุ่นได้รับการประเมินสูงในด้าน Air Transport Infrastructure และ Non-Leisure Resources เช่นเดียวกับประเทศไทย แต่ประเทศญี่ปุ่นได้รับการประเมินด้าน Health and Hygiene ในระดับสูง ในขณะที่ประเทศไทยได้รับการประเมินในด้านนี้ในระดับค่อนข้างต่ำ

- Health and Hygiene: ประเทศญี่ปุ่นมีชื่อเสียงในเรื่องความสะอาด แม้ว่าประเทศญี่ปุ่นจะมีประชากรที่หนาแน่น แต่ประเทศญี่ปุ่นมีการบริหารจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก ประเทศญี่ปุ่นมีการปลูกฝังจิตสำนึกในการรักษาความสะอาดอย่างเคร่งครัดทั้งในด้านสิ่งแวดล้อมและอาหาร

จึงทำให้ประชากรของประเทศญี่ปุ่นมีสุขภาพแข็งแรง และมีอายุขัยที่สูง ทั้งนี้ ประเทศไทยยังประสบปัญหาสิ่งแวดล้อมในบางพื้นที่ ซึ่งมีผลกระทบต่อปัญหาสุขภาพของประชาชนชาวไทยในทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ ฝุ่น PM 2.5 มลภาวะจากโรงงานอุตสาหกรรม การบริหารจัดการขยะ คุณภาพของอาหาร เป็นต้น

นอกจากนี้ ได้มีการศึกษาเปรียบเทียบกับประเทศสเปน ซึ่งเป็นประเทศที่ได้รับการประเมินในอันดับที่ 3 ของ TTDI ฉบับ 2021 และเป็นประเทศที่ได้รับการประเมินในอันดับสูงที่สุดในทวีปยุโรป โดยประเทศสเปนมีหัวข้อที่ได้รับการประเมินในระดับสูง ดังนี้ International Openness, Tourist Service Infrastructure และ Cultural Resources ในหัวข้อเหล่านี้ประเทศไทยได้รับการประเมินในระดับกลาง ๆ ดังนั้น ประเทศไทยควรมีการศึกษาหัวข้อดังกล่าว เพื่อยกระดับผลการประเมินให้สูงขึ้นต่อไป

- International Openness: ประเทศสเปนอยู่ในทวีปยุโรปในตอนใต้ นักท่องเที่ยวส่วนมากจึงสามารถเดินทางได้อย่างสะดวก นอกจากนี้ ประเทศสเปนมีการใช้ภาษาสเปนเป็นภาษาทางการ ซึ่งมีประชากรโลกจำนวนมากใช้ภาษาสเปน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศในแถบอเมริกาใต้ และคนสเปนส่วนมากสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ ในขณะที่ประเทศไทย ถึงแม้ว่าจะเป็นประเทศที่เปิดกว้างสำหรับนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก แต่ภาษาอังกฤษยังคงเป็นอุปสรรคในการสื่อสารของนักท่องเที่ยวอยู่ ประกอบกับกฎระเบียบต่าง ๆ ของทางราชการที่มีกระบวนการขั้นตอนที่ซับซ้อน ทำให้ผลประโยชน์เรื่อง การเปิดรับนักท่องเที่ยวของประเทศไทยไม่ดีเท่าที่ควรจะเป็น

จากข้อมูลดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า ในบริบทของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศสิงคโปร์ ประเทศญี่ปุ่น และประเทศสเปน ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่ได้รับผลการประเมิน TTDI สูงกว่าประเทศไทยนั้น ประเทศไทยต้องมียุทธศาสตร์ในการพัฒนา 3 ปัจจัย ดังต่อไปนี้

1. Safety and Security เพื่อยกระดับการบังคับใช้กฎหมายให้เข้มข้นขึ้นในการป้องกันอาชญากรรม และอุบัติเหตุในท้องถิ่น
2. Prioritization of Travel&Tourism บริหารจัดการการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ เน้นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน
3. Health and Hygiene ปฏิบัติกิจสำนึกเรื่องการรักษาความสะอาด และบริหารจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ

หากประเทศไทยสามารถดำเนินการตามปัจจัยเหล่านี้ได้ ประเทศไทยจะสามารถพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันการท่องเที่ยว และเป็นเพิ่มศักยภาพให้ทัดเทียมกับนานาประเทศมากขึ้น รวมทั้งได้รับการประเมินในด้าน TTDI ในอันดับที่สูงขึ้นต่อไป

อุปสงค์การท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ คือ นักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มที่จะเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยนอกจากมีความต้องการในการท่องเที่ยวแล้ว ยังต้องประกอบด้วยด้านต่าง ๆ อาทิ การเงิน เวลา หรือการจัดการการเดินทางต่าง ๆ จากข้อมูลในปี พ.ศ. 2565 พบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวไทยมากที่สุด 10 อันดับ ได้แก่ มาเลเซีย อินเดีย สิงคโปร์ ลาว เวียดนาม เกาหลีใต้ สหราชอาณาจักร สหรัฐฯ กัมพูชา และเยอรมนี ซึ่งมาเลเซียเดินทางมาท่องเที่ยวที่ประเทศไทยมากถึง 1,291,381 คน จากตารางที่ 3

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้าประเทศไทยมากที่สุด ส่วนในอดีตนักท่องเที่ยวจีนที่เคยครองแชมป์เป็นที่ 1 ของการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย แต่เนื่องจากจีนใช้นโยบายปิดประเทศในช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาทำให้อันดับนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยหลังจากสถานการณ์การระบาดของโรคคลี่คลายจึงเป็นประเทศในกลุ่มอาเซียนเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวต่างชาติยังคงคำนึงถึงปัญหาด้านสุขภาพที่อาจเกิดขึ้น จึงไม่กล้าที่จะเดินทางไกลมากนัก กลุ่มประเทศอาเซียนจึงให้ความนิยมในการท่องเที่ยวไทยในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งข้อมูลจากปี พ.ศ. 2562 ประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวไทยมากที่สุด 10 อันดับ ได้แก่ จีน มาเลเซีย อินเดีย ลาว เกาหลี ญี่ปุ่น รัสเซีย สหรัฐฯ สิงคโปร์ อังกฤษ

ตารางที่ 3 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้าประเทศไทยมากที่สุด (ข้อมูลตั้งแต่ ม.ค. - ต.ค. 65)

อันดับ	ประเทศ	จำนวน
1	มาเลเซีย	1,291,381 คน
2	อินเดีย	698,757 คน
3	สิงคโปร์	381,940 คน
4	ลาว	345,709 คน
5	เวียดนาม	340,670 คน
6	เกาหลีใต้	316,240 คน
7	สหราชอาณาจักร	291,753 คน
8	สหรัฐฯ	283,211 คน
9	กัมพูชา	252,862 คน
10	เยอรมนี	235,596 คน

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

2.2.2 การแก้ไขปัญหา และพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอนาคต

ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix ผลจากการจับคู่สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกที่เรียกว่า TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์เชิงรุก (SO) กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) และกลยุทธ์เชิงรับ (WT) สามารถสรุปหาแนวทางในการพัฒนาการจัดการยกระดับการท่องเที่ยวของประเทศไทยสรุปผลตามตารางที่ 4

2.1 กลยุทธ์เชิงรุก SO (SO Strategy)

1. ส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเชิงวัฒนธรรม ที่มีความหลากหลายของกิจกรรม เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ เน้นด้วยแนวโน้มการท่องเที่ยวในปัจจุบันเน้นการให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม การศึกษาเรียนรู้ขนบนิยมของแต่ละวัฒนธรรม จึงควรส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้วัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่าง รวมทั้งการจัดการการท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืน

2. พัฒนาประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทางในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากที่ตั้งของประเทศไทยอยู่ในตำแหน่งกลางระหว่างประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หากพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทางของภูมิภาคแล้ว ก็จะช่วยให้มีการไหลเข้าของเงินตราต่างประเทศมากยิ่งขึ้น และทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยเติบโตมากยิ่งขึ้นด้วย

3. พัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวในเชิงธุรกิจ (Mice city) คือ เมืองที่มีศักยภาพในการเป็นจุดหมายปลายทางในการรองรับการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ เช่น การจัดประชุม (Meeting) การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (Incentives) การจัดประชุมนานาชาติ (Convention) และการจัดงานแสดงสินค้า (Exhibition) โดยจะต้องมีองค์ประกอบเพื่อสนับสนุน ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน ความมั่นคงปลอดภัย ภาพลักษณ์และสิ่งดึงดูดใจ สิ่งอำนวยความสะดวก การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่อยู่ในท้องถิ่น และบุคลากรในการดำเนินการ

4. ส่งเสริมภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจากอาหาร และความคุ้มค่าในการท่องเที่ยว คือ จากจุดแข็งของไทยด้านความคุ้มค่า และอาหารที่รสชาติดีของไทยเป็นจุดที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างประเทศได้ จึงควรกำหนดเป็นกลยุทธ์ในการส่งเสริมภาพลักษณ์

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ TOWS Matrix

ภายใน ปัจจัย Internal factors ปัจจัยภายนอก External factor	จุดแข็งภายใน (Internal Strengths (S))	จุดอ่อนภายใน (Internal weaknesses (W))
โอกาสจากภายนอก [External Opportunities (O)]	<u>กลยุทธ์เชิงรุก</u> <u>(SO strategy)</u> 1. ส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเชิงวัฒนธรรม ที่มีความหลากหลายของกิจกรรม เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ 2. พัฒนาประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทางในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 3. พัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวในเชิงธุรกิจ (Mice city) 4. ส่งเสริมภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจากอาหาร และความคุ้มค่าในการท่องเที่ยว	<u>กลยุทธ์เชิงแก้ไข</u> <u>(WO strategy)</u> 1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวเพื่อตอบรับการเชื่อมโยงระหว่างเมือง 2. พัฒนาการท่องเที่ยวในเมืองรอง เพื่อลดความหนาแน่นของการท่องเที่ยวในเมืองหลัก 3. พัฒนาการบริหารจัดการการทรัพยากรธรรมชาติในเชิงการท่องเที่ยว

ภายใน ปัจจัย Internal factors ปัจจัยภายนอก External factor	จุดแข็งภายใน (Internal Strengths (S))	จุดอ่อนภายใน (Internal weaknesses (W))
อุปสรรคจากภายนอก [External Threats (T)]	<u>กลยุทธ์เชิงป้องกัน</u> (ST strategy) 1. สร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยและความมั่นคงในการท่องเที่ยวในประเทศไทย 2. สร้างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 3. การสร้างความเชื่อมั่นในมาตรการการป้องกันโรคระบาดในประเทศ	<u>กลยุทธ์เชิงรับ</u> (WT strategy) การสร้างรูปแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชน

2.2 กลยุทธ์เชิงพัฒนา WO (WO Strategy)

1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวเพื่อตอบรับการเชื่อมโยงระหว่างเมือง ทั้งนี้ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติพิจารณาการเข้ามาท่องเที่ยวที่สำคัญอย่างหนึ่งคือความสะดวกสบาย โครงสร้างพื้นฐานของประเทศรองรับการเดินทางท่องเที่ยวในการเดินทางเชื่อมโยงระหว่างเมือง รวมทั้งการเดินทางต่อไปในต่างประเทศด้วย

2. พัฒนาการท่องเที่ยวในเมืองรองเพื่อลดความหนาแน่นของการท่องเที่ยวในเมืองหลัก เนื่องด้วยความหนาแน่นของเมืองหลักทั้งจากจำนวนประชากรเอง หรือจำนวนนักท่องเที่ยว ทำให้เกิดความหนาแน่นในการท่องเที่ยวเมืองหลัก จึงควรพัฒนาการท่องเที่ยวในเมืองรองให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น สำหรับเป็นจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวได้ต่อไป

3. พัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในเชิงการท่องเที่ยว นอกจากการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวแล้ว ปัจจัยที่มีความสำคัญคือการรักษาทรัพยากรธรรมชาติของไทยให้คงอยู่อย่างสมบูรณ์ จะช่วยให้การท่องเที่ยวในพื้นที่ดังกล่าวมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

2.3 กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST (ST Strategy)

1. สร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยและความมั่นคงในการท่องเที่ยวในประเทศไทย ปัจจัยด้านความปลอดภัยก็เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากเช่นกัน

2. สร้างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ อาทิ การจัดงานเทศกาลดนตรี การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในชุมชนเมืองเก่าต่าง ๆ

3. การสร้างความเชื่อมั่นในมาตรการการป้องกันโรคระบาดในประเทศ ภายหลังจากการระบาดของโรคระบาดทั่วโลก ปัจจัยทางด้านสุขภาพจึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเช่นกัน เพราะช่วยสร้างความเชื่อมั่นต่อการท่องเที่ยวได้ส่วนหนึ่ง

2.4 กลยุทธ์เชิงรับ WT (WT Strategy)

การสร้างรูปแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community – Based Tourism , CBT) เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นการรักษาความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรมของชุมชน โดยการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำและวางแผนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การให้ความรู้แก่ผู้มาท่องเที่ยว รวมถึงการดูแลรักษาและจัดการทรัพยากรของแหล่งท่องเที่ยวให้คงไว้ซึ่งความสมบูรณ์ เพื่อเป็นการส่งเสริมสืบทอด และทำนุบำรุงรักษาไว้้อย่างยั่งยืน ตลอดจนการเผยแพร่แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างคนในชุมชน และนักท่องเที่ยว

ในการนี้ ได้พิจารณาเลือกแนวทางกลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategies) คือ ใช้ประโยชน์จากโอกาสโดยอาศัยจุดแข็งภายใน หมายถึง นำเอาโอกาสที่มีมาใช้ประโยชน์ร่วมกับจุดแข็งที่มี เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน หรือนำไปสู่การพัฒนา คือการยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศโดยมีการใช้ความหลากหลายของกิจกรรมและสิ่งดึงดูดทางการท่องเที่ยว ได้แก่ 1) การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (Creative Tourism) ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเชิงวัฒนธรรม การจัดการการท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืน 2) การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (MICE) เนื่องมาจากความต้องการเดินทางของนักท่องเที่ยวเชิงธุรกิจที่เดินทางมายังประเทศไทยมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง หากพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทางของภูมิภาคแล้ว ก็จะช่วยให้มีการไหลเข้าของเงินตราต่างประเทศมากยิ่งขึ้น และทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยเติบโตมากยิ่งขึ้นด้วย 3) การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sport Tourism) 4) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพความงามและแพทย์แผนไทย (Medical and Wellness Tourism) เป็นต้น

2.3 สรุปการคาดการณ์ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทยในอนาคต (Chapter Summary)

จากการคาดการณ์ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทยในอนาคตจากการวิเคราะห์มิติต่าง ๆ อาทิ มิติด้านความมั่นคงและความปลอดภัย มิติสิ่งแวดล้อม และมิติด้านเทคโนโลยี เป็นต้น ทำให้สามารถคาดการณ์ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทยในอนาคตว่าประเทศไทยมีศักยภาพที่สามารถเติบโตในอนาคตต่อไปได้

และจากการเปรียบเทียบศักยภาพขีดความสามารถของเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศสิงคโปร์ ประเทศญี่ปุ่น และประเทศสเปน ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่ได้รับผลการประเมิน TTDI สูงกว่าประเทศไทยนั้น ประเทศไทยต้องมียุทธศาสตร์ในการพัฒนา 3 ปัจจัย ดังต่อไปนี้

1. Safety and Security เพื่อยกระดับการบังคับใช้กฎหมายให้เข้มข้นขึ้นในการป้องกันอาชญากรรมและอุบัติเหตุในท้องถิ่น
2. Prioritization of Travel&Tourism บริหารจัดการการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ เน้นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน
3. Health and Hygiene ปลูกฝังจิตสำนึกเรื่องการรักษาความสะอาด และบริหารจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ

3. แนวทางแก้ปัญหา และการพัฒนา

3.1 สรุปการเชื่อมโยงผลวิเคราะห์อดีตถึงปัจจุบัน และทิศทางของปัญหา

ประเทศไทยมีแนวโน้มการเติบโตของการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2562 ในขณะที่ปัญหาด้านความปลอดภัย ความไม่สงบทางการเมือง ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะปัญหาด้านการระบาดของ COVID-19 ทำให้การท่องเที่ยวได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่อง

ผลการประเมินดัชนีการพัฒนากิจการการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยว (TTDI) และการเปรียบเทียบกับประเทศที่น่าสนใจ ได้แก่ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ และ สเปน ทำให้พบว่าประเทศไทยมีประเด็นที่ควรจะต้องมีการพัฒนาเพิ่มเติม 3 ด้าน คือ ด้านความมั่นคงและความปลอดภัย (Safety and Security) ด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ (Prioritization of Travel & Tourism) และความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability)

ในขณะที่ทิศทางการเติบโตด้านการท่องเที่ยวในอนาคต หากประเทศไทยมีการพัฒนาทั้ง 3 ด้านข้างต้น ประกอบกับการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ๆ ให้มีความหลากหลาย เช่น การท่องเที่ยวเชิงกีฬา การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นต้น จะทำให้สามารถยกระดับการท่องเที่ยวทั้งในด้านจำนวนนักท่องเที่ยว รายได้ และอันดับการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้อย่างเป็นรูปธรรม

3.2 ข้อเสนอการพัฒนาและการกำหนดเป้าหมายหลัก

จากสรุปสถานการณ์และปัญหาด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย และจากการวิเคราะห์ PESTEL Analysis และ SWOT Analysis การที่จะยกระดับพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น คณะผู้จัดทำเห็นควรที่จะเลือกแนวทางกลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategies) โดยการใช้ประโยชน์จากโอกาสและจุดแข็งที่มีเพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน นำไปสู่การพัฒนา และยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยภายใต้แนวคิด 4-S Thailand อันประกอบด้วย Sustainability , Service Mind , Security and Safety และ Smart Tourism เพื่อให้ประเทศไทยเป็นเป้าหมายแรกของการเดินทางของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ และยกระดับดัชนีการพัฒนากิจการการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยว (TTDI) ให้อยู่ในระดับที่ดียิ่งขึ้น ประกอบด้วย

1) Sustainability การจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อม การใช้พลังงานสะอาด การลดการปล่อย CO2 ในภาคท่องเที่ยว การพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินแหล่งน้ำและทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสม เพื่อรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวให้คงอยู่อย่างยั่งยืน การรักษาความสะอาดของระบบนิเวศ

2) Service Mind การยกระดับบริการและบุคลากรทางการท่องเที่ยว โดยการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในภาคการท่องเที่ยวทั้งด้านความรู้ด้านภาษา ทักษะการบริการที่สร้างความประทับใจ การนำ

เทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้ในการให้บริการ และพัฒนาทักษะความรู้ที่จำเป็นอื่นๆ แก่บุคลากรท่องเที่ยว เช่น การเฝ้าระวังและแจ้งเหตุ การอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว การช่วยเหลือเบื้องต้น

3) Security and Safety การอำนวยความสะดวกในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว อาทิ การระวังป้องปรามการกระทำผิดและธุรกิจสีเทา การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง แจ้งเตือน แจ้งเหตุ ระบบการช่วยเหลือฉุกเฉิน การติดกล้องวงจรปิด หรือการตั้งเสาไฟในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงและอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อนักท่องเที่ยวได้

4) Smart Tourism การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มประสบการณ์การท่องเที่ยว การท่องเที่ยวในแนวคิดใหม่ๆ เช่น ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) ทำงานไปด้วยเที่ยวด้วย (Workcation) การสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวที่น่าประทับใจ ทันสมัยและมีคุณค่า

โดยกำหนดเป้าหมายหลัก ดังนี้

เป้าหมายหลักที่ 1 การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยด้านการท่องเที่ยวให้อยู่ในอันดับที่ 1 – 20 ของโลก (จากการประเมินดัชนีการพัฒนากการท่องเที่ยว : TTDI)

เป้าหมายหลักที่ 2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยว (TGDP) ของไทยเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 75 จากค่าคาดการณ์ปกติภายในปี 2575

แผนภาพที่ 19 การประเมินดัชนีการพัฒนากการเดินทางและการท่องเที่ยว (TTDI) 17 ตัวชี้วัด

ที่มา : สภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum : WEF)

ในการบรรลุเป้าหมายหลักที่ 1 จากเกณฑ์การประเมินดัชนีการพัฒนากการเดินทางและการท่องเที่ยว (TTDI) ประกอบด้วย 17 ตัวชี้วัด (Pillars) ภายใต้ 5 หมวด ซึ่งจะวัดปัจจัยและนโยบายที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเดินทางที่ทั้งยั่งยืน มีความยืดหยุ่น สามารถรับมือต่อวิกฤตต่าง ๆ ในอนาคตได้ และเพื่อให้การท่องเที่ยวของไทยได้ถูกยกระดับให้สามารถทัดเทียมกับต่างประเทศได้นั้น จึงมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้วย แนวคิด 4-S Thailand ประกอบด้วย

1. Sustainability การจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย
  1. การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ
  2. การรักษา และเผยแพร่ทรัพยากรวัฒนธรรม
  3. ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม
  4. ความยืดหยุ่นของสภาพเศรษฐกิจสังคม
2. Service Mind การยกระดับบริการและบุคลากรทางการท่องเที่ยว
  1. การยกระดับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ
  2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่งทางอากาศ
  3. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่งทางน้ำและทางบก
  4. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านบริการท่องเที่ยว
  5. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และตลาดแรงงานด้านการท่องเที่ยว
3. Security and Safety การอำนวยความสะดวกในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว
  1. การมีนโยบายด้านความมั่นคงและความปลอดภัย
  2. การมีนโยบายด้านสุขภาพและสุขอนามัย
4. Smart Tourism การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มประสบการณ์การท่องเที่ยว
  1. ความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)
  2. การสร้างเมืองอัจฉริยะ (Smart City)

ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายหลักและแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ
แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 – 2570)

การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวทั่วโลก ซึ่งได้มีการแสวงหาสินค้าและบริการท่องเที่ยวใหม่ ๆ ที่ไทยมีศักยภาพ มีความหลากหลาย สอดรับกับทิศทางและแนวโน้มของตลาดยุคใหม่ ตลอดจนยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม พร้อมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบนิเวศ และทรัพยากรที่เอื้อต่อการเติบโตของการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ เพื่อกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนและเมืองอย่างทั่วถึงและยั่งยืนประเทศไทย ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ในประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งกำหนดให้มีการสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยได้กำหนดรายละเอียดลงในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) คือ

แผนแม่บทประเด็นการท่องเที่ยว

การให้ความสำคัญกับการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวระดับโลก จึงเป็นส่วนสำคัญที่จะต้องพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพ สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว มุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวในสาขาที่มีศักยภาพ และยังคงรักษาจุดเด่นของประเทศด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม อัตลักษณ์ความเป็นไทย ตลอดจนให้คุณค่ากับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายระดับประเด็น คือ (1) ผลผลิตมวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น (2) รายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองรองเพิ่มขึ้น และ (3) ความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยดีขึ้น ซึ่งมีส่วนในการสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้ตามที่กำหนด สำหรับแผนแม่บทประเด็นการท่องเที่ยวประกอบด้วย 6 แผนย่อย ดังนี้

1. แผนย่อยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม : เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น และสินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น โดยดำเนินการผ่านการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการใช้ความคิดสร้างสรรค์ การออกแบบ องค์ความรู้และนวัตกรรมและจุดแข็งในด้านความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และวิถีชีวิต เพื่อสร้างคุณค่าให้กับสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวที่ตอบสนองพฤติกรรมความต้องการนักท่องเที่ยว และสร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับนักท่องเที่ยว ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งให้กับพื้นที่อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาโดยการสร้างคุณค่าให้กับสินค้าและบริการบนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น

2. แผนย่อยการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ : เพื่อทำให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดการประชุมนานาชาติ ผ่านการส่งเสริมการจัดงานแสดงสินค้า การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเป็นรางวัล การจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา รวมถึงการพักผ่อนระหว่างหรือหลังการประกอบธุรกิจ อันจะดึงดูดนักท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจและนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ

3. แผนย่อยการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย : การพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ทั้งสินค้า บริการ บุคลากร ผู้ประกอบการ และแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่คุณค่าการท่องเที่ยว มุ่งเน้นการสร้างแตกต่างและเอกลักษณ์จากการให้บริการตามแบบอย่างความเป็นไทยที่โดดเด่นในระดับสากล ร่วมกับการใช้องค์ความรู้ และภูมิปัญญาไทยที่พัฒนาต่อยอดกับความคิดสร้างสรรค์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย

4. แผนย่อยการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ : เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำให้เป็นทางเลือกหนึ่งของการท่องเที่ยวไทย เป็นแหล่งสร้างรายได้ใหม่ให้กับประเทศ คำนึงถึงความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมของชุมชน ครอบคลุมการท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่ง การท่องเที่ยวในลุ่มน้ำสำคัญ ผ่านการ

ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวทางน้ำให้ได้มาตรฐานสร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงบริบทของพื้นที่และชุมชนในพื้นที่

5. แผนย่อยการท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค : เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวภายในภูมิภาคอาเซียน โดยการใช้ประโยชน์จากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ แผนการลงทุนพัฒนาโครงข่ายคมนาคมทั้งทางถนน ทางราง ทางน้ำทางอากาศ และกรอบความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวภายในประเทศ อนุภูมิภาค และอาเซียนเข้ากับฐานอัตลักษณ์เดียวกัน เพื่อส่งเสริมให้เป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวร่วมกันโดยมีประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมต่อ

6. แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว : เพื่อพัฒนาระบบนิเวศที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว ประกอบด้วย การสร้างความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและการท่องเที่ยว และการส่งเสริมความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้กับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยผ่านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคที่เกี่ยวข้องและอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวทั่วประเทศ การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทั้งชายหาด ชายฝั่งทะเล เกาะและหมู่เกาะ แหล่งวัฒนธรรมและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาและบริหารจัดการ การท่องเที่ยว การพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยว และการพัฒนาฐานข้อมูลกลางด้านการท่องเที่ยว เพื่อการวางแผน การกำหนดนโยบาย และการอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว

แผนการปฏิรูปประเทศ

แผนการปฏิรูปประเทศได้มีการกำหนดแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ กิจกรรมการปฏิรูปที่ 2 การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านท่องเที่ยวสูงขึ้นและสามารถกลับมาเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

1. **เตรียมการขับเคลื่อน Happy Model** โดยสร้างความเข้าใจ Wellness 4 ด้าน (Happy Model : กินดี อยู่ดี ออกกำลังกายดี แบ่งปันสิ่งดี ๆ) อยู่บนฐานความคิดสร้างสรรค์ และนำไปสื่อสารประชาสัมพันธ์สู่นักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ

2. **พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ** เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำธุรกิจโดยให้สามารถขอใบอนุญาตประกอบกิจการด้าน Medical Spa and Wellness ได้ครบในใบเดียว รวมทั้งผลักดันให้มีการวางมาตรฐานธุรกิจบริการเพื่อสุขภาพเพื่อยกระดับการให้บริการแบบครบวงจร

3. **ส่งเสริมด้านที่พัก** โดยเร่งผลักดันให้โรงแรมหรือที่พักนอกระบบจดทะเบียนในระบบให้มากที่สุด และเร่งการศึกษาความเหมาะสมในการหาแนวทางหรือมาตรการรองรับธุรกิจเกี่ยวกับเศรษฐกิจแบ่งปันจากดิจิทัลแพลตฟอร์ม เช่น Airbnb หรือ Grab

4. **เพิ่มขีดความสามารถด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์** โดยการส่งเสริมและสนับสนุนภาคเอกชนในการผลิตและสร้างสรรค์เรื่องราวจากอัตลักษณ์ของไทย การสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศทำ Co-Production Treaty ให้เกิดระบบการผลิตร่วม

5. **สนับสนุนการท่องเที่ยวเรือสำราญทางน้ำ** เพื่อดึงนักท่องเที่ยวคุณภาพสูง โดยกำหนดสิทธิประโยชน์ทางภาษีให้แก่อุตสาหกรรมเรือยอร์ช (Yacht) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเรือสำราญ (Cruise)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

ได้มีการกำหนดแผนกลยุทธ์รายหมุดหมาย โดยหมุดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน และมีกลยุทธ์ในการพัฒนา ดังนี้

1. การส่งเสริมการพัฒนากิจกรรรม สินค้า และบริการ การท่องเที่ยวมูลค่าสูง
2. การส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพรองรับนักท่องเที่ยวทั่วไป
3. การยกระดับบริการและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดสากล
4. การสนับสนุนการพัฒนาทักษะและศักยภาพของบุคลากรในภาคการท่องเที่ยว
5. การปรับปรุงกฎหมาย/กฎระเบียบ และขั้นตอนที่ล้าสมัยและเป็นอุปสรรคต่อการทำธุรกิจและการขอใบอนุญาตของผู้ประกอบการรายย่อย
6. การพัฒนาระบบข้อมูลการท่องเที่ยวให้เป็นระบบการท่องเที่ยวอัจฉริยะที่นักท่องเที่ยวผู้ประกอบการ และภาครัฐ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ง่าย

และมีการกำหนดเป้าหมายจำนวน 3 ประเด็น ได้แก่

1. การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น
2. การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น
3. การท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 – 2570)

มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาและขับเคลื่อนการท่องเที่ยวอย่างครอบคลุมและทั่วถึงภายในระยะเวลา 5 ปี คือ “การท่องเที่ยวของประเทศไทยเป็นอุตสาหกรรมที่เน้นคุณค่ามีความสามารถในการปรับตัวเติบโตอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม (Rebuilding High Value Tourism Industry with Resilience, Sustainability and Inclusive Growth)” บริการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยในอนาคต นับจากนี้จะมุ่งเน้นไปที่การดำเนินการเพื่อการพัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีความเข้มแข็งต่อยอด การพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาสในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับสภาวะความปกติถัดไป (Next Normal) เพื่อการเติบโตอย่างครอบคลุม (Inclusive Growth) ด้วยการพัฒนาแบบองค์รวม (Holistic

Approach) โดยจะเป็นการพลิกโฉมการท่องเที่ยวของไทยไปอย่างสิ้นเชิง เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์เป้าประสงค์ และพันธกิจ ของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2570)

จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาก่อเป็น 4 ยุทธศาสตร์ดังนี้

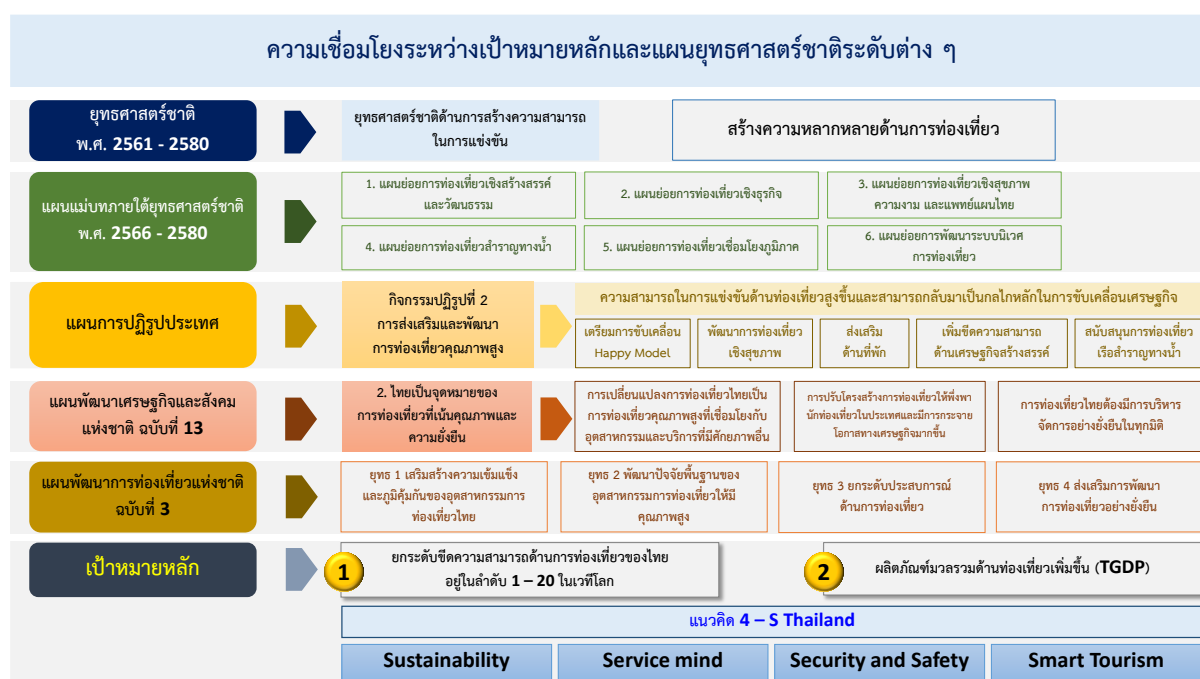
ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย (Resilient Tourism)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาปัจจัยพื้นฐานของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพสูง (Quality Tourism)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยว (Tourism Experience)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism)

แผนภาพที่ 20 ความเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายหลัก และแผนยุทธศาสตร์ชาติระดับต่าง ๆ

ที่มา : จัดทำโดยกลุ่ม GP05

จากแผนภาพที่ 20 ความเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายหลัก และแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2566 - 2580) แผนปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ซึ่งเป้าหมายหลักในการยกระดับขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวของไทยอยู่ในลำดับที่ 1 – 20 ในเวทีโลก และผลักดันให้มวลรวมด้านท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ

3.3 เป้าหมายรองเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายหลัก

ทั้งนี้หากพิจารณาถึงปัจจัยที่จะทำให้ประเทศไทยบรรลุถึงเป้าหมายหลักทั้ง 2 ประเด็นได้ จำเป็นจะต้องวิเคราะห์ถึงเป้าหมายรองเพิ่มเติม เพราะการยกระดับขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศไทย

มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องมากมาย ซึ่งทางกลุ่ม GP05 ได้หารือร่วมกันเพื่อกำหนดเป้าหมายรองเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายหลักในการยกระดับความสามารถในการท่องเที่ยวของประเทศไทย ดังนี้

3.3.1 การยกระดับความมั่นคงปลอดภัยในการท่องเที่ยว (Security and Safety)

จากผลการประเมิน TDDI ในปี พ.ศ. 2564 ที่บ่งชี้ว่าประเทศไทยจะต้องพัฒนาปรับปรุงด้านความมั่นคงและปลอดภัยในการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นประเด็นที่มีความสำคัญกับการตัดสินใจท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นอย่างมาก ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการเกิดคดีอาชญากรรมกับนักท่องเที่ยวต่างชาติหลายครั้ง และเป็นข่าวเผยแพร่ออกไป จึงต้องสร้างกลไกเพื่อป้องกันปัญหาการเกิดเหตุความไม่ปลอดภัยกับนักท่องเที่ยวอีก

เป้าหมายรอง : - มีการจัดทำมาตรฐานและแนวปฏิบัติเชิงป้องกันด้านความปลอดภัยสำหรับแหล่งท่องเที่ยวครบทั้ง 100% ภายในปี 2570

- ผลสำรวจความพึงพอใจนักท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ที่มีความเชื่อมั่นความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3.3.2 การบริหารจัดการท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (Prioritization of Travel&Tourism)

ปัญหาด้านการจัดการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพก็เป็นประเด็นที่มีความสำคัญไม่แพ้กัน เนื่องจากในปัจจุบันจากสถิติการท่องเที่ยวที่ผ่านมาพบว่านักท่องเที่ยวนิยมไปท่องเที่ยวในเมืองหลัก อาทิ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ เชียงราย นครราชสีมา ขอนแก่น ชลบุรี กาญจนบุรี ภูเก็ต และสุราษฎร์ธานี ส่งผลให้เกิดความหนาแน่นของประชากรในจังหวัดหัวเมืองใหญ่ ทั้งนักท่องเที่ยว แรงงานภาคอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัด จึงอาจทำให้เกิดการกระจุกตัวของการท่องเที่ยว เกิดปัญหารถติด หรือกระทั่งเกิดเหตุอาชญากรรมในพื้นที่ดังกล่าวได้อีกด้วย และนอกจากนี้ยังไม่เกิดการกระจายรายได้ไปในพื้นที่จังหวัดอื่น ๆ ของประเทศไทยด้วย ดังนั้น การเพิ่มประสิทธิภาพและความสะดวกสบายของนักท่องเที่ยว จะส่งผลต่อการขยายพื้นที่ศักยภาพการท่องเที่ยวไปสู่เมืองรองหรือพื้นที่ใหม่ๆ ได้

เป้าหมายรอง : - อัตราการท่องเที่ยวในจังหวัดเมืองรองเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 100

- ผลสำรวจความพึงพอใจนักท่องเที่ยวด้านความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3.3.3 สิ่งแวดล้อมเหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Environmental Sustainability)

การรักษาสิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่เอื้ออำนวยต่อการยกระดับการท่องเที่ยวเช่นกัน การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติในเชิงท่องเที่ยวเช่น แม่น้ำ ทะเล ภูเขา ป่าไม้ ให้คงอยู่ในลักษณะที่มีความสมบูรณ์ก็จะช่วยให้การประเมินดัชนีพัฒนาการท่องเที่ยวของไทยเพิ่มมากขึ้นด้วยเช่นกัน ดังนั้นการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ เป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการเดินทางท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสังคมและสิ่งแวดล้อม แต่ยังคงสร้างประโยชน์ให้สังคมสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้คนในท้องถิ่น สร้างการกระจายในการ

อนุรักษ์ธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติเพื่อรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการแก้ปัญหาหรือผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ

ซึ่งหากประเทศไทยสามารถรักษาความสมบูรณ์ของสิ่งแวดล้อมไว้ได้ก็จะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ชอบการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ได้เพิ่มมากขึ้น อันจะทำให้ประเทศไทยอยู่ในอันดับขีดความสามารถการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในเวทีโลกดีขึ้น และช่วยเพิ่มรายได้ให้กับประเทศได้อีกทางหนึ่งด้วย

เป้าหมายรอง : ประเทศไทยมี TTDI ด้าน Environmental Sustainability เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 เทียบกับปี 2564 ภายในปี 2570

3.3.4 การท่องเที่ยวมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น (Diversity in Tourism Industry)

ประเทศไทยมีศักยภาพสามารถพัฒนาให้รองรับต่อการท่องเที่ยวในหลาย ๆ รูปแบบได้ อาทิ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ เป็นต้น ซึ่งประเทศไทยมีจุดแข็ง อาทิ ด้านความหลากหลายของเอกลักษณ์ท้องถิ่นแต่ละภาค เช่น ภาคเหนือโดดเด่นและมีชื่อเสียงด้านวิถีชีวิตล้านนา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดดเด่นด้านเทคโนโลยีการเกษตรมีภูมิปัญญาผ้าไหม ภาคใต้มีความโดดเด่นเรื่องทะเลเชื่อมโยงด้านวัฒนธรรมและเศรษฐกิจกับประเทศมาเลเซีย เป็นต้น รวมถึงความหลากหลายด้านภูมิประเทศ สถานที่ กิจกรรมท่องเที่ยว สามารถสร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย

ปัจจุบันนักท่องเที่ยวมีลักษณะพฤติกรรมและความชอบในการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันส่งผลให้การสื่อสารการตลาดต้องปรับตัว ยกตัวอย่างเช่น

- การตลาดหลากหลายช่องทางอย่างไร้รอยต่อ (Omnichannel Marketing) ซึ่งเป็นการติดต่อสื่อสารกับนักท่องเที่ยวเป้าหมายในหลากหลายช่องทาง ที่เชื่อมโยงช่องทางต่างๆ รวมเป็นหนึ่งเดียวโดยประสานช่องทางสื่อสารทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์เข้าด้วยกัน
- การตลาดผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ และสร้างเนื้อหาให้เหมาะสมกับแต่ละแพลตฟอร์ม (Social Media Marketing) จากการศึกษาสถิติผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในประเทศไทยปีพ.ศ. 2564 พบผู้ใช้งานมากถึง 55 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 78.7 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ ดังนั้น การสร้างสรรค์ และการนำเสนอเนื้อหา จึงจำเป็นต้องปรับให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของแต่ละแพลตฟอร์ม
- การสื่อสารการตลาดผ่านผู้มีอิทธิพล (Influencers) เนื่องจากอินฟลูเอนเซอร์เป็นผู้มีอิทธิพลเป็นบุคคลที่มีผู้ติดตามจำนวนมาก และได้รับความเชื่อถือจากผู้ติดตามเหล่านั้น ดังนั้นการตลาดผ่านผู้มีอิทธิพลจึงส่งผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่ติดตามผู้มีอิทธิพลนั้นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายรอง : ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

3.4 แนวทางบรรลุเป้าหมายรอง (Blueprint for change)

สำหรับแนวทางในการบรรลุเป้าหมายรองทางกลุ่ม GP05 ได้ร่วมกันวิเคราะห์ถึงแนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาในปัจจุบันที่เกิดขึ้น และเพื่อช่วยยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของไทย โดยได้พิจารณาจากเกณฑ์ดัชนีการพัฒนากการท่องเที่ยว : TTDI มาประกอบ และได้กำหนดแนวทางในการพัฒนากการท่องเที่ยวของไทย ด้วยแนวคิด 4 – S Thailand ประกอบด้วย

3.4.1 Sustainability การจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย

1. การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติบ่งบอกถึงความสมบูรณ์ของธรรมชาติ ซึ่งในปัจจุบันกระแสการท่องเที่ยวทางธรรมชาติค่อนข้างมาแรง ทั้งการท่องเที่ยวที่เป็นเชิงอนุรักษ์ก็ดี แต่อย่างไรก็ดีภาครัฐก็มีความจำเป็นต้องบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสมดุลของธรรมชาติ และประโยชน์ทางการท่องเที่ยวด้วย

2. การรักษา และเผยแพร่ทรัพยากรวัฒนธรรม

ทรัพยากรทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน หรือเอกลักษณ์ของประเทศ ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรรักษา และเผยแพร่ให้กับนักท่องเที่ยวต่างชาติ หรือต่างถิ่นได้เรียนรู้ และซึมซับกับเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่บ่งบอกถึงความเป็นไทย อาทิ การแต่งชุดไทยเที่ยววัดในประเทศไทย การลอยโคมที่ภาคเหนือของไทย การร่วมประเพณีผีตาโขนในภาคอีสาน จัดสร้างภาพยนตร์หรือสื่อต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทย ใช้ Influencer เป็นสื่อกลางในการดึงดูดนักท่องเที่ยว เป็นต้น

3. ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยใกล้ตัวที่ทุกคนควรให้ความสำคัญ เพราะที่ผ่านมาประเทศไทยได้ประสบกับปัญหาฝุ่น PM 2.5 ในทุกปี ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพเป็นอย่างมาก หากสามารถแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมได้ ก็จะช่วยให้นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้าประเทศไทยมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างแน่นอน

4. ความสามารถในการรับมือกับการผันผวนของเศรษฐกิจและสังคม

จากการเปลี่ยนแปลงของโลกในด้านต่าง ๆ ประเด็นที่สำคัญในยุคปัจจุบันที่ดัชนีการพัฒนากการท่องเที่ยว (TTDI) ให้ความสำคัญในการประเมินผลคือความยืดหยุ่นของสภาพเศรษฐกิจและสังคม เพราะสถานการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศจะต้องมีการปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และมีความสามารถในการรับมือต่อความผันผวนของสภาพเศรษฐกิจและสังคม อาทิ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการท่องเที่ยวหลังจากเกิดวิกฤตการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพมากยิ่งขึ้น

3.4.2 Service Mind การยกระดับบริการและบุคลากรทางการท่องเที่ยว

1. การยกระดับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

เพื่อให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดประชุมนานาชาติต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ให้เอื้ออำนวยต่อกิจกรรมทางธุรกิจต่าง ๆ เช่น การอำนวยความสะดวกการเดินทาง

2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่งทางอากาศ ทางน้ำและทางบก

การขนส่งทางอากาศถือเป็นการเดินทางหลักของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ การพัฒนาความสะดวกสบายของสนามบินในประเทศไทยจึงมีความสำคัญอย่างมาก ทั้งเที่ยวบินในประเทศและเที่ยวบินต่างประเทศ รวมถึงความทันสมัยของแต่ละสนามบิน เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างประเทศก็จะช่วยให้ดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มขึ้นได้ และการขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำก็มีความสำคัญมากเช่นกัน เพราะช่วยให้นักท่องเที่ยวเดินทางได้สะดวก และปลอดภัย สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับการท่องเที่ยวด้วย

3. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านบริการท่องเที่ยว

การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านการเดินทางท่องเที่ยว ได้แก่ การคมนาคม ความปลอดภัย ขั้นตอนการตรวจคนเข้าเมือง การอำนวยความสะดวกของการจัดส่งกระเป๋าเดินทาง ถนน ไฟฟ้า ประปา การสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ ห้างสรรพสินค้า และตลาดต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางและติดต่อสื่อสารระหว่างกันได้โดยสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย ประหยัดเวลา ตลอดจนได้รับความสะดวกในเรื่องการกินอาหาร พาหนะในการเดินทาง และบริการต่าง ๆ ที่ได้รับระหว่างเดินทางท่องเที่ยว

4. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และตลาดแรงงานด้านการท่องเที่ยว

จากการคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มจำนวนมากส่งผลให้ต้องเตรียมความพร้อมของบุคลากรในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะทางด้านภาษา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง หากบุคลากรด้านการท่องเที่ยวมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอก็อาจทำให้ไม่สามารถบริการนักท่องเที่ยวให้มีความประทับใจในการท่องเที่ยวประเทศไทยได้ นอกจากนี้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานด้านท่องเที่ยวก็จะส่งผลต่อการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้

3.4.3 Security and Safety การอำนวยความสะดวกในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว

1. การมีนโยบายด้านความมั่นคงและความปลอดภัย

การมีนโยบายด้านความมั่นคงและปลอดภัยช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวได้อย่างมาก อีกทั้งช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวประเทศไทยได้เพิ่มมากขึ้นด้วย

2. การมีนโยบายด้านสุขภาพและสุขอนามัย

ปัจจัยด้านสุขภาพและสุขอนามัยได้ถูกให้ความสำคัญมากยิ่งขึ้นภายหลังจากการระบาดของโรคระบาดที่ผ่านมา ซึ่งประเทศไทยได้รับคะแนนประเมินด้านนี้จาก TTDI อยู่ในระดับที่ไม่ดีนัก จึงต้องปรับปรุงด้านสุขภาพและสุขอนามัยทั้งสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่พัก และอาหารด้วย ซึ่งอาจจะต้องเทียบเคียงกับประเทศที่มีคะแนนด้านนี้สูงเช่นประเทศญี่ปุ่น

3.4.4 Smart Tourism การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มประสบการณ์การท่องเที่ยว

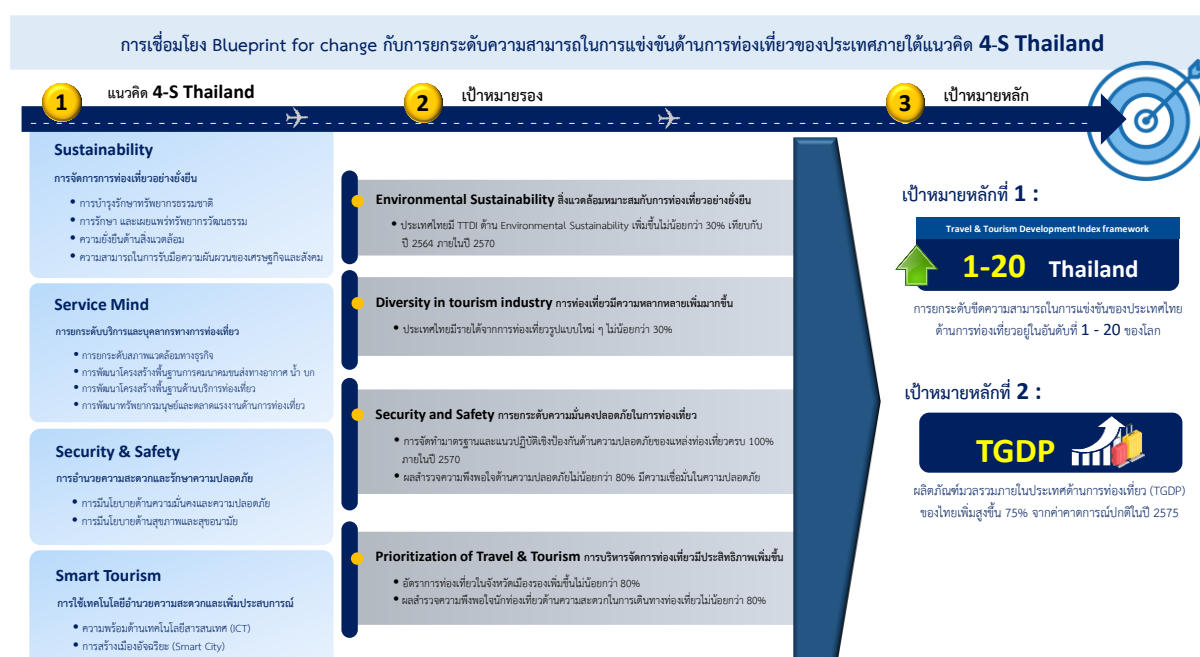
1. ความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)

เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทในด้านต่าง ๆ อาทิ การติดต่อสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีทางการเงิน ช่วยทำให้การติดต่อระหว่างกันของคนทั่วโลกสามารถติดต่อได้โดยง่าย รวมทั้งการหา

ข้อมูลต่าง ๆ ก็สามารถทำได้โดยง่ายด้วย ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยมีเทคโนโลยีสารสนเทศที่ค่อนข้างมีความพร้อม เว้นแต่ในพื้นที่ห่างไกลที่อาจจะยังไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีเหล่านี้ได้

2. การสร้างเมืองอัจฉริยะ (Smart City)

การสร้างเมืองอัจฉริยะ เป็นรูปแบบการประยุกต์เทคโนโลยีดิจิทัล หรือข้อมูลสารสนเทศในการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของบริการชุมชน เพื่อช่วยลดต้นทุน ลดการบริโภคของประชากร โดยยังคงเพิ่มประสิทธิภาพให้ประชาชนสามารถอยู่อาศัยได้ในคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านการขนส่ง การใช้พลังงาน หรือโครงสร้างพื้นฐาน ที่จะทำให้เมืองที่สะดวกสบายเหมือนในฝันเกิดขึ้นได้จริง ทั้งทำให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข ซึ่งในหลาย ๆ ประเทศได้มีการพัฒนาในเรื่องการสร้างเมืองอัจฉริยะ ตัวอย่างเช่นประเทศสิงคโปร์ ได้รับการจัดอันดับเป็นอันดับหนึ่งใน “ดัชนีผลประกอบการสมาร์ตซิตีโลก” (Global Smart City Performance Index) ประจำปี พ.ศ. 2560 และหากประเทศไทยพัฒนาประเด็นนี้ได้ก็จะช่วยให้ดัชนีการพัฒนากองท่องเที่ยวของไทยอยู่ในอันดับที่ดีมากยิ่งขึ้น และช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวไทยเพิ่มขึ้นด้วย

แผนภาพที่ 21 ความเชื่อมโยง Blueprint for change กับการยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้แนวคิด 4-S Thailand

จากแผนภาพที่ 21 แสดงความเชื่อมโยง Blueprint for change กับการยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้แนวคิด 4-S Thailand แสดงถึงความเชื่อมโยงระหว่างการทำเนิการตามแนวทาง 4-S Thailand นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายรอง ได้แก่ สิ่งแวดล้อมเหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การท่องเที่ยวมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น การยกระดับความมั่นคงปลอดภัยในการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายหลัก

คือการยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศไทยด้านการท่องเที่ยวให้อยู่ในระดับที่ 1 – 20 ของโลก และช่วยเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยว (TGDP) ของไทยให้สูงขึ้น

ความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ (Value Chain)

แผนภาพที่ 22 รูปแบบการยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยภายใต้แนวคิด 4S Thailand

ตามแผนภาพที่ 22 รูปแบบการยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยภายใต้แนวคิด 4S Thailand ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินเป็น 3 ระดับ แบ่งตามระดับความสำคัญของแต่ละประเด็นปัญหา ดังนี้

1. การดำเนินการในระดับเร่งด่วน (Up Stream) ได้แก่ การจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการอำนวยความสะดวกและรักษาความปลอดภัย เพราะเป็นประเด็นที่ประเทศไทยได้รับคะแนนการประเมินจากดัชนีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวที่ต่ำที่สุดหากเทียบกับเกณฑ์การประเมินอื่น ๆ โดยการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การรักษาและเผยแพร่ทรัพยากรวัฒนธรรม ตลอดจนการมีนโยบายความปลอดภัย และการมีสุขอนามัยที่ดี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

2. การดำเนินการในระดับรอง (Main Stream) ได้แก่ การสร้างระบบบริหารทรัพยากรบุคคลและยกระดับบุคลากรทางการท่องเที่ยว พร้อมทั้งการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในระดับต่าง ๆ เพื่อรองรับต่อการท่องเที่ยวที่หลากหลายต่อไป

3. การดำเนินการในระดับที่สาม (Down Stream) ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพ คือการสร้างความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีมาใช้อำนวยความสะดวกสบายในการเดินทางท่องเที่ยว ตลอดจนการพัฒนาไปสู่การสร้างเมืองอัจฉริยะ

สร้างคุณค่าให้กับสังคมและประเทศ

การท่องเที่ยวถือเป็นเรื่องใกล้ตัวของทุกคน ซึ่งจากเป้าหมายที่กำหนดในการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศแล้ว ยังมีรายละเอียดเพิ่มเติมซึ่งเป็นการสร้างคุณค่าให้กับสังคมและประเทศด้วย คือ

1. การสร้างคุณค่าให้กับชุมชน เนื่องจากการท่องเที่ยวในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตของคนในชุมชนจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สามารถถ่ายทอดอัตลักษณ์ของความเป็นชุมชน วัฒนธรรมของไทย รวมถึงการเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สามารถส่งต่อถึงกันได้

2. การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ จากการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ ถือเป็นการสร้างมูลค่าให้กับสังคมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้มีความสมบูรณ์ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับคนในสังคมเพิ่มมากขึ้น

3. การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ เนื่องจากรายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวถือว่ามีส่วนที่มีความสำคัญต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และช่วยให้ประเทศได้ดุลการค้ากับการค้าระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้นจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เข้ามาใช้จ่ายในประเทศไทย

3.5 สรุปภาพรวมของเป้าหมายหลัก เป้าหมายรอง และแนวทางบรรลุเป้าหมาย (Chapter Summary)

การนำแนวทางการยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยโดยใช้แนวคิด 4S Thailand ไปปฏิบัติจริงจะช่วยให้การดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยบรรลุเป้าหมาย โดยมีเป้าหมายที่สำคัญ คือ

เป้าหมายหลักที่ 1 การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยด้านการท่องเที่ยวให้อยู่ในอันดับที่ 1 – 20 ของโลก (จากการประเมินดัชนีการพัฒนาการท่องเที่ยว : TTDI)

เป้าหมายหลักที่ 2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยว (TGDP) ของไทยเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 75 จากค่าคาดการณ์ปกติภายในปี 2575

เป้าหมายรอง

(1) การยกระดับความมั่นคงปลอดภัยในการท่องเที่ยว (Security and Safety)

เป้าหมายรอง : - มีการจัดทำมาตรฐานและแนวปฏิบัติเชิงป้องกันด้านความปลอดภัยสำหรับแหล่งท่องเที่ยวครบทั้ง 100% ภายในปี 2570

- ผลสำรวจความพึงพอใจนักท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ที่มีความเชื่อมั่นความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(2) การบริหารจัดการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (Prioritization of Travel&Tourism)

- เป้าหมายรอง : - อัตราการท่องเที่ยวในจังหวัดเมืองรองเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 100
- ผลสำรวจความพึงพอใจนักท่องเที่ยวด้านความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

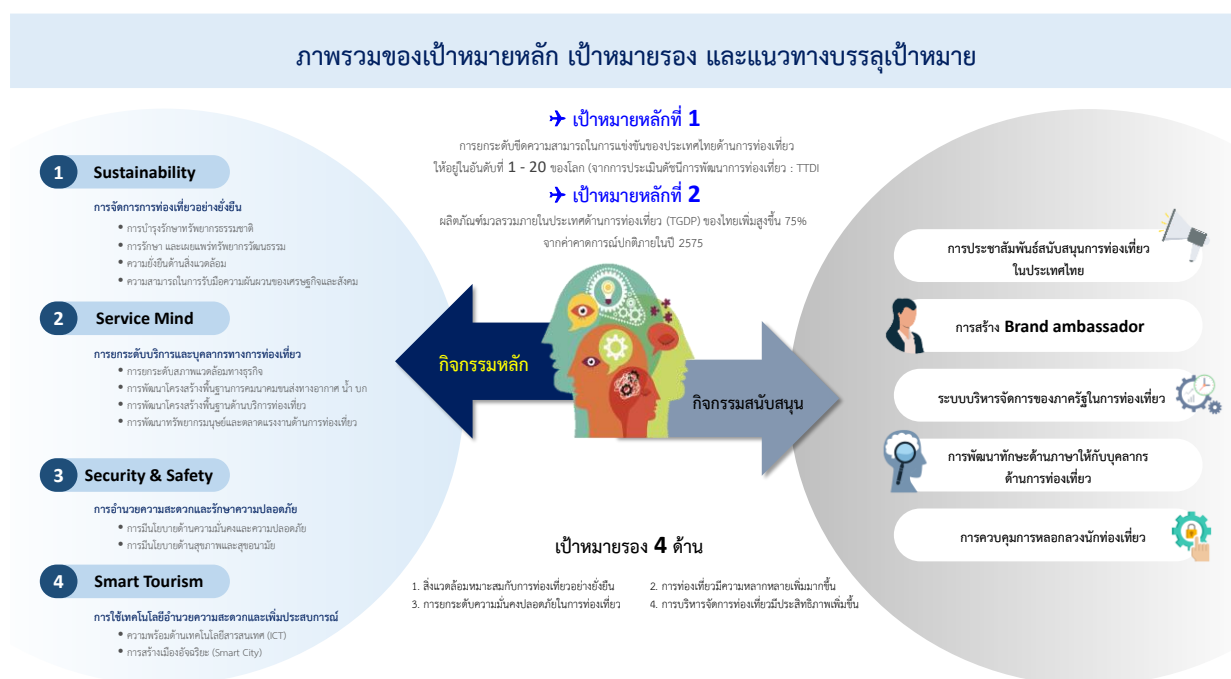
(3) สิ่งแวดล้อมเหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Environmental Sustainability)

เป้าหมายรอง : ประเทศไทยมี TTDI ด้าน Environmental Sustainability เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 เทียบกับปี 2564 ภายในปี 2570

(4) การท่องเที่ยวมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น (Diversity in Tourism Industry)

เป้าหมายรอง : ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

แผนภาพที่ 23 ภาพรวมของเป้าหมายหลัก เป้าหมายรอง และแนวทางบรรลุเป้าหมาย

จากแผนภาพที่ 23 ภาพรวมของเป้าหมายหลัก เป้าหมายรอง และแนวทางบรรลุเป้าหมาย นอกจากจะมีกิจกรรมหลักเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดแล้ว ยังมีการกำหนดกิจกรรมสนับสนุนเพื่อช่วยกระตุ้นการดำเนินการของกิจกรรมหลักให้สามารถบรรลุผลด้วย อาทิ การประชาสัมพันธ์สนับสนุนการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักของทั่วโลก การสร้างชุดการท่องเที่ยวไทย (Brand Ambassador) จากศิลปินดาราทไทยที่เป็นที่รู้จัก และชื่นชอบของคนทั่วโลก การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐในการท่องเที่ยว การพัฒนาทักษะทางภาษาและการบริการให้กับบุคลากรด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งการควบคุมการหลอกลวงนักท่องเที่ยวด้วย

4. การนำแนวทางบรรลุปเป้าหมายสู่การปฏิบัติ

4.1 การนำแนวทางบรรลุปเป้าหมายไปปฏิบัติ (หน่วยงานรับผิดชอบ : เจ้าภาพหลักและรองในการขับเคลื่อน)

การยกระดับการท่องเที่ยวของไทยให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวให้ติดอันดับจากการประเมินดัชนีการพัฒนากการท่องเที่ยวให้ติดอันดับ 1 – 20 ของโลก และเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยวของไทยสูงขึ้น โดยมีเป้าหมายรอง และแนวทางในการขับเคลื่อนเพื่อให้บรรลุปเป้าหมายซึ่งได้พิจารณาจากเกณฑ์ดัชนีการพัฒนากการท่องเที่ยว (TTDI) มากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนากการท่องเที่ยวของไทยด้วยแนวคิด 4-S Thailand มีแนวทางในการดำเนินการและหน่วยงานรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน ดังนี้

1. Sustainability การจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย

1.1 การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติให้เข้ามาท่องเที่ยวยังประเทศไทยได้มากขึ้น โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ ได้แก่

1. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม : มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสงวน บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน และเสนอแนะมาตรการในการส่งเสริม เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง : มีหน้าที่รับผิดชอบในการอนุรักษ์ ป่าชายเลน การจัดการ และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งอย่างยั่งยืน

3. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช : มีหน้าที่รับผิดชอบในการอนุรักษ์ ค้ำครอง ดูแล รักษาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าให้สมดุลตามธรรมชาติ มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนเกิดประโยชน์สูงสุดทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ป่าชายเลน ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ และระบบนิเวศในพื้นที่ป่าไม้ รวมทั้งบริหารจัดการและฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพ

1.2 การรักษา และเผยแพร่ทรัพยากรวัฒนธรรม

ทรัพยากรทางวัฒนธรรมสะท้อนถึงเอกลักษณ์แห่งความเป็นไทยที่ควรเผยแพร่ให้กับนักท่องเที่ยวต่างประเทศได้รับรู้ถึงเอกลักษณ์ที่ดีของไทย เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของไทยในมุมมองของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ โดยหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ คือ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม และหน่วยงานรอง คือ สภาวัฒนธรรมจังหวัด

1.3 ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยที่มีปัญหาอย่างมากในปัจจุบัน โดยประเทศไทยก็ประสบปัญหาจากปัญหาฝุ่น PM 2.5 ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพเป็นอย่างมาก ทั้งนี้หน่วยงานที่รับผิดชอบ ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ ได้แก่

1. กรมควบคุมมลพิษ : มีความรับผิดชอบในการจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการมลพิษ มาตรการในการควบคุมป้องกัน แก้ไขปัญหาอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษ ประเมินผลคุณภาพสิ่งแวดล้อม จัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษ และดำเนินการฟื้นฟูระบบเหตุที่อาจเป็นอันตรายจากมลพิษในพื้นที่ที่มีการปนเปื้อนมลพิษ

2. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม : หน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสว่น บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน และเสนอแนะมาตรการในการส่งเสริม เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.4 ความสามารถในการรับมือกับการผันผวนของเศรษฐกิจและสังคม

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันเป็นปัจจัยให้ต้องคำนึงถึงความสามารถในการรับมือกับการผันผวนของเศรษฐกิจและสังคม หากไม่สามารถปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้อาจทำให้เกิดความเสียหายในทางใดทางหนึ่งไม่มากนักน้อย สำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเองมีโครงสร้างหลายส่วนที่จำเป็นจะต้องปรับตัวตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกเช่นกัน ทั้งนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลัก คือ กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และหน่วยงานรอง คือ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

2. Service Mind การยกระดับบริการและบุคลากรทางการท่องเที่ยว

2.1 การยกระดับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางธุรกิจเพื่อให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดประชุมนานาชาติ รวมถึงเป้าหมายของนักธุรกิจต่างประเทศที่ต้องการลงทุน หรือเจรจาการลงทุนในประเทศไทย

สำหรับหน่วยงานหลักในการดำเนินการ ได้แก่ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กรมเจรจาการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ และหน่วยงานรอง คือ กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

2.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่งทางอากาศ ทางน้ำและทางบก

การพัฒนาความสะดวกสบายในการขนส่งทางอากาศถือเป็นหน้าด่านในการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว ช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มขึ้นได้ ทั้งการขนส่งทางบกและทางน้ำก็มีความสำคัญมากเช่นกัน เพราะช่วยให้นักท่องเที่ยวเดินทางได้สะดวก และปลอดภัย สร้างภาพลักษณ์ที่ดีกับการท่องเที่ยวของไทย โดยหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมท่าอากาศยาน กรมการขนส่งทางบก กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม

2.3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านบริการท่องเที่ยว

โครงสร้างพื้นฐานด้านบริการท่องเที่ยวถือเป็นปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ การคมนาคม ขั้นตอนการตรวจคนเข้าเมือง ถนน ไฟฟ้า ประปา การสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ ธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร เป็นต้น ซึ่งหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ คือ กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ส่วนหน่วยงานรอง ได้แก่ กรมท่าอากาศยาน กรมการขนส่งทางบก กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

2.4 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และตลาดแรงงานด้านการท่องเที่ยว

การบริหารทรัพยากรมนุษย์และการสร้างสมดุลในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก จากสถานการณ์วิกฤติ COVID-19 ที่คลี่คลายก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคท่องเที่ยว และแรงงานยังขาดการพัฒนาความรู้และทักษะ ดังนั้นการสร้างระบบฐานข้อมูลกำลังแรงงานด้านการท่องเที่ยวจึงมีความสำคัญ รวมถึงการสร้างระบบการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

ซึ่งหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องกับดำเนินการ ได้แก่ กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และกรมการจัดหางาน กรมการพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน

สำหรับหน่วยงานรอง คือ หน่วยงานด้านการศึกษา และสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

3. Security and Safety การอำนวยความสะดวกในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว

3.1 การมีนโยบายด้านความมั่นคงและความปลอดภัย

นโยบายด้านความมั่นคงและความปลอดภัยช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวและช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มีความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยได้ ซึ่งหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สำหรับหน่วยงานรอง คือ หน่วยงานด้านความมั่นคงอื่น ๆ

3.2 การมีนโยบายด้านสุขภาพและสุขอนามัย

ภายหลังการระบาดของโรคระบาดโควิด-19 ที่ผ่านมา ทำให้ประเด็นด้านสุขภาพถูกให้ความสำคัญเป็นอย่างมากทั้งในชีวิตประจำวัน และในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้วย โดยมีหน่วยงานหลัก ได้แก่ กรมอนามัย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

สำหรับหน่วยงานรอง คือ กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

4. Smart Tourism การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มประสบการณ์การท่องเที่ยว

4.1 ความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)

เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในปัจจุบัน ช่วยให้การติดต่อสื่อสารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และช่วยอำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ ในปัจจุบันได้เป็นอย่างมาก ทั้งนี้โครงสร้าง

พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศจะต้องพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นดังกล่าวด้วย โดยหน่วยงานหลัก คือ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม MDES

4.2 การสร้างเมืองอัจฉริยะ (Smart City)

การขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามแนวทาง การขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0 และยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี เพื่อให้การพัฒนาเมืองอัจฉริยะบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ลักษณะของเมืองอัจฉริยะ ได้แก่

สิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment) หมายถึง เมืองที่คำนึงถึง ผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและสภาวะการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เช่น การจัดการน้ำ การดูแลสภาพอากาศ การบริหาร จัดการของเสีย และการเฝ้าระวังภัยพิบัติตลอดจนเพิ่ม การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

เศรษฐกิจอัจฉริยะ (Smart Economy) หมายถึง เมืองที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในระบบเศรษฐกิจและบริหารจัดการ ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เมืองเกษตรอัจฉริยะ เมืองท่องเที่ยวอัจฉริยะ เป็นต้น

พลังงานอัจฉริยะ (Smart Energy) หมายถึง เมืองที่สามารถบริหารจัดการด้านพลังงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความสมดุล ระหว่างการผลิตและการใช้พลังงานในพื้นที่เพื่อสร้างความมั่นคงทางพลังงานและลดการพึ่งพาพลังงานจากระบบโครงข่ายไฟฟ้าหลัก

การบริหารภาครัฐอัจฉริยะ (Smart Governance) หมายถึง เมืองที่พัฒนาระบบบริการภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวก แก่ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของภาครัฐ โดยมุ่งเน้น ความโปร่งใสและการมีส่วนร่วม และมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องผ่านการประยุกต์ใช้นวัตกรรมบริการ

การดำรงชีวิตอัจฉริยะ (Smart Living) หมายถึง เมืองที่มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก โดยคำนึงถึงหลักอารยสถาปัตย์ (Universal Design) ให้ประชาชนมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี มีความปลอดภัย และมีความสุขในการดำรงชีวิต

การเดินทางและขนส่งอัจฉริยะ (Smart Mobility) หมายถึง เมืองที่มุ่งเน้นพัฒนาระบบจราจรและขนส่งอัจฉริยะเพื่อขับเคลื่อนประเทศ โดยเพิ่มประสิทธิภาพและความเชื่อมโยงของระบบขนส่งและการสัญจรที่หลากหลาย เพิ่มความสะดวกและความปลอดภัยในการเดินทางและขนส่ง รวมถึงเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

พลเมืองอัจฉริยะ (Smart People) หมายถึง เมืองที่มุ่งพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และสิ่งแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจตลอดจนเปิดกว้างสำหรับความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และการมีส่วนร่วมของประชาชน

สำหรับหน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม MDES

ตารางที่ 5 แสดงการนำแนวทางบรรลุเป้าหมายไปปฏิบัติ (หน่วยงานหลัก และหน่วยงานรอง)

แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานรอง
1. Sustainability การจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย		
1.1 การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ	กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
1.2 การรักษา และเผยแพร่ทรัพยากรวัฒนธรรม	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม	สภาวัฒนธรรมจังหวัด
1.3 ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม	กรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
1.4 ความสามารถในการรับมือกับการผันผวนของเศรษฐกิจและสังคม	กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
2. Service Mind การยกระดับบริการและบุคลากรทางการท่องเที่ยว		
2.1 การยกระดับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ	สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กรมเจรจาการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์	กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
2.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่งทางอากาศ ทางน้ำและทางบก	กรมท่าอากาศยาน กรมการขนส่งทางบก กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม	
2.3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านบริการท่องเที่ยว	กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กรมท่าอากาศยาน กรมการขนส่งทางบก กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
2.5 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และตลาดแรงงานด้านการท่องเที่ยว	กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และ กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน	หน่วยงานด้านการศึกษา และ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

แนวทางการดำเนินการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานรอง
<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มประสิทธิภาพระบบไทยมีงานทำให้รองรับภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยการเชื่อมโยงข้อมูลกำลังแรงงานภาคท่องเที่ยวและบริการ และตำแหน่งงานว่างภาคท่องเที่ยว เพื่อนำมาวิเคราะห์สร้างความสมดุลในตลาดแรงงาน - สร้างระบบตารางทักษะการทำงาน (Skill Matrix) เพื่อเพิ่มศักยภาพแรงงานภาคท่องเที่ยวให้ตรงกับมาตรฐานการพัฒนาอาชีพให้กับแรงงานภาคท่องเที่ยว 		
3. Security and Safety การอำนวยความสะดวกในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว		
3.1 การมีนโยบายด้านความมั่นคงและความปลอดภัย	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	หน่วยงานความมั่นคงอื่น ๆ
3.2 การมีนโยบายด้านสุขภาพและสุขอนามัย	กรมอนามัย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
4. Smart Tourism การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มประสบการณ์การท่องเที่ยว		
4.1 ความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	
4.2 การสร้างเมืองอัจฉริยะ (Smart City)	สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	

สำหรับการขับเคลื่อนนโยบาย (Policy advocacy) เพื่อการยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศภายใต้แนวคิด 4-S Thailand (Flagship Project) ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 6 การขับเคลื่อนนโยบาย (Policy advocacy) เพื่อการยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้แนวคิด 4-S Thailand (Flagship Project)

ชื่อโครงการ/รายละเอียด	วัตถุประสงค์โครงการ/ผลผลิต	ความสอดคล้องเชื่อมโยง 4-S Thailand	งบประมาณ
<p>1. โครงการจัดตั้งเครือข่ายแจ้งเตือนทางการข่าวประจำพื้นที่ท่องเที่ยว:</p> <p>กิจกรรมที่ 1 การจัดตั้งบุคคลเป็นเครือข่ายแจ้งเตือนทางการข่าวประจำพื้นที่ท่องเที่ยว</p> <p>- การขับเคลื่อนบูรณาการระหว่างหน่วยงานประสานงานกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ปปง. ปปส. และกระทรวงการท่องเที่ยว ในการให้ความรู้ด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมกับการจัดตั้งเป็นเครือข่ายประจำอำเภอ โดยจัดหาบุคคลที่เป็นคนที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่อำเภอ ตำบล แหล่งท่องเที่ยว เข้ามาเป็นเครือข่ายทางการข่าว โดยจัดอบรมให้ความรู้ รวมทั้งการจัดโครงสร้างเครือข่ายประจำอำเภอ จังหวัดพร้อมจัดตั้งช่องทางการสื่อสารในเครือข่าย และหน่วยงานที่รับผิดชอบกำหนดแผนติดตามการดำเนินงาน อย่างใกล้ชิด ทั้งนี้เน้นบุคคลประชาชนที่มีภูมิลำเนาในอำเภอ ตำบลพื้นที่ท่องเที่ยว เข้ามาเป็นเครือข่ายเป็นหลัก</p>	<p><u>วัตถุประสงค์โครงการ</u></p> <p>สร้างบุคคลในพื้นที่ท่องเที่ยวเป็นผู้แจ้งข่าว ระงับภัย และช่วยเหลือนักท่องเที่ยว</p> <p><u>ผลผลิต</u></p> <p>สามารถจัดตั้งบุคคลเป็นเครือข่ายแจ้งเตือนประจำอำเภอ ครอบคลุมทั่วประเทศ</p>	<p>มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อเสนอในรายงานกลุ่มประเด็นการป้องกันและรักษาความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว (Security and Safety) เนื่องจากการจัดตั้งเครือข่ายประจำอำเภอ โดยมีบุคคลในพื้นที่ระดับอำเภอ ตำบล แหล่งท่องเที่ยวเข้ามาเป็นเครือข่ายทางการข่าว โดยได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานความมั่นคงต่าง ๆ ในการติดตามข่าว เผื่อระวังสถานการณ์ การรายงานข่าวอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยสอดส่องความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวต่างชาติ รวมทั้งรายงานสถานการณ์ความปลอดภัยในพื้นที่ต่าง ๆ โดยดำเนินการในการรายงานความปลอดภัยจากสถานที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ไทยของเครือข่ายทางการข่าว อาจมีการรายงานผ่าน Application การรายงาน ซึ่งอาจกำหนดระดับแจ้งเตือนสถานการณ์ต่าง ๆ ในพื้นที่เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่สีแดง = มีความเสี่ยงสูง - พื้นที่สีเหลือง = มีความเสี่ยงปานกลาง - พื้นที่สีเขียว = สถานการณ์ปกติ หรือไม่มีความเสี่ยง 	<p>งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการทั้งสิ้น 61,000,000 บาท มีรายละเอียดดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การดำเนินการฝึกอบรมบุคลากรเครือข่ายประจำพื้นที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ (กำหนดจากตำบล) จำนวน 7,255 คน 2. การจัดทำ Application เพื่อการรายงานแจ้งเตือนทางการข่าวประจำพื้นที่ท่องเที่ยว 3. การติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย แผงวงจรคอมพิวเตอร์แม่ข่าย เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับประมวลผล ค่าเช่าจัดเก็บระบบ Log file อุปกรณ์จัดเก็บ Log file อุปกรณ์ป้องกันเครือข่าย (Firewall) อุปกรณ์ป้องกันและตรวจจับการบุกรุก (Intrusion Prevention System) และอุปกรณ์กระจายการ

ชื่อโครงการ/รายละเอียด	วัตถุประสงค์โครงการ/ผลผลิต	ความสอดคล้องเชื่อมโยง 4-S Thailand	งบประมาณ
		ทั้งนี้รายงานสถานการณ์ต่าง ๆ จะถูกส่งเข้าระบบแม่ข่าย ณ ศูนย์บูรณาการข่าวกรองส่วนกลางเพื่อทราบข้อมูลสถานการณ์จากพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อนำไปกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป	ทำงานสำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server Load Balancer)
<p>กิจกรรมที่ 2 การผลักดันให้ติดตั้งกล้อง CCTV ในพื้นที่ท่องเที่ยวประจำตำบล/อำเภอ/จังหวัด</p> <p>การขับเคลื่อนบูรณาการระหว่างหน่วยงานประสานงานผลักดันให้กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อบต เทศบาล อบจ. จัดสรรงบประมาณในการติดตั้งกล้อง CCTV ในจุดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว</p>	<p><u>วัตถุประสงค์โครงการ</u></p> <p>ผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ติดตั้งกล้อง CCTV ในแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบ</p> <p><u>ผลผลิต</u></p> <p>สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ มีกล้อง CCTV ที่ใช้ในการเฝ้าระวัง ป้องปราม และใช้เป็นข้อมูลสืบสวน ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว</p>	<p>มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อเสนอในรายงานกลุ่มประเด็นการป้องกันและรักษาความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว (Security and Safety) เนื่องจากการติดตั้งกล้อง CCTV เป็นการอาศัยเทคโนโลยีในการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ ติดตาม และบันทึกภาพการกระทำและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งมีความสำคัญในการช่วยป้องกันและดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ และยังช่วยลดปัญหาการเกิดอาชญากรรมในเขตพื้นที่ที่มีการติดตั้งกล้อง CCTV นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวยังสามารถใช้เป็นหลักฐานในการสืบค้นและติดตามเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การจับกุมผู้กระทำผิดหรือติดตามบุคคลสูญหายในพื้นที่เกิดเหตุได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ดังนั้น หากกระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประสานความร่วมมือไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละประเภท (กทม. อบจ. เทศบาล อบต. พัทยา) เพื่อผลักดันโครงการติดตั้งกล้อง CCTV</p>	<p>งบประมาณที่ใช้ดำเนินการ ทั้งสิ้น 569,800,000 บาท รายละเอียดดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ติดตั้งในพื้นที่ 77 จังหวัด ในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวสำคัญ หรือมีปัญหาอาชญากรรมสูง 2. จำนวนกล้อง CCTV รวมอุปกรณ์และติดตั้ง 46 ชุด ต่อ 1 จังหวัด (เฉลี่ยโดยประมาณจังหวัดละ 7.4 ล้านบาท โดยกระทรวงมหาดไทย อาจพิจารณาจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้กับ อบท. และประสานขอความร่วมมือเพิ่มเติมให้ อบท. จัดสรรงบประมาณของตนเองเพิ่มเติมในพื้นที่อื่น ๆ ร่วมด้วย) <p><u>หมายเหตุ</u> : เทียบเคียงจากงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรของตำรวจภูธร ภาค 5 ปี 2560 ในโครงการพัฒนามาตรฐานความ</p>

ชื่อโครงการ/รายละเอียด	วัตถุประสงค์โครงการ/ผลผลิต	ความสอดคล้องเชื่อมโยง 4-S Thailand	งบประมาณ
		<p>ในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวที่สำคัญที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวสูง หรือพื้นที่ท่องเที่ยวที่เป็นจุดอับที่อาจนำไปสู่การเกิดปัญหาอาชญากรรม ย่อมส่งผลให้นักท่องเที่ยวเกิดความเชื่อมั่น ไว้วางใจ อุ่นใจ และความรู้สึกลดภัยตลอดการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งปฏิเสธไม่ได้ว่า การตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวอันดับต้น ๆ คือ การพิจารณาจากมาตรการป้องกันและรักษาความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยวในแต่ละประเทศเป็นสำคัญ การดำเนินการดังกล่าวจึงเป็นการยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวของประเทศไทยในด้านการป้องกันและรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวซึ่งจะช่วยสนับสนุนข้อเสนอในด้าน Security and Safety ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล</p>	<p>ปลอดภัยด้วยเทคโนโลยี (CCTV) ในแหล่งท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 5 จังหวัด จำนวน 36,816,000 บาท จำนวนกล้อง CCTV 226 ชุด (เชียงใหม่ 86 ชุด ลำปาง 68 ชุด ลำพูน 32 ชุด แม่ฮ่องสอน 40 ชุด)</p>
<p>2. การขับเคลื่อนการให้ความช่วยเหลือการขาดแคลนแรงงาน เพื่อรองรับความต้องการจ้างงานในสถานประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว :</p> <p>- พัฒนาระบบชุดข้อมูลตารางทักษะอาชีพ (skill Matrix) พร้อมทั้งนำเสนอทักษะอาชีพที่ตรงต่อความต้องการจ้างงานของสถานประกอบการ เพื่อให้ผู้สมัครงานได้พัฒนาทักษะอาชีพ (Upskill/Reskill) เพิ่มความรู้ ความสามารถ โดยการเชื่อมโยงข้อมูลกับแพลตฟอร์มไทย</p>	<p><u>วัตถุประสงค์โครงการ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาระบบในการจับคู่แรงงานที่มีทักษะ (Job Skill Matching) ที่มีความเหมาะสมกับตำแหน่งงาน 2. พัฒนาทักษะผู้สมัครงานตำแหน่งงานในธุรกิจการท่องเที่ยว 3. ผู้สมัครงานได้งานทำที่ตรงกับความรู้ ความสามารถ และความถนัดของตนเอง 	<p>มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อเสนอในรายงานกลุ่มประเด็นการผลักดันด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และตลาดแรงงานด้านการท่องเที่ยว โดยพัฒนาระบบชุดข้อมูลตารางทักษะอาชีพแรงงาน เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถคัดเลือกแรงงานได้อย่างเหมาะสมกับตำแหน่ง รวมทั้งแนะนำหลักสูตรในการพัฒนาทักษะแรงงานให้พัฒนาเพิ่มเติมเพื่อจะได้มีคุณสมบัติตรงตามตำแหน่งงานที่มีความต้องการได้ ทั้งนี้อาจจะต้องมีการจัดทำหลักสูตรในการพัฒนา</p>	<p>งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการทั้งสิ้น 40,000,000 บาท มีรายละเอียดดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดทำเว็บไซต์ และโปรแกรมตลาดงาน เพื่อเป็นระบบสารสนเทศให้ผู้ประกอบการ แรงงาน 2. การติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์แม่ข่าย เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับ

ชื่อโครงการ/รายละเอียด	วัตถุประสงค์โครงการ/ผลผลิต	ความสอดคล้องเชื่อมโยง 4-S Thailand	งบประมาณ
<p>มีงานทำ ในการดำเนินการจับคู่แรงงานที่มีทักษะ (Job Skill Matching) อันจะส่งผลให้ผู้สมัครงานได้รับการจ้างงานเพิ่มขึ้น รวมทั้ง แนะนำหลักสูตรการฝึกอบรมทักษะของหน่วยงานที่ได้รับ</p> <p>ความน่าเชื่อถือ และออกใบรับรอง (Certificate) เพื่อใช้ในการสมัครงานอีกด้วย</p>	<p>4. นายจ้าง/สถานประกอบการกิจการธุรกิจท่องเที่ยวได้คนทำงานที่ตรงกับตำแหน่งงาน</p> <p><u>ผลผลิต</u></p> <p>ผู้สมัครงานในประเภทกิจการธุรกิจท่องเที่ยวมีทักษะอาชีพเพิ่มขึ้น</p>	<p>ทักษะด้านการท่องเที่ยว อาทิ ทักษะการใช้ภาษา ทักษะการบริการลูกค้า ทักษะภาษาต่างประเทศ ทักษะการนำเที่ยว และทักษะอื่น ๆ ด้านการ</p> <p>ท่องเที่ยว พร้อมทั้งจัดทำเว็บไซต์ และโปรแกรมตลาดงาน เพื่อเป็นระบบสารสนเทศให้ผู้ประกอบการแรงงาน แจ้งคุณสมบัติของตนเอง และคุณสมบัติที่ตนเองต้องการ เมื่อคุณสมบัติของทั้งผู้ประกอบการ และแรงงานตรงกัน ก็จะทำให้เกิดการจ้างแรงงานด้านการท่องเที่ยวที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น</p> <p>หากคุณสมบัติของแรงงานยังไม่ตรงกับผู้ประกอบการที่เสนอไว้ระบบอาจจะเสนอหลักสูตรการฝึกอบรมเพิ่มเติมเพื่อให้แรงงานได้พัฒนาทักษะ และหลังจากพัฒนาทักษะแล้วก็จะเข้าสู่ระบบการจ้างงานด้านการท่องเที่ยวต่อไป</p>	<p>ประมวลผล ค่าเช่าจัดเก็บระบบ Log file อุปกรณ์จัดเก็บ Log file</p> <p>อุปกรณ์ป้องกันเครือข่าย (Firewall)</p> <p>อุปกรณ์ป้องกันและตรวจจับการบุกรุก (Intrusion Prevention System) และอุปกรณ์กระจายการทำงานสำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server Load Balancer)</p> <p>3. การออกแบบหลักสูตรที่เหมาะสมในการพัฒนาทักษะแรงงาน</p>
<p>3. การบูรณาการข้อมูลโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะและข้อมูลสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยวด้วย one click ผ่าน Explore Thailand Application</p> <p>- <u>การบูรณาการข้อมูลโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะให้เป็นเอกภาพ</u> เนื่องจากปัจจุบันระบบขนส่งแต่ละประเภท เช่น 1) การขนส่งทางบกด้วยรถประจำทางสาธารณะ หรือระบบราง</p> <p>2. การขนส่งทางน้ำ (Water Transportation)</p>	<p><u>วัตถุประสงค์โครงการ</u></p> <p>1. เพื่อการบูรณาการข้อมูลโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะและข้อมูลสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยวให้เป็นเอกภาพ</p> <p>2. เพื่อให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้รับความสะดวกสบายจากการเดินทางและใช้บริการข้อมูล</p>	<p>มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อเสนอในรายงานกลุ่มประเด็น Service Mind การยกระดับบริการและบุคลากรทางการท่องเที่ยวการพัฒนาความสะดวกสบายในการขนส่งทางอากาศถือเป็นหน้าด่านในการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว ช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มขึ้นได้ ทั้งการขนส่งทางบกและทางน้ำก็มีความสำคัญมากเช่นกัน เพราะช่วยให้แก่นักท่องเที่ยวเดินทางได้สะดวก และปลอดภัย สร้างภาพลักษณ์ที่ดีกับการท่องเที่ยวของไทย</p>	<p>งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการทั้งสิ้น 6,000,000 บาท (อ้างอิงจากค่าเฉลี่ยราคากลางจ้างพัฒนาแอปพลิเคชันขนาดใหญ่)</p>

ชื่อโครงการ/รายละเอียด	วัตถุประสงค์โครงการ/ผลผลิต	ความสอดคล้องเชื่อมโยง 4-S Thailand	งบประมาณ
<p>3. การขนส่งทางอากาศ (Air Transportation)</p> <p>ทั้งนี้ ข้อมูลและการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะในประเทศไทยที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่เชื่อมโยงกันทำให้เกิดอุปสรรคต่อการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวจะต้องดาวน์โหลด Application หลากหลายชนิด เช่น รถไฟฟ้าทางไกลระหว่างเมือง MRT รถโดยสารประจำทาง เป็นต้น</p> <p><u>-การบูรณาการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว</u></p> <p>เพื่อให้เป็นศูนย์รวมข้อมูลการท่องเที่ยวของประเทศไทยและสามารถค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดได้อย่างง่าย</p> <p>จึงเป็นที่มาของการจัดทำ Application ที่มีชื่อว่า Explore Thailand Application ซึ่งจะรวบรวมข้อมูลโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะและข้อมูลสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว ภายใต้ Application ที่เดียว เพื่อความเป็นเอกภาพของการบูรณาการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ซึ่งในอนาคตเมื่อนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยก็สามารถดาวน์โหลด Application นี้ได้ทุกที่ทุกเวลา โดยไม่มีค่าใช้จ่าย สามารถจองตั๋วการเดินทาง ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศล่วงหน้าผ่าน Application นี้ และสามารถค้นหาข้อมูล</p>	<p><u>ผลผลิต</u></p> <p>สามารถจัดทำระบบ Explore Thailand Application ได้สำเร็จ</p>	<p>เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยด้านการท่องเที่ยวให้อยู่ในอันดับที่ 1 – 20 ของโลก</p>	

ชื่อโครงการ/รายละเอียด	วัตถุประสงค์โครงการ/ผลผลิต	ความสอดคล้องเชื่อมโยง 4-S Thailand	งบประมาณ
แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญได้อย่างง่ายดาย ทั้งนี้ หากมี Application แล้ว จะใช้จะทำการตลาดโดยบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือคนดัง (Influencer Marketing) คือ มาช่วยในการโฆษณา			
<p>4. โครงการเสริมสร้างศักยภาพให้แก่คนในชุมชนเพื่อก้าวสู่การเป็นผู้ประกอบการ SMEs ธุรกิจบริการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อความยั่งยืน</p> <p>การผลักดัน “การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” ให้เป็นวิชาชีพเคลื่อนการท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยเน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนให้เข้ามาร่วมสร้างเศรษฐกิจและสังคมของตนเองจะเป็นเครื่องมือในการกระจายรายได้ในภาคการท่องเที่ยวไปทั่วภูมิภาคของประเทศไทยได้เป็นอย่างดี อีกทั้งการสร้างรายได้ด้วยคนในชุมชนจะสะท้อนไปถึงสถาบันครอบครัวมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลกลับมายังภาพรวมของชุมชนที่จะเติบโตเป็นชุมชนที่มีความมั่งคั่ง สามารถรับมือกับความผันผวนทางเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างยั่งยืน แนวทางหนึ่งซึ่งคณะผู้ศึกษามีความเห็นร่วมกันในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว คือ การเสริมสร้างศักยภาพให้แก่คนในชุมชนเพื่อก้าวสู่การเป็นผู้ประกอบการ SMEs ธุรกิจบริการ</p>	<p><u>วัตถุประสงค์โครงการ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ผู้ประกอบการได้รับความรู้จากการอบรมความรู้ด้านการเงินและการลงทุนกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลังเพิ่มมากขึ้น 2. เพื่อให้คนในชุมชนในพื้นที่ก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจบริการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น 3. เพื่อให้คนในชุมชนในพื้นที่มีการประกอบธุรกิจบริการท่องเที่ยวสามารถดำเนินธุรกิจให้เติบโตได้อย่างต่อเนื่อง <p><u>ผลผลิต</u></p> <p>จำนวนคนในชุมชนก้าวสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจบริการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อความยั่งยืน</p>	<p>มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อเสนอในรายงานกลุ่มประเด็นความสามารถในการรับมือกับการผันผวนของเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากการพัฒนาคนในชุมชนให้มีความสามารถด้านการประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น โดยการให้ความรู้ด้านการเงินการลงทุนให้แก่คนในชุมชนโดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลังที่มีความใกล้ชิดกับคนในชุมชน เช่น ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) บริษัทประกันสินเชื่อย่อม (บสย.) เป็นต้น เป็นวิธีการหนึ่งซึ่งมีความสำคัญเนื่องจากการเริ่มเป็นผู้ประกอบการธุรกิจบริการท่องเที่ยวในชุมชน และสามารถขับเคลื่อนชุมชนด้วยโมเดลธุรกิจให้มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการเงิน การลงทุน อาทิ รวมถึงความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยอาจต้องมีการพัฒนาโปรแกรมหรือหลักสูตรที่จำเป็นแก่ชุมชนเอง รวมถึงการเสริมสร้างสมรรถนะ การปรับเปลี่ยนทัศนคติ และ</p>	<p>งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการทั้งสิ้น 95,000,000 บาท มีรายละเอียดดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การหารีหรือร่วมกันระหว่างระหว่าง การคลัง กระทรวงพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) บริษัทประกันสินเชื่อย่อม (บสย.) ในการให้ความรู้ด้านการเงินการลงทุนแก่คนในชุมชน 2. การดำเนินการฝึกอบรมบุคลากรเพื่อพัฒนาชุมชนของตนเองเป็นแหล่งท่องเที่ยว (กำหนดจากอำเภอ) จำนวน 878 คน 3. การสนับสนุนเงินทุนสำหรับการประกอบธุรกิจบริการท่องเที่ยวในพื้นที่

ชื่อโครงการ/รายละเอียด	วัตถุประสงค์โครงการ/ผลผลิต	ความสอดคล้องเชื่อมโยง 4-S Thailand	งบประมาณ
ท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อความยั่งยืน โดยการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเงินการลงทุนให้แก่คนในชุมชน และให้เงินทุนสนับสนุนในการดำเนินการสร้างและพัฒนาธุรกิจบริการท่องเที่ยวในชุมชน โดยคนในชุมชนเอง		เทคนิคในการดำเนินงานโมเดลธุรกิจของชุมชน ซึ่งจะ ทำให้คนในชุมชนมีความสามารถเพิ่มมากขึ้น ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และยังส่งผลโดยตรงกับชุมชน ให้เกิดความยั่งยืนในธุรกิจของตนเอง	
5. ต่อยอดขยายผลแนวทาง "Carbon Neutral Tourism" แนวทางการออกแบบและพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวที่ปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์	<u>วัตถุประสงค์โครงการ</u> 1. เพื่อจัดทำเกณฑ์มาตรฐานการรับรองแหล่งท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว หรือพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีการลดการปล่อยคาร์บอน 2. เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวสามารถปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ไม่น้อยกว่า 100 แห่งภายในปี พ.ศ. 2575 3. เพื่อกำหนดมาตรการสนับสนุน เช่น การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในวงกว้าง สร้างเครือข่ายสนับสนุนจากเอกชน การขายคาร์บอนเครดิตในตลาดคาร์บอน <u>ผลผลิต</u> แหล่งท่องเที่ยวสามารถปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ไม่น้อยกว่า 100 แห่งภายในปี พ.ศ. 2575	มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อเสนอในรายงานกลุ่มประเด็นความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม โดยการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานการรับรองแหล่งท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวมีการปล่อยคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ ซึ่งจะมีการดำเนินการมาตรการสนับสนุน เช่น การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในวงกว้าง สร้างเครือข่ายสนับสนุนจากเอกชน การขายคาร์บอนเครดิตในตลาดคาร์บอน เป็นต้น	งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการทั้งสิ้น 5,000,000 บาท ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในวงกว้าง สร้างเครือข่ายสนับสนุนจากเอกชน

ชื่อโครงการ/รายละเอียด	วัตถุประสงค์โครงการ/ผลผลิต	ความสอดคล้องเชื่อมโยง 4-S Thailand	งบประมาณ
<p>6. ส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาดและระบบจัดการเพื่อลดการใช้พลังงานอย่างยั่งยืนในแหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการท่องเที่ยว</p>	<p><u>วัตถุประสงค์โครงการ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อส่งเสริมการใช้ Solar Rooftop เพื่อลดพลังงาน และเป็นแหล่งพลังงานในพื้นที่ขาดแคลนไฟฟ้า เช่น เกาะท่องเที่ยว 2. เพื่อส่งเสริมการประหยัดพลังงาน การใช้อุปกรณ์ประหยัดพลังงานเบอร์ 5 ระบบจัดการพลังงาน การใช้ยานยนต์ไฟฟ้า 3. เพื่อพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการใช้พลังงานอย่างยั่งยืนสำหรับแหล่งท่องเที่ยว/ธุรกิจท่องเที่ยว <p><u>ผลผลิต</u></p> <p>จำนวนแหล่งท่องเที่ยว/ธุรกิจท่องเที่ยวที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานการใช้พลังงาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ภายในปี พ.ศ. 2575</p>	<p>มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อเสนอในรายงานกลุ่มประเด็นความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด และลดการใช้พลังงานอย่างยั่งยืนในแหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการท่องเที่ยว โดยการส่งเสริมการใช้ Solar Rooftop การใช้อุปกรณ์ประหยัดพลังงานเบอร์ 5 และการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการใช้พลังงานอย่างยั่งยืนสำหรับแหล่งท่องเที่ยว/ธุรกิจท่องเที่ยว รวมทั้งอาจจะต้องมีการจัดทำสถานที่ท่องเที่ยวแบบลดการใช้พลังงาน หรืออาจใช้พลังงานจาก Solar Rooftop เป็นต้นแบบ</p>	<p>งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการทั้งสิ้น 19,000,000 บาท ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และสร้างสถานที่ท่องเที่ยวแบบลดการใช้พลังงาน หรืออาจใช้พลังงานจาก Solar Rooftop เป็นต้นแบบ</p>
<p>7. การพัฒนาการแหล่งน้ำและการจัดการน้ำอย่างยั่งยืนสำหรับแหล่งท่องเที่ยวและธุรกิจท่องเที่ยว</p>	<p><u>วัตถุประสงค์โครงการ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อจัดทำแนวทาง/ข้อกำหนดเกณฑ์การใช้น้ำอย่างยั่งยืนสำหรับแหล่งท่องเที่ยว/ธุรกิจท่องเที่ยว เพื่อให้มีการจัดหา การใช้ การบำบัดน้ำ อย่างเหมาะสม เพื่อให้มีใช้อย่างเพียงพอ และ 	<p>มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อเสนอในรายงานกลุ่มประเด็นความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมโดยการจัดทำแนวทาง/ข้อกำหนดเกณฑ์การใช้น้ำอย่างยั่งยืนสำหรับแหล่งท่องเที่ยว/ธุรกิจท่องเที่ยว เพื่อให้มีการจัดหา การใช้ การบำบัดน้ำ อย่างเหมาะสม เพื่อให้มีใช้อย่างเพียงพอ รวมทั้งจัดทำเกณฑ์มาตรฐานการใช้น้ำ และการจัดการน้ำสำหรับแหล่งท่องเที่ยว/ธุรกิจ</p>	<p>งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการทั้งสิ้น 200,000,000 บาท ในการศึกษาความเพียงพอของแหล่งน้ำสำหรับภาคการท่องเที่ยว การจัดหาแหล่งน้ำใหม่ การบำบัด และการจัดการน้ำให้เพียงพอต่อภาคธุรกิจการท่องเที่ยว</p>

ชื่อโครงการ/รายละเอียด	วัตถุประสงค์โครงการ/ผลผลิต	ความสอดคล้องเชื่อมโยง 4-S Thailand	งบประมาณ
	<p>ไม่กระทบกับการใช้น้ำด้านอื่นๆ ลดข้อขัดแย้งกับชุมชน</p> <p>2. เพื่อจัดทำเกณฑ์มาตรฐานการใช้น้ำและการจัดการน้ำสำหรับแหล่งท่องเที่ยว/ธุรกิจท่องเที่ยว</p> <p><u>ผลผลิต</u></p> <p>การใช้น้ำสำหรับแหล่งท่องเที่ยว/ธุรกิจท่องเที่ยว มีความเหมาะสมเพียงพอ และไม่กระทบกับการใช้แหล่งน้ำของชุมชน</p>	<p>ท่องเที่ยว ซึ่งอาจจะต้องมีการจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มเติมหรือการบำบัดน้ำในเพียงพอต่อการใช้งานในภาคการท่องเที่ยวและธุรกิจการท่องเที่ยวต่อไป</p>	
<p>8. การส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวตามแนวชายแดนกับกลุ่มประเทศอาเซียน</p> <p>- จัดตั้งคณะทำงานระดับประเทศ เพื่อรองรับการทำงานของคณะกรรมการด้านการส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN Tourism Competitiveness Committee)</p> <p>- ผลักดันความตกลงว่าด้วยการยอมรับใบอนุญาตข้ามพรมแดนที่ออกโดยกลุ่มประเทศอาเซียนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวข้ามแดน รวมถึงระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง</p>	<p><u>วัตถุประสงค์</u></p> <p>- เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวของภูมิภาคอาเซียนให้เป็นจุดหมายปลายทางเดียวกันด้านการท่องเที่ยว (Single Tourism Destination)</p> <p>- เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวพำนักรอยู่ในภูมิภาคยาวนานขึ้นและใช้จ่ายมากขึ้น จึงจำเป็นต้องทำให้การเดินทางข้ามพรมแดนมีความราบรื่นและต้นทุนต่ำ</p>	<p>มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อเสนอในรายงานกลุ่มประเด็นการใช้เทคโนโลยีอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสบการณ์ เนื่องจากหากมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างประเทศในการบริหารจัดการฐานข้อมูลการเข้าประเทศตามแนวชายแดนเพื่อการอำนวยความสะดวกต่อนักท่องเที่ยว จะเป็นการลดขั้นตอนในการแสดงข้อมูลนักท่องเที่ยวเพื่อเดินทางข้ามประเทศผ่านการตรวจสอบจากฐานข้อมูลตลอดจนการแสดงใบอนุญาตข้ามพรมแดนระบบดิจิทัลที่สามารถใช้ร่วมกันได้ตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศ เพื่อการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวและเป็นการยกระดับคุณภาพการ</p>	<p>งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการทั้งสิ้น โดยประมาณ 120,000 บาท โดยมีกำหนดการประชุมคณะทำงานเดือนละ 1 ครั้ง ตลอดระยะเวลา 1 ปี เพื่อผลักดันการบูรณาการความตกลงดังกล่าวระหว่างประเทศ</p>

ชื่อโครงการ/รายละเอียด	วัตถุประสงค์โครงการ/ผลผลิต	ความสอดคล้องเชื่อมโยง 4-S Thailand	งบประมาณ
- ผลักดันการดำเนินอำนวยความสะดวกในการเดินทางภายในอาเซียนและการเดินทางระหว่างประเทศ(ตามข้อตกลงด้านการท่องเที่ยวแห่งอาเซียน) กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กรมการกงสุล เป็นต้น	<u>ผลผลิต</u> -เพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวในภูมิภาคตามแนวชายแดน -เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวในภูมิภาคตามแนวชายแดน	ท่องเที่ยวข้ามแดน อันเป็นการสร้างเศรษฐกิจพื้นที่ชายแดนของประเทศเป็นอย่างมาก	

4.2 ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการนำแนวทางบรรลุเป้าหมาย

จากการนำแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทยด้วยแนวคิด 4-S Thailand มาเป็นแนวทางในการบรรลุเป้าหมายรอง และเป้าหมายหลัก เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยด้านการท่องเที่ยวให้อยู่ในอันดับที่ 1 – 20 และการเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยวของไทยให้สูงขึ้น ซึ่งปัจจัยแห่งความสำเร็จในการนำแนวทางบรรลุเป้าหมาย ได้แก่

1. นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐ อาทิ นโยบายการเปิดประเทศ การส่งเสริมการท่องเที่ยวต่าง ๆ การยกเว้นค่าธรรมเนียมสนามบิน การยกเว้นวีซ่าเข้าเมืองของประชาชนบางประเทศ เป็นต้น
2. การบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เนื่องจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นขนาดใหญ่ และเกี่ยวข้องกับการดำเนินการของหลายหน่วยงาน ซึ่งถือเป็นภาพลักษณ์ที่แสดงถึงชาวต่างชาติด้วย ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการตามแนวทางให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้ จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วนมาประกอบกันจึงจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด
3. การส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยวิธีการ Soft Power อาทิ การทำภาพยนตร์เพื่อประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ของประเทศไทย การใช้คนดังในการโปรโมตสินค้าหรือบริการจากประเทศไทย เป็นต้น
4. ตลาดแรงงานภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเกิดความสมดุล การเพิ่มทักษะและศักยภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ สามารถส่งมอบบริการที่มีประสิทธิภาพ รองรับแนวโน้มการท่องเที่ยวที่เพิ่มสูงขึ้นและเปลี่ยนแปลง
5. การรักษามาตรฐานสินค้าบริการด้านการท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์ มีมาตรฐาน มีคุณภาพ ทันสมัย

4.3 ความท้าทายในการนำแนวทางบรรลุเป้าหมายไปปฏิบัติ/มีความเสี่ยงในมิติใด/แนวทางในการบริหารความเสี่ยงเป็นอย่างไร

4.3.1 ความท้าทายในการนำแนวทางบรรลุเป้าหมายไปปฏิบัติ

1. ไม่สามารถบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้
2. ไม่มีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเมืองที่จะพัฒนาเป็นเมืองสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ใช้ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย
3. ไม่มีช่องทางในการรับจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับสินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมโดยตรง ทำให้การดำเนินการขึ้นทะเบียนสินค้าและบริการมีข้อจำกัด
4. จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ทำให้ความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจหายไป ซึ่งประเด็นที่เป็นความท้าทายใหม่ คือ การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจในอนาคตอาจเปลี่ยนแปลงไปตามวิถีใหม่ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมให้มีแนวโน้มการจัดกิจกรรมผ่านสื่อออนไลน์มากขึ้น
5. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทค่อนข้างมากต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ

6. การสร้างระบบบริหารทรัพยากรบุคคลด้านการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยความร่วมมือและข้อมูลเกี่ยวข้องของหลายหน่วยงาน ทั้ง ภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

7. มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมีหลายมาตรฐาน มีความซับซ้อนและดำเนินการโดยหลายหน่วยงาน ประกอบกับการบังคับใช้กฎระเบียบและกฎหมายของภาครัฐที่ไม่เคร่งครัด ส่งผลให้สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวไม่เห็นความสำคัญในการเข้ารับมาตรฐาน

8. การเพิ่มข้อกำหนดในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกของท่าเรือรองรับการเปลี่ยนรูปแบบการใช้เชื้อเพลิงของเรือสำราญจากน้ำมันเป็นก๊าซธรรมชาติ เป็นความท้าทายที่อาจช่วยผลักดันด้านสิ่งแวดล้อมให้มีความเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

9. ข้อจำกัดด้านสภาพภูมิอากาศ และการปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการขยายตัวของท่าเรือเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการกำหนดกรอบนโยบาย การตัดสินใจขยายท่าเรือ และการตัดสินใจเข้าร่วมลงทุนของภาคเอกชนที่ส่งผลในทางตรงต่อการบรรลุเป้าหมาย

10. ความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวต่อประเทศไทยทั้งมาตรฐานด้านความสะอาด ความมั่นคงปลอดภัย และความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมโยง รวมทั้งกฎระเบียบการเข้าเมืองที่ไม่เอื้ออำนวยให้เกิดการเดินทางของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในอาเซียน

11. ประเด็นสำคัญที่จะมีส่วนใช้ในการพัฒนาและยกระดับความปลอดภัยนักท่องเที่ยว คือ การมีระบบการแจ้งเตือนความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวผ่านระบบสารสนเทศ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในช่วงเวลาที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย ดังนั้นการขาดความพร้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ช่วยแจ้งเตือนภัยให้แก่นักท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพและทันสมัยจะเป็นอุปสรรคที่สำคัญที่ส่งผลต่อการสร้างความมั่นใจให้แก่นักท่องเที่ยว เนื่องจากปัจจุบันการแจ้งเตือนความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวยังคงอยู่ในรูปแบบออฟไลน์ที่เน้นการแจ้งเตือนผ่านจุดบริการนักท่องเที่ยว ซึ่งไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ผู้คนติดตามข่าวสารและการแจ้งเตือนผ่านทางระบบออนไลน์ นอกจากนี้ประเทศไทยควรมีการจัดทำแพลตฟอร์มกลางที่ใช้ในการแจ้งเตือนข้อมูลด้านความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวได้อย่างทันท่วงทีเมื่อเกิดสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวซึ่งจะส่งผลให้สามารถช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุได้

12. ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทยในปัจจุบันส่งผลต่อความพึงพอใจและการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว แม้ว่าจะมีโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมที่สะดวก สนามบิน และโครงข่ายทางถนนเชื่อมโยงการเดินทางระหว่างจังหวัดต่าง ๆ โดยเฉพาะในเมืองท่องเที่ยวสำคัญ แต่การดำเนินงานยังมีข้อจำกัดของการพัฒนาโครงข่าย และการสนับสนุนการท่องเที่ยวผ่านระบบรางในบางพื้นที่ รวมถึงการเชื่อมโยงระบบขนส่งสาธารณะเข้ากับแหล่งท่องเที่ยวแบบไร้รอยต่อระหว่างเมืองที่ยังคงเป็นความท้าทายอย่างยิ่งที่ส่งผลกระทบต่อดัชนีชี้วัดในการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมของประเทศ

13.ประเทศไทยพึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยวบนฐานความหลากหลายของวัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวอาจเกินความสามารถในการรองรับของพื้นที่ท่องเที่ยว ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาจึงเกิดปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในระยะต่อไป ควรสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมให้กับผู้เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติต่อไป

4.3.2 ความเสี่ยงในอนาคต

1. การท่องเที่ยวของประเทศไทยมีประเทศคู่แข่งที่สามารถเทียบเคียงได้ ทำให้รายได้ด้านการท่องเที่ยวไม่เพิ่มขึ้นเท่าที่ควรจะเป็น
2. การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมขึ้นอยู่กับฐานทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ซึ่งจำเป็นต้องมีการให้ความรู้กับประชาชนที่อยู่ในชุมชนเพื่อให้ช่วยรักษาความคงอยู่ของทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมให้คงอยู่ มีความพร้อมในการรับนักท่องเที่ยวต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. รูปแบบการท่องเที่ยวทางธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากการใช้เทคโนโลยีเข้ามามากขึ้น อาจจะต้องศึกษารูปแบบที่เหมาะสมในอนาคตต่อไป

4.3.3 แนวทางในการบริหารความเสี่ยง

1. การบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างแต่ละหน่วยงาน จึงควรหาแนวทางเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม เตรียมความพร้อมและยกระดับแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ผลักดันการเข้าถึงสื่อออนไลน์ของผู้ประกอบการในพื้นที่พิเศษเพื่อทำให้เกิดการท่องเที่ยววิถีใหม่ ทั้งในด้านการขายสินค้าท้องถิ่นออนไลน์และการสร้างการรับรู้สถานที่ท่องเที่ยวชุมชนผ่าน สื่อออนไลน์ เป็นต้น รวมถึงสร้างความเชื่อมั่นและการรับรู้ เพื่อให้ไทยเป็น Top of Mind สำหรับนักท่องเที่ยวคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักท่องเที่ยวเลือกที่จะมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นประเทศแรก อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมขึ้นอยู่กับฐานทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่อาจจะส่งผลต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม จึงควรมีการกำหนดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ (Carrying Capacity) ตลอดจนสร้างแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับการท่องเที่ยวรูปแบบดังกล่าว
2. การผลักดันการเป็นเมืองสร้างสรรค์ของ UNESCO จำเป็นต้องเร่งบูรณาการระหว่างหน่วยงานในการค้นหาอัตลักษณ์ วัฒนธรรมของเมืองและชุมชน เพื่อคัดเลือกเมืองเป้าหมายโดยใช้นวัตกรรมมาต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ควบคู่กับบริหารจัดการเมืองและชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพ เช่น การเข้าไปมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนา ตลอดจนจัดทำแนวทางการพัฒนาเมืองและชุมชนตามแนวทางการพัฒนาเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโก อีกทั้ง ควรสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเพิ่มขึ้นของเมืองและ

ชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับการท่องเที่ยววิถีใหม่หรือ New Normal นอกจากนี้ เพื่อใช้ประโยชน์จากการประกาศให้เป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของ UNESCO ที่จะนำไปสู่การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมภายในเมืองเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์และขยายผลสู่เมืองใกล้เคียง เช่น โครงการพัฒนาและส่งเสริมย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative District) ของสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เป็นต้น

3. หาแนวทางในการจัดทำช่องทางการขึ้นทะเบียนสำหรับสินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมโดยตรง เพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลสะท้อนตัวเลขที่แท้จริงและสามารถสร้างความเชื่อมโยงระหว่างสินค้าเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้ ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาเป็นไปในทิศทางเดียวกันระหว่างหน่วยงานนอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาการดำเนินการขึ้นทะเบียนให้มีประสิทธิภาพทั้งในด้านการปรับปรุงระบบและสรรหาบุคลากรเพิ่มเติม เพื่อให้หน่วยงานมีความคล่องตัวในการดำเนินงาน สำหรับประเด็นสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ควรมีการทำการตลาดที่หลากหลายมากขึ้น อาทิ การจัดงานส่งเสริมช่องทางการตลาดสินค้า GI ภายในประเทศ การสร้างองค์ความรู้ให้ผู้ประกอบการ GI พร้อมขยายตลาดสินค้า GI สู่ช่องทางออนไลน์ และการสร้างการรับรู้ในวงกว้าง

4. ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงธุรกิจภายในประเทศ โดยเฉพาะการจัดประชุม การจัดนิทรรศการ และการแสดงสินค้า เพื่อเป็นการสร้างการรับรู้ด้านความพร้อมของประเทศแก่ชาวต่างชาติ ควบคู่ไปกับการเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานของเมืองท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (MICE CITY) ซึ่งจะช่วยกระจายความเจริญไปยังเมืองอื่น ๆ ได้ นอกจากนี้ ควรขับเคลื่อนการยกระดับมาตรฐานสถานที่ด้านความปลอดภัยให้สอดคล้องกับการท่องเที่ยววิถีใหม่ โดยการจัดทำมาตรฐานและมอบเครื่องหมายรับรองเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม รูปแบบการจัดกิจกรรมในอนาคตอาจเปลี่ยนแปลงไปในรูปแบบออนไลน์มากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวทางตรงและธุรกิจที่เชื่อมโยงลดลงทุกภาคส่วนจึงควรบูรณาการร่วมกันเพื่อสร้างภาพลักษณ์การเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวเชิงธุรกิจให้มีความเชื่อมั่นในการเดินทางเข้ามาจัดกิจกรรมในประเทศ

5. เพื่อให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายของการประชุมนานาชาติ จำเป็นต้องเร่งส่งเสริมและกำหนดมาตรการสนับสนุนการจัดประชุมนานาชาติ เพื่อดึงดูดผู้จัดการประชุมควบคู่กับการนำเสนอสินค้าและบริการที่มีความหลากหลายมากขึ้น พร้อมทั้งเตรียมความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยว รวมถึงมุ่งเน้นการสื่อสารทางการตลาดเชิงรุกไปยังกลุ่มผู้ซื้อที่มีศักยภาพผ่านช่องทางออนไลน์ และการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการไทยสามารถเข้าถึงการประมูลสิทธิ์การจัดงานที่มีศักยภาพได้

4.4 สรุป (Chapter Summary)

การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยให้สามารถยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศได้จำเป็นต้องบูรณาการร่วมกันระหว่างหลายหน่วยงานเพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ สามารถบรรลุตามเป้าหมายได้ รวมทั้งการพัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวของไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และการใช้ Soft Power เพื่อช่วยประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวต่างชาติรู้จักประเทศไทยมากยิ่งขึ้น

5. สรุปในภาพรวม

5.1 สรุปในภาพรวม (จาก 1 – 4)

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของไทยเป็นอย่างมาก โดยด้านการท่องเที่ยวของไทยจากการประเมินดัชนีการพัฒนากการท่องเที่ยว (TTDI) อยู่ในอันดับที่ 36 ประเด็นความท้าทายของประเทศไทยในการยกระดับความสามารถในการแข่งขันจึงมีความสำคัญอย่างมาก ทางกลุ่มจึงได้ร่วมกันอภิปรายเพื่อหาแนวทางในการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพต่อการดำเนินการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมากที่สุดโดยได้มีการกำหนดปัจจัยที่มีความสำคัญ ดังนี้

เป้าหมายหลักที่ 1 การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยด้านการท่องเที่ยวให้อยู่ในอันดับที่ 1 – 20 ของโลก (จากการประเมินดัชนีการพัฒนากการท่องเที่ยว : TTDI)

เป้าหมายหลักที่ 2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยว (TGDP) ของไทยเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 75 จากค่าคาดการณ์ปกติภายในปี 2575

เป้าหมายรอง

(1) การยกระดับความมั่นคงปลอดภัยในการท่องเที่ยว (Security and Safety)

- มีการจัดทำมาตรฐานและแนวปฏิบัติเชิงป้องกันด้านความปลอดภัยสำหรับแหล่งท่องเที่ยวครบทั้ง 100% ภายในปี 2570

- ผลสำรวจความพึงพอใจนักท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ที่มีความเชื่อมั่นความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(2) การบริหารจัดการท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (Prioritization of Travel&Tourism)

- อัตราการท่องเที่ยวในจังหวัดเมืองรองเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 100
- ผลสำรวจความพึงพอใจนักท่องเที่ยวด้านความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

(3) สิ่งแวดล้อมเหมาะสมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Environmental Sustainability)

ประเทศไทยมี TTDI ด้าน Environmental Sustainability เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 เทียบกับปี 2564 ภายในปี 2570

(4) การท่องเที่ยวมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น (Diversity in Tourism Industry)

ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

แนวทางการบรรลุเป้าหมายโดย 4-S Thailand และนำเป้าหมายไปปฏิบัติ (หน่วยงานหลัก และหน่วยงานรอง)

Sustainability การจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย

1. การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ : มีหน่วยงานหลักที่นำเป้าหมายไปปฏิบัติ ได้แก่ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. การรักษา และเผยแพร่ทรัพยากรวัฒนธรรม : มีหน่วยงานหลักที่นำเป้าหมายไปปฏิบัติ ได้แก่ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม และหน่วยงานรอง คือ สภาวัฒนธรรมจังหวัด
3. ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม : มีหน่วยงานหลักที่นำเป้าหมายไปปฏิบัติ ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. ความสามารถในการรับมือกับการผันผวนของเศรษฐกิจและสังคม : มีหน่วยงานหลักที่นำเป้าหมายไปปฏิบัติ ได้แก่ กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และหน่วยงานรอง คือ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
5. มุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้วยการรักษาความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว : มีหน่วยงานหลักที่นำเป้าหมายไปปฏิบัติ ได้แก่ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาออกมาตรการข้อบังคับในการดูแลรักษาความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นจิตสำนึกให้กับนักท่องเที่ยวในการรักษาความสะอาด การลดปริมาณของเสีย เพื่อลดปริมาณการใช้ทรัพยากรและลดปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่ทิ้งเศษอาหาร ขยะมูลฝอยในพื้นที่สาธารณะ หากมีการกระทำผิดจะการลงโทษปรับตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด และหน่วยงานรอง คือ กระทรวงมหาดไทย

Service Mind การยกระดับบริการและบุคลากรทางการท่องเที่ยว

1. การยกระดับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ : มีหน่วยงานหลักที่นำเป้าหมายไปปฏิบัติ ได้แก่ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กรมเจรจาการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ และหน่วยงานรอง คือ กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่งทางอากาศ ทางน้ำและทางบก : มีหน่วยงานหลักที่นำเป้าหมายไปปฏิบัติ ได้แก่ กรมท่าอากาศยาน กรมการขนส่งทางบก กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม
3. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านบริการท่องเที่ยว : มีหน่วยงานหลักที่นำเป้าหมายไปปฏิบัติ ได้แก่ กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และหน่วยงานรอง คือ กรมท่าอากาศยาน กรมการขนส่งทางบก กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
4. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และตลาดแรงงานด้านการท่องเที่ยว : มีหน่วยงานหลักที่นำเป้าหมายไปปฏิบัติ ได้แก่ กรมการท่องเที่ยว กรมการจัดหางาน กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน หน่วยงานรอง คือ หน่วยงานด้านการศึกษา และสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

5. การอำนวยความสะดวกสำหรับการให้บริการการท่องเที่ยวภายในประเทศ : มุ่งเน้นการให้บริการการท่องเที่ยวภายในประเทศตั้งแต่เข้าสู่ประเทศไทยในการตรวจลงตราเข้าเมือง อำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสัมภาระและนำส่งนักท่องเที่ยวไปยังที่พัก ตลอดจนให้บริการนำเที่ยวภายในประเทศ ตั้งแต่วันแรกจนถึงเดินทางกลับประเทศตามความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยมีหน่วยงานหลัก ที่นำเป้าหมายไปปฏิบัติ ได้แก่ กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กรมท่าอากาศยาน

Security and Safety การอำนวยความสะดวกในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว

1. การมีนโยบายด้านความมั่นคงและความปลอดภัย : มีหน่วยงานหลักที่นำเป้าหมายไปปฏิบัติ ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา หน่วยงานรอง คือ หน่วยงานความมั่นคงอื่น ๆ

2. การมีนโยบายด้านสุขภาพและสุขอนามัย : มีหน่วยงานหลักที่นำเป้าหมายไปปฏิบัติ ได้แก่ กรมอนามัย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานรอง คือ กรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

Smart Tourism การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มประสบการณ์การท่องเที่ยว

1. ความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) : มีหน่วยงานหลักที่นำเป้าหมายไปปฏิบัติ ได้แก่ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม MDES

2. การสร้างเมืองอัจฉริยะ (Smart City) : มีหน่วยงานหลักที่นำเป้าหมายไปปฏิบัติ ได้แก่ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม MDES

5.2 บทเรียนที่ได้เรียนรู้จากการจัดทำรายงาน

5.2.1 ความท้าทายในการบูรณาการความคิดจากสมาชิกในกลุ่ม

เนื่องด้วยช่วงระยะเวลาการดำเนินการที่ค่อนข้างจำกัด และประกอบกับภาระความรับผิดชอบของสมาชิกกลุ่มในฐานะผู้อำนวยการมีความรับผิดชอบที่มากมาย และหลากหลาย แต่เพื่อการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ และสมาชิกกลุ่มมีความสนใจและเห็นถึงศักยภาพของประเทศไทยที่จะสามารถยกระดับการท่องเที่ยวของไทย จึงร่วมมือกัน และมุ่งมั่นเพื่อระดมความคิดเห็นในการจัดทำแนวคิด 4-S Thailand เพื่อช่วยผลักดันการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยด้านการท่องเที่ยวให้อยู่ในอันดับที่ 1 – 20 ของโลก (จากการประเมินดัชนีการพัฒนากการท่องเที่ยว : TTDI) และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยว (TGDP) ของไทยเพิ่มสูงขึ้น

5.2.2 การเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการพัฒนาตนเอง (IS) ให้เข้ากับการนำเสนอในรายงานกลุ่มไปปฏิบัติ (GP)

ทั้งนี้การที่สมาชิกของกลุ่มได้จัดทำรายงานศึกษาส่วนบุคคล (IS) สามารถนำแนวทางพัฒนาตนเองมาเชื่อมโยงให้เข้ากับข้อเสนอในรายงานกลุ่ม (GP) เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

รายชื่อ (กลุ่ม GP05)	ชื่อผลงาน IS	ความเชื่อมโยงสอดคล้อง ระหว่าง IS และ GP	รายละเอียดความเชื่อมโยง
1. นายสมศักดิ์ วัฒนปฤดา	การพัฒนาระบบข้อมูลแหล่งมรดกธรณีประเภทน้ำพุร้อนเพื่อเป็นองค์ความรู้และสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	ผลักดันการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อเสนอในรายงานกลุ่มประเด็นการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainability) เนื่องจากกรมทรัพยากรธรณี “เป็นองค์กรบริหารจัดการธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีตามแนววิถีใหม่เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนอย่างยั่งยืน” ซึ่งสามารถสร้างคุณค่าและเพิ่มมูลค่าของแหล่งมรดกธรณีและแหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยา เพื่อส่งเสริมยกระดับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของชุมชนอย่างยั่งยืนได้ โดยน้ำพุร้อนเป็นแหล่งมรดกธรณีที่ทรงคุณค่า สามารถใช้สร้างจุดแข็งของแหล่งท่องเที่ยวและสร้างรายได้เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับชุมชนได้ ในปัจจุบันแหล่งน้ำพุร้อนที่มีชื่อเสียงหลายแห่งได้รับการพัฒนาเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพสามารถนำมาใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการ การท่องเที่ยว การแพทย์ อาทิบ่อน้ำพุร้อนประเภทต่างๆ ที่ส่งเสริมธุรกิจสปา และการนำวัตถุดิบทางธรณีวิทยาในพื้นที่น้ำพุร้อนมาสร้างผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างเสริมสุขภาพ เพื่อเพิ่มมูลค่า ดึงดูดนักท่องเที่ยวมูลค่าสูง สร้างรายได้ให้กับชุมชน เช่น โคลนสปา พอกหน้า-ตัว เป็นต้น ดังนั้นการพัฒนาระบบข้อมูลแหล่งมรดกธรณีประเภทน้ำพุร้อนจึงเป็นการช่วยผลักดันการท่องเที่ยวได้อีกทางหนึ่ง
2. นางทิพรรัตน์ ถิ่นศิริพัฒน์กิจ	การพัฒนาระบบการตรวจราชการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการตรวจสอบและประเมินผลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	ผลักดันความสามารถในการรับมือกับการผันผวนของเศรษฐกิจและสังคม	มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อเสนอในรายงานกลุ่มประเด็นการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainability) ด้วยการผลักดันความสามารถในการรับมือกับการผันผวนของเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งการพัฒนาระบบการตรวจราชการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการตรวจสอบและประเมินผลของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เป็นการพัฒนาศูนย์ข้อมูลกลางสำหรับการตรวจราชการของกระทรวงการคลัง (Platform ระบบตรวจราชการของกระทรวงการคลัง) คือ การพัฒนาชุดเทคโนโลยีแบบบูรณาการที่

รายชื่อ (กลุ่ม GP05)	ชื่อผลงาน IS	ความเชื่อมโยงสอดคล้อง ระหว่าง IS และ GP	รายละเอียดความเชื่อมโยง
			<p>จะสามารถตอบสนองการบริหารจัดการข้อมูลสำหรับการตรวจราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการกำหนดหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพทั้งผู้ตรวจราชการกระทรวงและเจ้าหน้าที่สนับสนุนผู้ตรวจให้มาความเป็นมืออาชีพจากการดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้ข้อมูลที่ได้จากการตรวจราชการสามารถใช้เป็นข้อมูลเชิงบริหารเพื่อแก้ปัญหาการดำเนินงานหรือการแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการคลังได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เช่น ผู้ตรวจราชการสามารถรายงานผลการดำเนินงานได้อย่างทันทั่วถึงที่สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ได้อย่างรวดเร็ว เช่น ประเด็นการตรวจราชการจังหวัดต่างๆ ในประเทศไทยจะสามารถวิเคราะห์ได้ว่าพื้นที่จังหวัดไหนในประเทศไทยที่ต้องได้รับการกระตุ้นเศรษฐกิจส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นอันดับแรก หรือหากเกิดภาวะเงินฝืดเศรษฐกิจตกต่ำก็อาจจะนำไปสู่การกำหนดนโยบายเชิงรุกต่างๆ เช่น ส่งเสริมการท่องเที่ยวในเมืองรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องการรับมือกับการผันผวนของเศรษฐกิจและสังคม ทำให้เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้อีกทางหนึ่ง</p>
3. นายอชิต ประเสนมูล	การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวรองรับ ท่องเที่ยวคุณภาพสูง : กรณีศึกษานักท่องเที่ยวตะวันออกกลาง	ผลักดันการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	<p>มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อเสนอในรายงานกลุ่มประเด็นการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainability) เนื่องจากการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพสูง : กรณีศึกษานักท่องเที่ยวตะวันออกกลาง ซึ่งกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง อาทิ คูเวต ซาอุดีอาระเบีย กาตาร์ บาห์เรน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ โอมาน เลบานอน จอร์แดน ซีเรีย อิรัก เยเมน อิหร่าน ตุรกี ไซปรัส และอิสราเอล เป็นประเทศที่กำลังซื้อสูง ซึ่งปัจจัยในการท่องเที่ยว ได้แก่ ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ความสามารถ</p>

รายชื่อ (กลุ่ม GP05)	ชื่อผลงาน IS	ความเชื่อมโยงสอดคล้องระหว่าง IS และ GP	รายละเอียดความเชื่อมโยง
			<p>ในการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกแหล่งท่องเที่ยว สภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว และบริการสำหรับนักท่องเที่ยวชาวมุสลิม การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในภูมิภาคตะวันออกกลางเป็นปัจจัยสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการขยายโอกาสทางธุรกิจในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยให้มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ รวมทั้งความเชื่อมโยงกับ “การท่องเที่ยววิถีอิสลามหรือการท่องเที่ยวฮาลาล” (Halal Tourism) หรือ “การท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อมุสลิม” (Muslim-friendly Tourism: MFT) ที่จะช่วยผลักดันการท่องเที่ยวของไทยให้มีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น</p>
4. นายวัชรินทร์ บุญฤทธิ์	การพัฒนาแนวทางขับเคลื่อน Solar Rooftop ในบ้านอยู่อาศัยเพื่อลดค่าใช้จ่ายภาคครัวเรือนอย่างยั่งยืน	ผลักดันด้านความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม	<p>มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อเสนอในรายงานกลุ่มประเด็นการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainability) ด้วยการผลักดันด้านความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจากกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงพลังงาน มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมประสิทธิภาพการใช้พลังงาน กำกับการอนุรักษ์พลังงาน จัดหาแหล่งพลังงานพัฒนาทางเลือก การใช้พลังงานแบบผสมผสาน เพื่อสนองตอบความต้องการของทุกภาคส่วนอย่างเพียงพอด้วยต้นทุนที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ทั้งนี้ การพัฒนาแนวทางส่งเสริม Solar Rooftop ช่วยลดภาระการนำเข้าพลังงานฟอสซิลจากต่างประเทศ การรักษาสภาพแวดล้อมจากการใช้พลังงานสะอาด ลด PM 2.5 ช่วยสนับสนุนการบรรลุเป้าหมาย Carbon Neutrality ของประเทศ และเป็นการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมชุมชนและสังคม</p>

รายชื่อ (กลุ่ม GP05)	ชื่อผลงาน IS	ความเชื่อมโยงสอดคล้องระหว่าง IS และ GP	รายละเอียดความเชื่อมโยง
			ที่มีความทันสมัย มีคุณภาพชีวิตที่ดี ปลอดภัยจากปัญหามลพิษและปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ซึ่งจะช่วยผลักดันด้านความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม
5. นางสาวแสงนภา ศรีสิทธิ์	การเพิ่มประสิทธิภาพการบริการงานยุติธรรมจังหวัดเพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชน	ผลักดันนโยบายด้านความมั่นคงและความปลอดภัย	มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อเสนอในรายงานกลุ่มประเด็นการป้องกันและรักษาความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว (Security and Safety) เนื่องจากสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่มีภารกิจในการจัดทำแผน นโยบาย ให้คำปรึกษากฎหมาย จัดการเรื่องราวร้องทุกข์ การไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท ช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี การขอลปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย การช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี และที่สำคัญคือการเข้าถึงบริการงานยุติธรรม การช่วยเหลือประชาชนให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียม การนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบฐานข้อมูลบริการประชาชน เพื่อเชื่อมต่อข้อมูลบริการทุกหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม รวมถึงการพัฒนาระบบบริการประชาชนให้สามารถเข้าถึงบริการได้ในระบบเดียว E-Service จากที่กล่าวข้างต้นเป็นแนวทางการดำเนินนโยบายเชิงป้องกันให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในกรณีที่เดินทางท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดที่ชุมชนมีความเข้มแข็งปลอดภัยจากการก่ออาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ ซึ่งนำไปสู่ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับการยกระดับความมั่นคงปลอดภัยในการท่องเที่ยว (Security and Safety)
6. นายณัฐวุฒิ ภัทรประยูร	“การยกระดับการมีงานทำคนพิการอย่างมั่นคงและยั่งยืน”	ผลักดันด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และ	มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อเสนอในรายงานกลุ่มในประเด็นการยกระดับบริการและบุคลากรทางการท่องเที่ยว (Service Mind) ในส่วนของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และตลาดแรงงานด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากใน

รายชื่อ (กลุ่ม GP05)	ชื่อผลงาน IS	ความเชื่อมโยงสอดคล้อง ระหว่าง IS และ GP	รายละเอียดความเชื่อมโยง
		ตลาดแรงงาน ด้านการท่องเที่ยว	ปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานจากการเคลื่อนย้ายแรงงานกลับภูมิลำเนา การประกอบอาชีพใหม่และไม่สนใจหวนคืนกลับมาในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อีกทั้ง รูปแบบการทำงานที่เปลี่ยนไป การปรับตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี และรูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ ๆ ที่เน้นคุณค่ามากกว่าปริมาณ เพื่อให้การพัฒนาแรงงานด้านการท่องเที่ยวมีจำนวนที่เพียงพอรองรับความเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอนาคต การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ จัดหาแรงงานเพื่อช่วยให้ผู้ว่างงานกลับเข้าสู่ตลาดงานผ่านเครื่องมือคือ ระบบไทยมีงานทำ ดังนั้นหากมีการพัฒนาระบบไทยมีงานทำโดยเชื่อมโยงทั้งด้านกำลังแรงงาน และตำแหน่งงานว่างภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน รวมทั้งสร้างระบบเพื่อพัฒนาทักษะแรงงานภาคท่องเที่ยวโดยจัดทำตารางทักษะการทำงานภาคท่องเที่ยว (Skill Matrix) ก็จะเป็นส่วนช่วยสำคัญที่สามารถทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีจำนวนแรงงานที่เพียงพอและสร้างมูลค่าให้กับแรงงานภาคท่องเที่ยว สอดคล้องกับรูปแบบและทิศทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงคุณค่ามากกว่าปริมาณ สามารถมีส่วนช่วยสนับสนุนและเติบโตในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานของภาคการท่องเที่ยวได้อย่างเป็นรูปธรรม
7. นายรัชภูมิ เวียงสีมา	การบูรณาการเครือข่ายประชาคม ชาวกรองทางไซเบอร์	ผลักดันนโยบายด้านความ มั่นคงและความปลอดภัย	มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อเสนอในรายงานกลุ่มในประเด็นการอำนวยความสะดวกในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว (Security and Safety) เนื่องจากภารกิจของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ คือ การเป็นหน่วยข่าวกรองที่ปฏิบัติงานข่าวกรอง ต่อต้านข่าวกรองในประเทศและต่างประเทศ และข่าวกรองทางการสื่อสาร และพัฒนาส่งเสริมมาตรฐาน

รายชื่อ (กลุ่ม GP05)	ชื่อผลงาน IS	ความเชื่อมโยงสอดคล้องระหว่าง IS และ GP	รายละเอียดความเชื่อมโยง
			<p>การรักษาความปลอดภัยหน่วยงานรัฐฝ่ายพลเรือน รวมทั้ง เป็นศูนย์กลางบูรณาการงานข่าวกรองของชาติ โดยในปัจจุบันผู้ก่อเหตุโจมตีทางไซเบอร์มีการพัฒนาเทคนิควิธีการโจมตี ที่มีความซับซ้อนและยากต่อการตรวจสอบยิ่งขึ้น ทำให้สำนักข่าวกรองแห่งชาติไม่สามารถดำเนินการกิจเพียงหน่วยงานเดียว จึงต้องสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อแบ่งปันทรัพยากรและร่วมกันปฏิบัติการกิจ เฉพาะอย่างยิ่งในด้านการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางเทคนิค และการแจ้งเตือนข่าวกรองภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อให้หน่วยงานในเครือข่ายสามารถนำไปใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ทันสมัย ทันต่อสถานการณ์ ซึ่งนำไปสู่ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับการยกระดับความมั่นคงปลอดภัยในการท่องเที่ยว (Security and Safety) เนื่องจากหากมีศูนย์กลางในการประสานงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ จะสามารถประสานงานและรับมือเหตุการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชนรวมทั้งนักท่องเที่ยวต่างชาติ ทำให้ลดอัตราการเกิดเหตุอาชญากรรมกับนักท่องเที่ยวต่างชาติในประเทศไทยและมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น</p>
8. นายสุชล แก้วเกาะสะบ้า	การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมเชิงรุกด้วยเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินสู่ความยั่งยืนระดับตำบล	ผลักดันด้านความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม	<p>มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อเสนอในรายงานกลุ่มในประเด็นการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainability) ในส่วนของความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจากที่ดินเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าและเป็นปัจจัยที่เป็นบ่อเกิดของปัจจัยอื่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านอาหาร การใช้ที่ดินเพื่อการผลิตจึงจำเป็นต้องเข้าใจเกี่ยวกับดินเป็นอย่างดี และในสภาพที่ดินที่มีจำกัดก็ต้องมีการใช้ที่ดินที่เหมาะสมให้สามารถผลิตพืชได้อย่างยั่งยืน มีวิธีการปรับปรุงดินที่มีปัญหาและดินเสื่อมโทรมให้สามารถนำมาใช้ผลิตอาหารได้ด้วยเพื่อนำไปสู่</p>

รายชื่อ (กลุ่ม GP05)	ชื่อผลงาน IS	ความเชื่อมโยงสอดคล้องระหว่าง IS และ GP	รายละเอียดความเชื่อมโยง
			<p>การผลิตอาหารได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ซึ่งหากมีการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมโดยมุ่งเน้นการพัฒนาดินให้มีความยั่งยืนจะเป็นส่วนช่วยสำคัญที่จะสนับสนุนให้สิ่งแวดล้อมภายในประเทศมีความยั่งยืนและสามารถเกิดประโยชน์ในเชิงคุณค่าได้ต่อไปในระยะยาว นอกจากนั้นยังปฏิเสธไม่ได้ว่า การท่องเที่ยวในประเทศไทยมีจุดเด่นทางด้านอาหารที่มีส่วนดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังประเทศไทย การพัฒนาดินเพื่อให้สามารถผลิตปัจจัยที่ใช้ในการประกอบอาหารได้อย่างมีประสิทธิภาพจะทำให้เกิดความคุ้มค่าทางงบประมาณเนื่องจากการจัดสรรทรัพยากรที่ดินและน้ำมีประสิทธิภาพจนนำไปสู่การมีผลลัพธ์เป็นสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพเพื่อตอบสนองต่อผู้บริโภคและนักท่องเที่ยวได้ในทุกระดับ</p>
9. นางสาวนตลินี เห็นพร้อม	การยกระดับการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	ผลักดันนโยบายด้านความมั่นคงและความปลอดภัย	<p>มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อเสนอในรายงานกลุ่มในประเด็นการอำนวยความสะดวกในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว (Security and Safety) เนื่องจากการกิจของสำนักงาน ปปง. คือ การเป็นหน่วยงานหลักในการตรวจจรรยาบรรณการฟอกเงิน และตัดเส้นทางการเงินของผู้กระทำความผิด เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเพื่อความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศไทย อย่างไรก็ตามการพัฒนารฐานข้อมูลด้านคุ้มครองสิทธิสามารถนำไปวางแผนกำหนดเป็นนโยบายเชิงป้องกันเพื่อให้กระบวนการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งผู้บริหารสามารถติดตาม (Monitor) ภาพรวมของจำนวนคดี ผู้ยื่นคำร้องมูลค่าทรัพย์สิน และที่สำคัญเขตพื้นที่ที่เกิดมูลฐานได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ซึ่งนำไปสู่ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับการยกระดับความมั่นคงปลอดภัยในการท่องเที่ยว (Security and Safety) เพื่อลดอัตราการเกิดเหตุอาชญากรรมกับ</p>

รายชื่อ (กลุ่ม GP05)	ชื่อผลงาน IS	ความเชื่อมโยงสอดคล้อง ระหว่าง IS และ GP	รายละเอียดความเชื่อมโยง
			<p>นักท่องเที่ยวต่างชาติในประเทศไทยให้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น เช่น การสร้างมาตรการด้านการป้องกันโดยจัดทำเป็นโครงการเผยแพร่ความรู้ให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยวในพื้นที่ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะมูลฐานการฉ้อโกงและการหลอกลวง อันจะเป็นการสร้างความร่วมมือที่เข้มแข็งระหว่างนักท่องเที่ยว ชุมชน อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและรัฐบาล โดยนักท่องเที่ยวต้องได้รับการแจ้งข้อมูลอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงวิธีการ หลีกเลียงและการป้องกันภัยต่าง ๆ ในระหว่างท่องเที่ยว ซึ่งหากนักท่องเที่ยวถูกหลอกลวงเป็นผู้เสียหายในความผิดมูลฐานที่ต้องได้รับการคุ้มครองสิทธิก็สามารถยื่นคำร้องขอคุ้มครองสิทธิผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างสะดวกรวดเร็ว</p>

บรรณานุกรม

- กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา. รายงานสรุปดัชนีการพัฒนากิจการเดินทางและการท่องเที่ยว ปี 2564 (Travel and Tourism Development Index)
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2566). ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว การส่งเสริมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (online). <https://shorturl.asia/Apxtw>, 28 กรกฎาคม 2566
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2566). การท่องเที่ยวสีเขียว (online). https://www.mots.go.th/images/v2022_1683099938532QkNHLnBkZg==.pdf, 28 กรกฎาคม 2566
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2566). สถิติด้านการท่องเที่ยว (online). <https://www.mots.go.th/news/category/411>, 29 กรกฎาคม 2566
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. สรุปสถานการณ์ท่องเที่ยว (วันที่ 24 - 30 ก.ค. 66) สัปดาห์ที่ 4 ของเดือน กรกฎาคม 2566
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2566). สถิติการท่องเที่ยวและกีฬา (online). <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/17.aspx>, 29 กรกฎาคม 2566
- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ ประเด็นที่ 05
- สุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา. 9 ชีวิตติดฝุ่นอันตราย (online). <https://shorturl.asia/plISW>, 28 กรกฎาคม 2566
- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. รายงานสรุปการจัดทำบัญชีประชาชาติ ด้านการท่องเที่ยว โครงการค่าใช้จ่ายในการพัฒนาและจัดทำบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1 Travel & Tourism Development Index 2021 overall rankings¹

Rank	Economy	Score ²	Change since 2019 ³		Diff. from TTDI Avg. (%)	Rank	Economy	Score ²	Change since 2019 ³		Diff. from TTDI Avg. (%)	Rank	Economy	Score ²	Change since 2019 ³		Diff. from TTDI Avg. (%)
			Rank	Score					Rank	Score					Rank	Score	
1	Japan	5.2	1	0.7%	31.8%	40	Mexico	4.3	-6	-1.2%	7.4%	79	Cambodia	3.6	3	1.1%	-9.2%
2	United States	5.2	-1	-1.0%	30.7%	41	Bulgaria	4.3	-2	-0.4%	7.3%	80	Tunisia	3.6	-3	-0.5%	-9.2%
3	Spain	5.2	2	0.2%	29.5%	42	Lithuania	4.3	3	0.6%	7.2%	81	Tanzania	3.6	5	2.6%	-10.2%
4	France	5.1	2	-0.2%	28.8%	43	Qatar	4.3	-2	-0.2%	7.0%	82	Cape Verde	3.6	1	1.4%	-10.2%
5	Germany	5.1	-1	-1.8%	27.3%	44	Georgia	4.3	3	1.4%	6.8%	83	Pakistan	3.6	6	2.9%	-10.2%
6	Switzerland	5.0	1	-2.1%	26.0%	45	Turkey	4.2	4	1.3%	6.4%	84	Mongolia	3.6	-8	-2.1%	-10.6%
7	Australia	5.0	1	-1.3%	25.6%	46	Croatia	4.2	-4	-0.6%	6.4%	85	Trinidad and Tobago	3.6	0	1.5%	-10.7%
8	United Kingdom	5.0	-5	-4.5%	24.8%	47	Israel	4.2	-7	-1.0%	6.2%	86	Kuwait	3.5	-7	-1.8%	-11.0%
9	Singapore	5.0	0	-1.4%	24.6%	48	Latvia	4.2	0	0.6%	5.9%	87	North Macedonia	3.5	-3	-0.3%	-12.1%
10	Italy	4.9	2	0.8%	23.9%	49	Brazil	4.2	3	2.3%	5.2%	88	Namibia	3.5	0	0.0%	-12.6%
11	Austria	4.9	0	0.4%	23.6%	50	Costa Rica	4.2	1	1.2%	4.5%	89	Rwanda	3.5	1	0.7%	-12.7%
12	China	4.9	3	2.3%	23.5%	51	Egypt	4.2	6	4.3%	4.4%	90	Kyrgyz Republic	3.4	3	1.9%	-13.9%
13	Canada	4.9	-3	-2.1%	22.9%	52	Vietnam	4.1	8	4.7%	4.1%	91	Bolivia	3.4	5	1.6%	-14.5%
14	Netherlands	4.9	0	0.2%	22.3%	53	Romania	4.1	-3	-0.7%	3.6%	92	Tajikistan	3.4	-1	-0.3%	-14.6%
15	Korea, Rep.	4.8	4	1.9%	21.4%	54	India	4.1	-8	-2.6%	3.6%	93	Lao PDR	3.4	1	0.7%	-15.0%
16	Portugal	4.8	-3	-2.1%	19.8%	55	Uruguay	4.1	6	3.6%	3.0%	94	Lebanon	3.4	-7	-3.1%	-15.1%
17	Denmark	4.7	-1	-1.5%	18.9%	56	Slovak Republic	4.1	-3	0.2%	2.9%	95	Bosnia and Herzegovina	3.4	-3	-0.7%	-15.2%
18	Finland	4.7	-1	-2.2%	17.3%	57	Bahrain	4.1	-2	1.0%	2.1%	96	El Salvador	3.3	2	1.7%	-16.1%
19	Hong Kong SAR	4.6	-1	-3.0%	16.3%	58	Colombia	4.0	4	2.3%	1.6%	97	Guatemala	3.3	-2	-0.6%	-16.1%
20	Sweden	4.6	1	-1.9%	16.0%	59	Argentina	4.0	-5	-1.2%	0.6%	98	Zambia	3.3	1	1.7%	-16.3%
21	Luxembourg	4.6	2	-0.5%	15.4%	60	Panama	4.0	-2	0.5%	0.3%	99	Paraguay	3.3	2	2.1%	-17.1%
22	Belgium	4.6	3	-0.6%	14.4%	61	Armenia	4.0	4	1.9%	-0.2%	100	Bangladesh	3.3	3	2.0%	-17.6%
23	Iceland	4.5	-1	-1.8%	14.2%	62	Mauritius	4.0	-6	-0.9%	-0.5%	101	Ghana	3.3	-1	0.9%	-17.6%
24	Ireland	4.5	-4	-3.9%	13.9%	63	Azerbaijan	4.0	-4	-0.3%	-0.6%	102	Nepal	3.3	0	1.8%	-17.8%
25	United Arab Emirates	4.5	1	0.7%	13.9%	64	Jordan	3.9	-1	-0.6%	-1.8%	103	Benin	3.2	3	4.0%	-18.7%
26	Czech Republic	4.5	1	0.3%	13.3%	65	Peru	3.9	4	2.1%	-2.1%	104	Nicaragua	3.2	-7	-2.0%	-19.1%
27	New Zealand	4.5	-3	-2.5%	12.6%	66	Kazakhstan	3.9	0	0.3%	-2.3%	105	Senegal	3.2	0	0.4%	-20.2%
28	Greece	4.5	0	0.2%	12.1%	67	Montenegro	3.9	-3	-0.7%	-2.6%	106	Honduras	3.1	-2	-2.1%	-21.5%
29	Estonia	4.4	2	-0.6%	10.7%	68	South Africa	3.8	0	-0.3%	-3.8%	107	Côte d'Ivoire	3.1	3	2.6%	-22.6%
30	Poland	4.4	3	0.8%	10.6%	69	Dominican Republic	3.8	3	2.6%	-3.9%	108	Venezuela	3.1	-1	-0.5%	-23.1%
31	Cyprus	4.4	-1	-0.8%	10.5%	70	Serbia	3.8	0	1.3%	-3.9%	109	Malawi	3.0	-1	0.2%	-24.0%
32	Indonesia	4.4	12	3.4%	10.3%	71	Morocco	3.8	-4	-2.1%	-4.8%	110	Nigeria	3.0	1	0.6%	-24.1%
33	Saudi Arabia	4.3	10	2.3%	9.3%	72	Albania	3.8	-1	1.0%	-5.0%	111	Lesotho	3.0	-2	-1.5%	-25.6%
34	Chile	4.3	4	0.9%	9.1%	73	Ecuador	3.8	1	1.0%	-5.7%	112	Cameroon	2.9	0	1.6%	-26.2%
35	Malta	4.3	-3	-1.9%	9.0%	74	Sri Lanka	3.7	1	1.4%	-6.0%	113	Angola	2.9	0	2.8%	-26.5%
36	Thailand	4.3	-1	0.2%	8.8%	75	Philippines	3.7	-2	0.1%	-6.3%	114	Sierra Leone	2.8	1	1.5%	-30.6%
37	Hungary	4.3	0	0.3%	8.7%	76	Botswana	3.7	2	3.0%	-6.6%	115	Mali	2.7	-1	-0.5%	-31.0%
38	Malaysia	4.3	-9	-3.0%	8.4%	77	Moldova	3.6	4	1.2%	-8.6%	116	Yemen	2.6	0	2.7%	-34.2%
39	Slovenia	4.3	-3	-0.7%	7.8%	78	Kenya	3.6	2	0.5%	-9.1%	117	Chad	2.5	0	1.3%	-37.5%

The Americas

Asia-Pacific

Europe and Eurasia

Middle East and North Africa

Sub-Saharan Africa

1. Index results represent the latest data available at the time of collection (end of 2021).

2. Overall scores range from 1 to 7 where 1 = worst and 7 = best.

3. Change since 2019 refers to 2019 results using new index framework and methodology.

ที่มา : สภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum)

คณะผู้จัดทำ

- 9805 นายรัชภูมิ เวียงสีมา
ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารข้าราชการ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
- 9814 นางทิพรรัตน์ ถิ่นสิริพัฒน์กิจ
ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบและประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง
- 9823 นายอธิก ประเสนมูล
ผู้อำนวยการกองพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว
- 9841 นายสุชล แก้วเกาะสบ้า
ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 กรมพัฒนาที่ดิน
- 9841 นายสมศักดิ์ วัฒนปฤดา
ผู้อำนวยการกองธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรธรณี
- 9850 นายวัชรินทร์ บุญฤทธิ์
ผู้อำนวยการกองพัฒนาพลังงานแสงอาทิตย์ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
- 9859 นางสาวแสงนภา ศรีสิทธิ์
ผู้อำนวยการกองบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
- 9868 นายณัฐวุฒิ ภัทรประยูร
ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบบริการจัดหางาน กรมการจัดหางาน
- 9886 นางสาวมนต์สินี เห็นพร้อม
ผู้อำนวยการกองนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน